

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izkaša vsak dan svojo izkaznico in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

„Obrabljena harmonika“.

Tako je krstilo glasilo »največjega živečega Slovence« — dr. Šusteršiča borbo za pravice slovenskega jezika pred sodiščem.

Ljudje, ki nimajo vpogleda v klerikalno politiko, se bodo brez dvoma radi tega cinizma, ki nima primere v slovenski zgodovini, zgrazali in tožili o strankarski zaslepljenosti, ki je kriva, da činitelji, ki igrajo glavno vlogo v sodobni slovenski politiki, nimajo smisla za vitalne potrebe slovenskega naroda in da radi tega v malenkostni osebnosti in strankarski borbi tratijo in trošijo svoje sile.

Mi, ki poznamo dobrodušne gonilne sile klerikalne politike, pa se čisto nič ne čudimo, da imenuje organ klerikalne stranke borbo za pravice slovenskega jezika »obrabljeno harmoniko«; ne zgražamo se pa nad to enunciacijo zategadelj ne, ker vemo po dosedanjih skušnjah do dobra, da so klerikalci sposobni za vsako naravno lopovščino, ker so defacto že zdavna prijadrali na mrtvo točko narodne zavednosti in narodnega prepričanja.

In končno ali je sploh presenetljivo, ako se klerikalna stranka postavlja na stališče, ki je v nasprotju z vso našo preteklostjo, odkar smo vstopili kot probujen in zaveden narod v politično življenje?

Kdor pozna tendence klerikalnega gibanja v nas Slovenceh in cilje klerikalne politike v obče, mu mora biti klerikalna brezdelnost in malomarnost v vseh narodnih vprašanjih povsem umljiva.

Klerikalci na Slovenskem so reakcijska stranka v besede pravem in prenešenem pomenu.

Nazadnjaki so v urstvenem oziru, a še hujši so reakcionarci v kulturnem in političnem pogledu.

Njihovo principialno stališče je znano: kmetstvo ljudstvo bodi alfa in omega vsega, tista os, okrog katere se naj brezpozorno suče vse javno življenje in delovanje.

Visoko spoštujemo kmeti stan in ga tudi smatramo za enega izmed najglavnejših stebrov našega naroda. Toda kakor ga spoštujemo in uvažujemo, vendar ga ne — prece-njujemo. Ne prece-njujemo pa kmet-skega stanu iz tehničnih, v naši preteklosti preskušanih in vsled tega nepo-bitnih razlogov.

Zgodovina nas uči, da smo bili Slovenci, dokler smo imeli samo en stan — kmeti, masa brez narodnega obilježja, brez volje in brez živ-

ljenske energije; šele ko smo poleg kmeta dobili še druge stanove, smo postali narod ter jeli producirati voljo k življenju, zaupanje k samemu sebi in energijo k borbi in delovanju.

Ta prebujena življenska energija je nam tudi narekovala, da smo skušali v javnosti priti do veljave in si pridobiti ugled in spoštovanje pred tujim svetom. To naše strem-ljenje je imelo za svojo naravno posledico borbo za enakopravnost našega jezika v vsi javnosti.

V tem znamenju se je vodila vsa naša politika do najnovejšega časa in priznati se mora, da je bila ta politika v glavnem uspešna, zakaj po-lagoma z vstrajno in dosledno borbo smo si pridobili kosček za kosčkom narodnih pravic ter tako postali že ugleden faktor v družini avstrijskih narodov.

Toda v tem času so nastopili proroki, ki so jeli propovedovati vrnitev nazaj k slovenski prvotnosti.

Klerikalci so jeli oznanjevati nauk, da edino kmetstvo ljudstvo re-prezentuje slovenski narod in da je vsled tega skrbeti zgolj za to ljud-stvo, če tudi vsi drugi stanovi propadejo.

Z drugimi besedami povedano: klerikalci si žele nazaj tiste čase, ko je bil slovenski kmet popolnoma osamljen, brez zagovornikov, zaščit-nikov in zvestih sobojnikov, izro-čen na milost in nemilost samovolj-nemu duhovniku in raznim drugim mogotcem.

Stoječ na tem anahroničnem in reakcijskem stališču, da tvorijo slovenski narod edino kmeti, morajo biti klerikalci načelni nasprotniki vsakega stremljenja, ki me-ri na to, da bi se okrepila narodna zavest med vsemi narodnimi sloji in da bi bili vsi ti sloji enakopravni in enakovredni člani slovenske narodne družine. Za to dosledno zanemari-jo vse, kar bi bilo koristno in potrebo-no narodu v celoti, forsirajo pa vse ono, kar laska instinktom široke kmet-ske mase.

Za to so započeli sistematsko gonjo proti uradništvu ne glede na to, da to uradništvo po pretežni ve-čini pripada tistemu narodu, kate-rega član je tudi kmetstvo ljudstvo. S to sistematsko gonjo so povzročili v ljudstvu umetno nerazpoloženje pro-ti sorojakom uradniškemu stanu.

In to nerazpoloženje izrabljajo sedaj klerikalni mogotci v svoje svrhe.

Napravili so križ čez vso našo slovensko preteklost, ki je bila ena sama križeva pot in borba za ravne-

pravnost slovenskega jezika v jav-nosti, v uradu in šoli, ter proglasili to borbo za stvar uradnikov, ki kme-ta in kmetijskih poslancev čisto nič ne briga.

Vsa junaška, občudovanje in spoštovanje vsega sveta vzbujajoča borba slovenskih rodoljubov za svo-jo narodnost, za materni jezik sloven-ski je bila prazna pena in dr. Šusterš-ič in njegova lepa družba proglaš-a sedaj prezirljivo in cinično to borbo za »obrabljeno harmoniko«!

Res lepa in zaviljanja vredna bo bodočnost slovenskega naroda, ako bodo o njegovi usodi odločevali »ro-doljubi« dr. Šusteršičevega in »Slo-venčevega« kalibra!

Državni zbor.

Dunaj, 10. novembra.

Dr. Šusteršič je zopet korporal in niti maršalske palice, ki jo je svoj čas vihtel kot mogočni poveljnik »Slovanske Enote«, nima več v torbi. Ni je v parlamentu več stranke, razun njegove lastne, ki bi se temu parlamentarnemu Odiseju še zaupa-la, ki je neenak svojem homerične-mu predpodbniku, pustil ladjo »Slovanske Enote« med Scilo in Ka-ribdo, dokler se ni razbila. Parla-mentarna slava dr. Šusteršiča je za vedno pri kraju, nikdar več ne bo njegova gesta in njegova beseda go-vorila v imenu velikih organizacij k celi zbornici. Scenerija, v kateri je govoril voditelj »Hrvaško - sloven-skega kluba« danes, je bila nad vse karakteristična. Dr. Šusteršič je za glasno, da zna dobro povedati, kar ho-če, toda ni več na glasu, da to, kar pove, tudi nekaj velja. Ne le radi te-ga, ker je izgubil svojo parlamentarno avtoriteto, temveč tudi radi tega, ker ta politik nikdar ne zna odmeriti svoje sile in ne vidi mej dosegljivih ciljev. Ta hiba rodi oni napačni pa-tos, one državniške alure, ki nam de-lajo — ne glede na naše stvarno sta-lišče — Šusteršičeve govore nesim-patične in odvračajo poslušalce se-daj, ko voditelj slovenskih klerikal-cev nima več one moči, ki bi ga sto-rila nevarnega. Poslušalci so bili ra-dovednejši, ni pa bilo med njimi par-lamentarnih avtoritet in vladne klo-pi so zijale.

Že v brzozavnem poročilu smo konstatirali, da izvajanja dr. Šusteršiča v marsikateri točki niso bi-la nespretna. Zlasti kar je povedal klerikalni politik o pomenu Jugoslo-vanov, moremo podpisati z obema rokama. Toda dvojje je treba vpraša-ti: če je res, da smo danes Jugoslo-

vani nele doma, temveč tudi v par-lamentu zapostavljeni (tudi to pri-znanje treba pibiti), ne čuti li rav-no dr. Šusteršič svoje vesti? Se li ni skupni jugoslovanski klub, ki bi lah-ko zavzemal v parlamentu docela drugačno pozicijo, kakor je ona »Hr-vaško - slovenskega kluba« ob nedo-stopnosti dr. Šusteršiča? In doma? Ni li baš njegova stranka zaščitnica vseh krivic, ki se gode nad slovenskim narodom. Dr. Šusteršič je to morda sam občutil, kajti v svojem govoru, v katerem je poudarjal, da sedanja vlada ne zasluži zaupanja slovenskih in jugoslovanskih poslancev, je si-cer govoril o reciprociteti zagrebske univerze, namignil, da eksistira tudi slovensko vsučiliško vprašanje, mo-gočno poudaril dalmatinsko vpraša-nje — toda o pravi slovenski boli je molčal. In tako je baš ta najkon-kretnejši del njegovega govora iz-zvenel na prazno, ker ga načelnik »Hrvaško - slovenskega kluba« ni podprl z argumenti iz zakladnice na-šega narodnega boja.

Še en pasus si je treba iz dr. Šusteršičevega govora dobro zapomniti. Jugoslovani smo politično najvažnejši narod monarhije, smo njena stra-ža na jugu, država bi torej morala predvsem kazati pravo razumevanje naših teženj in stremljenj. Zadovoljni Jugoslovani — varna Avstrija. To je bil od nekdaj naš nazor. Če pa smo resno poudarjali, da je zvestoba narodov do države v svoji trdnosti in vztrajnosti vedno le mogoča, ako se ti narodi tudi prepričajo, da se drž-ava zaveda svojih dolžnosti do njih, če smo svarili, naj se merodajni čini-telji ne igrajo s patrijotizmom svojih južnih državljanov, tedaj je padlo klerikalno časopisje po nas, z ono sta-ro »hrast se omaje in hrib . . .« in »irredentarskih« očitanj, »veleizdaj-niških namigavanj, »nepatrijotičnih« denunciacij ni bilo ne konca ne kra-ja. Dr. Šusteršič se je danes priznal k našim naukom in šel je celo bolj daleč, kakor mi le kedaj. Tudi on je nazora, da dinastična čustva in zve-stoba državi niso nekaj absolutno danega, temveč, da so tudi te lastno-sti v svoji jakosti odvisne od patri-jotičnega delovanja — države. Pa-trijotizem ni le dolžnost narodov, je v enaki meri tudi dolžnost države in njenih voditeljev. In dr. Šusteršič je previdno, pa vendar grozeče namig-nil, da tudi pri Jugoslovanih dina-stična zvestoba in patrijotična po-žrtvovalnost ne moreta biti brezmej-na. Od njih pa je odvisna velesilna pozicija monarhije.

Beseda naj velja. Zdi se nam le, da ni bila izrečena v pravem trenut-

ku in da ne bo napravila baš radi te-ga tam, kjer jo bodo slišali, ugodne-ga utiska. Tudi ti, o Brutus, si se pridjal onim, o katerih nam Tvoji tr-de, da so državi nevarni elementi, ker so že davno trdili isto, kar si dan-es izrekel?

Tako srečen, kakor v svojem na-stališču Jugoslovani se nanašajo-čim delom svojega govora, žal kleri-kalni voditelj v ostalih izjavah ni bil. Poudaril je sicer (kakor v osta-lem tudi že njegov češki predgovor-nik), da je program novega ministr-skega predsednika presplošen in ob-žaloval, da ostajajo izvrstne toda si-rove sile mladega parlamenta brez spretnega tehnika, ki bi jih zna-l zbrati in sestaviti v skladno celoto, pogršel je »pravi avstrijski pro-gram«, toda tej negativni kritiki je znal pridružiti le malo pozitivnega in frazam ministrskega predsednika je postavil nasproti zopet locis com-munes in avstrijski program ni po-stal jasnejši, ker ga je dr. Šusteršič formuliral v besedah, »da obstoji v pravem razumevanju sile in veliko-sti države, pravičnosti napram vsem narodom in v prepričanju, da zamo-re obstojati Avstrija le, če se v njej čuti vsak narod zadovoljnega.« Tu-di to je stara resnica in vsak mini-strski predsednik bi slovesno prote-stiral, ko bi mu kdo očital, da je ne priznava. Ena beseda pa, ki jo je dr. Šusteršič namenil velikim strankam je bila na mestu: da za nje sega Av-strija le do Spielfelda. Toda prepri-čati bi morali Jugoslovani Nemce, Poljake in — končno tudi Čehe o ne-pravilnosti tega nazora na drug na-čin, kakor so to dosedaj storili. In baš dr. Šusteršič bi bil imel danes priložnost povedati, kako in zakaj so nas sovražnost urave gospodarske in kulturne politike prignale v oni obupni položaj, v katerem si narod in njega poslanci s pestjo — če proš-nja ne pomaga — pridobijo ugled in upoštevanje, ter prepričajo tudi ne-jeverne Tomaže, da avstrijski pro-blem faktično ne preneha pri Dravi.

Načelnik Hrv.-slov. kluba je končno označil novo taktiko svojega kluba: politiko proste roke, ki je eventualno tudi pripravljena stisni-ti pest in udariti obstrkejonistično. Vendar pa mislimo, da samozvestne besede »mi se nikogar ne bojimo« in grožnje, »da bo gospoda že še videla, kaj to pomeni« le tedaj upravičene, če se jih upa klerikalni voditelj in če jih more tudi uspešno izvesti. Dr. Šusteršič je pozabil, da ne stoji za njim več mogočna Slovanska Enota, temveč razmeroma mali »Hrv.-slov. klub«, kateremu delo bolj pristaja,

LISTEK.

Stari natak.

Vicali smo se na cesarskih manevrih okoli Celja. Naša stotinja se je ustavila naposled dobro uro od mesta.

Po večerji sva se izprehajala s tovarišem Stankom po Celju. V stranski ulici sva zagledala natak-ja pred skromno kavarno. Možiček je bil majhen in droben. Takimenuva-na cesarska brada mu je bila že pre-cej osivela. Obraz mu je bil mrtva-ško bled in vsa njegova suha posta-va v oguljeni črni obleki je bila po-dobna mrliču. Živele so le njegove rjave oči, izredno prijazne, zaupljive in vdane.

Stopila sva v kavarno, nizko za-tohlo sobico. Priklonil se nama je s starokopitno milovidnostjo in hitel prižigat še drugo svetiljko. Naročila sva črne kave. Slovesno je zamahnil z belo brisačo in odjadral tako na-glo, kakor bi bilo treba streči cele-mu bataljonu.

Izvolita, gospoda, naša kava je danes odlična! je prisopihal s sreč-

nim nasmehom, kakor bi nama pri-našal samega nektarja.

»Kaj? Odlična?« je vzkipek moj kolega po prvem požirku. »Ali je to sploh kava? Ali kuhate nemara stare dežnike? Ali je tukaj tovarna za kolomaz?«

Moj tovariš Stanko je bil hud naturalističen pisatelj in je kaj rad prodajal pogreto dovtipnost in izvir-no sitnost. Marker ga je gledal za-lostno.

»Oprostite, gospod prostovoljec, mislim sem, da se vam bo zdela naša kava imenitna. Želite morebiti ko-zarček brinoveca?«

»Kje je vaš pikolo?«

»Pikola pa nimamo nobenega. Pred kratkim smo pač imeli enega. Oh, bil je pravi pajac! Kadar je ko-ličkaj utegnil, je preobračal koelece in se postavljal po biljardu na glavo. Popihal je po pikolu, donašalec in ob-enem marker. Vsi gostje me imajo radi in mi pravijo Francek ali pa tu-di »zadovoljni Kranjčec«. — Brinov-ček je izboren.«

Gospod sodrug je pokimal mi-lostno. Toda komaj je pokusil done-šeno pijačo, je že zabavljal: »Veste kaj, Francek? Vaš brinovček je tako za nič, da ga ne bi privoščil najhuj-šemu sovražniku za postrilo surtne

kazni. S takim žganjem so včas mu-čili poganski Rimljani trdovratne kristjane.«

Francek se je zasmel pokorno, kakor se smeja službenec dovti-pnom svojih gospodov. Spoznal je, da ne zabavlja sitni junak vsled nejevo-lje, ampak zgolj iz navade.

»Jako dobro,« je dejal Stanku, ki ga je očitno veselilo, da odobrava literarno nepokvarjena duša njegovo prevzvišeno duhovnost. »Gospod enoletnik ste dobre volje. Veseli me vselej, kadar vidim takega gosta.«

»Vaše priznanje je presneto dra-goceno.«

Zadovoljni Kranjčec se je naslo-nil na biljard in se odkašljal. Pogle-dal je po pusti sobi naokoli, kakor bi česa iskal; menda je premišljal, ka-ko bi naju pozabaval.

»Ali ni prijetna naša kavarna?« je sprožil naposled in užgal Stanku cigareto. »Majhna je res, toda tako lična, tako čedna.«

Stanko se je zagrohotal in po-kazal pod biljard. Ondi sta letela dva kuhinjska ščurka na ponočni izpre-hod.

»Patrola!« se je norčeval tova-riš. »Kje pa so drugi? Kje imate nji-ju stotnijo?«

»Samo dva sta,« je odvrnil Francek pohlevno. »Blizu nas stanuj-pe pek, tam jih je pa vse polno. De-volite, da vam povem zgodbičec. Pri nas igrajo vsako popoldne štirje go-spodje zmeren hazarder. Enkrat je bil pik adut. V banki je bilo približ-no dvajset kron. Jako kratkovidni gospod V. je dobil med drugimi kar-tami pikovega kralja in karov as. Pa mu je zlezal — bogve odkod — črn ščurek na rdeči as. Zelo kratkovidni gospod ga je smatral v polumraku za pikov as. Igral je in seveda izgu-bil. Ali ni to smešno? Ha ha!«

Stanko se je namrdal in vprašal: »Ali ste že dolgo tukaj?«

»Pet let,« je odgovoril Francek.

»Reči moram, da sem jako zadovo-ljen. Saj imam vse, kar potrebujem. Stanujem v tej hiši v podstrešju. Razgled iz mojega okna je kra-sen. Prav lepo se mi zdi v mestu in okolici. Celje je prav prijazno meste-ce. No, včas malo porogovilijo nen-škutarčki — ne zamerite mi grde be-sede! Hrano imam pri gospodarju. Obleko si kupujem staro; saj veste, da je stara črna obleka najbolj poci-ni. Kar mi ostaja od plače, pošiljam svoji materi, napitnino pa nosim ve-činoma v hranilnico. Ali se mi ne go-di dobro? Res, nekoliko nerodno je, kadar gre dež. V moji spalnici malo

kaplja skozi strop. Pa nastavim dež-nik in voda se ocedja v sodček. V kratkem da gospodar popraviti strop. Dober mož je.«

»Kje pa ste bili prej?« je vprašal Stanko prijazneje.

»Prej sem bil trgovec. Žiriral sem prijatelja in moral plačati zanj. Preselil se je v Ameriko in mi pisal, da mi povrne vse. Bog mu daj srečo! Jaz pa sem moral napovedati kon-kurz in izgubil vse do vinarja. Žena mi je umrla od žalosti. Omrzela mi je trgovina in zdaj sem tukaj.«

»Ali verjamete, da vam vaš pri-jatelj res kdaj kaj pošlje iz Ameri-ke?« sem vprašal dobrodušnega siro-maka.

»O, kadar bo mogel, čisto goto-vo!« je vzkliknil zaupljivo. »Moj ne-srečni prijatelj je poštnjak! Pošte-njak!« —

Toplega jesenskega popoldne sem zagledal na Dunaju blizu prve kirurške klinike markerja Franc-ka — z leseno nogo. Spoznal me je takoj in me pozdravil ves vesel.

»Vzeli so mi mojo levo,« je dejal mirno. »Sicer sem pa popolnoma zdrav. V kratkem pojdem iz bol-nice.«

Zasmehljaj se je, ko je videl moj pomilovalni pogled.

kakor grožnja. In tako si je dr. Šusteršič — na katerega ostala retorično le preveč patetična izjava — morda še ozremo — pokvaril vtisk svojega govora tudi pri tistih, ki so ga morda objektivno in prijazno poslušali, ne da bi bili oficiozno primorani aplaudirati z ono navdušenostjo in neumnostjo, ki so jo pokazali njegovi ožji pristaši iz »Hrv. slov. kluba«.

Danes je bil zadnji dan proračunske debate, o katere poteku in »dramatičnem« koncu poročamo v naslednjem:

Prvi govornik v proračunski debati je bil italijanski klerikalec dr. Bugatto, ki je govoril o italijanskih željah zlasti glede pravne fakultete.

Dr. Šusteršič je uvodoma konstatiral, da teče proračunska razprava stvarno in da obrekujejo zborstvo tisti, ki pravijo, da ni zmožna za delo in da nima volje delati. Volja in moč za delo se nahajata v zbornici in sirovem stanju; primerjati jih je sirovi vodni sili, ki se mora šele porabno napraviti. V to je treba gegijalnih tehnikov; diletant tega seve ne bo dosegel. Sirova moč je v tej zbornici, političnih težnikov pa manjka. Naj ministri, namesto da predavajo parlamentu o njegovih dolžnostih, raje sami sebe prajajo: Čemu smo pravzaprav tu? Ministrski predsednik ima gotovo prav, če meni, da parlament ni sam sebi namen; ali vlada tudi ni sama sebi namen. Za koristno izrabljanje delavske sile parlamenta je treba političnega voditelja zbornice. Tega ni. Če naj bo vlada voditelj, je potrebna primerna organizacija zbornice, kar se navadno imenuje ustanovitev večine. To je stvar vlade. Ne morem pritrčiti poslovodji-načelniku nemškega Nationalverbanda, ki meni, naj ustanovimo večino za zbornico, ne za vlado. Večina, ki naj bo resnično zmožna življenja, mora biti navdana enotnega duha. Tri takozvane velike zveze strank se združijo in ustvarijo večino. Načelnik poljskega kluba je to natančneje razložil: Sklenemo pogodbo, v kateri bo določeno, kaj dobi država in kaj dobe stranke, seveda stranke, ki so to pogodbo sklenile. To bi bila jako nezanesljiva podlaga za majoritetno gospodarstvo. Kaj misli kdo, da bodo na taki podlagi ustanovljene večine tisti pripoznali, ki so zunaj ostali, in da bi se mirno uklonili golemu egoizmu nekaterih strank? Če ste tako naivni kaj takega verjeti, boste kmalu hridko razočarani. Enotni duh večine more biti le stari pravi avstrijski duh. Za velike stranke neha avstrijski program pri Spielfeldu in pozabljajo, da prebivajo lužno od Spielfelda Jugoslovani. Da meje jugoslovanske dežele ob Jadransko morje, je voditelj velikih strank precej neznan dejstvo. (Dr. Rvbar: Brez morja bi Avstrija sploh ne bila velesila.) Enkrat je monarhija imela tri pozicije; izgubila je nemško in italijansko, ostala je še jugoslovanska. Ali mislite, da delate v interesu cesarja, v interesu dinastije, monarhije in države, če nam hočete vedno in vedno dokazati, da je Dunaj centralna država, za nas kakaj tujeja? Na jugu so edine možnosti za razvoj monarhije, na jugu se ho odločilo, če ho monarhija velesila. Metoda, po kateri so Italijani uprizorili tripolitansko vojno, bi morala dati našim državnikom misliti. Kar so storili danes proti Tripolitani, to store jutri lahko proti Albaniji, ali celo proti kakim deželam, ki nam je bližja. Zadelo bi to Jugoslovane in vprasanje, kako živo bi bilo takrat dinastije, državi udano avstrovanje Jugoslovancev, bi morda odločilo usodo monarhije kot velesila. V kako resnih časih živimo, tega ne kaže.

»O saj ni nič takega. Radovednost me je gnala za nekaj dni na Dunaj. Povožil me je tramvaj. Morali so me operirati. Posrečilo se jim je odlično! Čutil nisem nobene bolečine. Gospod profesor me je požgečkal parkrat z iglico po hrbtu in kmalu so mi jeli igrati mravljinici po obeh nogah; v kratkem nisem čutil nobene več. Zavezali so mi oči ... Slišal sem, da nekaj žagajo ... Ubogi revež, ki ga tranširajo, sem si mislil — pa so le mene! Po operaciji sem pač trmel grozovite bolečine, pa ne dolgo. Kaj to! Za mano je prišel na vrsto mož, ki mu je bil stroj zmečkal roke. Obvede! Jaz ji imam pa še, hvala Bogu! Primerno službo imam tudi; snažil bom jedilno ardeje v velikem hotelu. In prijatelj, moj zvesti prijatelj mi je pisal iz Amerike, da mi bo pošiljal po deset dolarjev na mesec. Preskrbljen sem in zadovoljen, četudi sem, haha, z eno nogo že v grobu!«

Njegov smeh mi je šel do mozga ...

»Samo nekaj me skrbi, ljubi gospod! Mojo nogo so zakopali hogve s katerim mrličem. Ako je ne bom mogel najti, utegnem zamuditi ves sodni dan!«

Rado Murnik.

samo tripolitanska vojna; čuje se tudi mnogo o balkanski svesti, ki se gotovo ne anuje, da bi delala na naše interese na Balkanu. Govornik je zahteval reciprociteto za zagrebško vseeuščilisce in je od ministrske klopi ostanjevano objektivnost proglasil za kontrobnat. Zaključil je s izjavo, da je politika njegove stranke popolnoma neodvisna. Svobodna roka bi lahko postala jako trda. Kramar je rekel, da brez Čehov ne gre, Gross je rekel, da brez Nemcev ne gre, a tudi brez Jugoslovancev ne pojde. Mi se ne bojimo.

V generalni debati je govoril češki soc. demokrat Nemeš, ki je opozarjal na hujškarije »Daners Armeezeitung« in o strobojal nemškega prestolonaslednika hujškarije na vojno.

Sledili so potem »dejanski popravki«, pri kateri priliki je pangerman Wastian obširno polemiziral proti štajerskemu klerikalni Brenčiču.

Koncem seje je ministrski predsednik odgovoril na interpelacijo zastavnega pogojev, pol katerimi je Hohenburger vstopil v ministristvo. Trdil je, da se je ta vstop izvršil pod istimi pogoji, kakor vseh drugih ministrov in da bo vlada vodila upravo nestransko.

Zaključek je bil prav prijazen. Nemški poslanec Hummer je napadal vsenemca Malika. Ta je vzel iz žepa pasji bič in je Hummerja trikrat usekal po obrazu. Škandal je bil velikanski!

Nasilnost na Koroškem.

V četrtek smo poročali o nečutenem atentatu na slovenski jezik, ki se je zgodil dne 6. novembra pri okrajnem sodišču v Pliberku, kjer je sodnik Czerny prepovedal odvetniškemu kandidatu dr. Gosaku, da s svojo stranko, namreč z veleposestnikom Krautom, pred sodiščem slovensko govoriti.

V četrtek, dne 9. novembra popoldne se je šel tožnik v dotični zadevi, g. Janez Kraut, veleposestnik v Bistrici, osebnost pritožiti k predsedniku deželnega sodišča v Celovcu.

Ker predsednika dr. Schmidta ni bilo doma, ga je sprejel podpredsednik deželne sodnije, Potiorek. Gosp. Janez Kraut je razložil natančno, da je sodnik Czerny ukazal govoriti njemu nemški, dr. Gosaku pa prepovedal z lastno stranko sploh brez sodnikovega dovoljenja, posebej pa še v slovenskem jeziku govoriti.

Gosp. podpredsednik Potiorek je natančno protokoliral vse navedbe gosp. Janeza Krauta, ki je poudarjal zahtevo, da se z njim pri sodišču od strani sodnika govori slovenski, posebej pa, da se mora njegovemu zastopniku, zametiti pravica prostega obveščanja z njim v slovenskem jeziku. Gosp. podpredsednik Potiorek je objubil g. Janezu Krautu pismeno pravično rešitev.

To je prvi slučaj, da se je slovenski kmet sam osebnost šel pritožiti v jezikovnih zadevah k najvišjemu sodnemu uradniku koroške dežele. Prepričani smo, da bo ta mož našel posnemovalec. Sedaj pričakujemo pravične rešitve od strani gospoda podpredsednika.

Pridobitne in gospodarske zadruge.

Reforma. — Vladne predloge.

Na podstavi združnega zakona z dne 9. aprila 1873. ustanovljena društva imajo namen, izboljševati pridobitne in gospodarske razmere svojih članov s skupnim poslovanjem ali dovoljevanjem kredita. Med take zadruge šteje zakon: kreditna in posojilna društva (hranilnice in posojilnice), katera imajo namen, izboljševati varčnost svojih članov ter jim s svojim kreditom proskrbovati za izboljšanje gospodarstva potrebna sredstva; daje produktivne zadruge, n. pr. mizarske, zidarske, mlekarke zadruge, stavbenke zadruge, konsumna društva, katera naj preskrbujejo svojim članom dobro in ceneno blago itd. Po združnem zakonu se je združništvo v naši državi vobče in zlasti med Slovenci nepričakovano mogočno razvilo, marsikje preveč brez prave gospodarske potrebe, iz političnih in egotističnih vzrokov. Saj je znano, da imamo v nekaterih krajih po deželi po dve in tudi več hranilnic in posojilnic. Sposobnih, nesebičnih in požrtvovalnih ljudi za vodstvo zadrug marsikje ni tako lahko dobiti. Posledice divje konkurence, predrznih in ponesrečenih spekulacij niso izostale. Razni polomi zadrug v Bukovini, na Koroškem, Primorskem in drugod so jasno dokazali neobhodno potrebo spremembe združnega zakona. Ključ po reformi zadrug se čedalje bolj množe in že leta 1908. se je o tem posvetovala v to vrho sklicana eneta na Dunaju. Reforma je postala nujna in neodložljiva, ker se množe slučaj, v katerih

se za asanacijo zahteva izdatna državna pomoč. Ker so združne zveze avtonomne, država sicer po zakonu ni dolžna pomagati, a vlada vendar ne more prezirati eminentne važnosti zadrug in ogromnega premoženja njihovih članov, ki je naloženo pri zadrugah. To premoženje znaša že nad tri milijarde kron!

Vlada je priznala potrebo neizogibne reforme ter predložila pred nekoliko dnevi v državnem zboru tri načrte zakonov: 1. o pridobitnih in gospodarskih zadrugah, 2. o ustanovitvi splošnega kreditnega zavoda za te zadruge in 3. o davčnih in pristojbinih ugodnostih za taka društva.

Prvi načrt je zelo obširen ter obstoji iz 180 paragrafov (sedanji zakon ima 95 paragrafov). Pri tem načrtu je največje važnosti, da se pri zadrugah z neomejeno zavezo leta zaveza izpremeni v neomejeno doplačilno dolžnost (»unbeschränkte Nachschusspflicht«). Po sedaj veljavnem zakonu jamčijo združniki za obveznosti zadruge z neomejeno zavezo solidarnosti z vsem svojim premoženjem. Ako pride do poloma take zadruge, smejo upniki po končanem konkurzu poljubno zahtevati plačilo od posameznih članov ter jih ekskvirirati. V tem slučaju so ravno imovitejši člani v največji nevarnosti, da se gospodarsko uničijo. Ako plačajo enega upnika, pride lahko drugi in tretji itd., dokler ni združnik izprešan. Vsakemu upniku nasproti je vezan direktno in osebnost, poleg tega pa jamči še z drugimi združniki za vse obveznosti zadruge v razmerju prevzetih deležev. Tako se pri večjih izgubah lahko najboljši član uniči. Regresne tožbe so problematične vrednosti. Ako pride zadruge z neomejeno zavezo tudi samo momentano v denarne stiske, vsled bojkota ali runa, po plenissimarnem sklepu vrh. sodišča 24. aprila 1906 načelstvo ne more zahtevati od članov razmernih prispevkov, da se primanjkljaj poravnava in prepreči konkurz. Izlepa pa je od članov težko kaj dobiti. Navadno se izgovarjajo s tem, da naj plačajo tisti, ki so polom zakrivali. Toda taka pot je dolga in težavna, upniki pa niso dolžni čakati. Asanacija je tedaj silno težavna.

Novi načrt zakona odpravlja najhujšo, drakonično trdo določbo obstoječega zakona, katera tudi v interesu upnikov ni potrebna, da lahko preganjajo in šikanirajo člane in preprečijo mirno asanacijo in tudi v konkurzu razmerne prispevke članov.

Novi načrt omili breme neomejene zaveze, a daje upnikom boljše varnosti in za obstanek zadrug z neomejeno zavezo več garancije, kakor sedanji zakon. V razdelilnem ali reparticijskem postopanju se bodo prispevki nalagali toliko časa, da se pokrijejo izgube.

Ker člani načelstva in likvidatorji, ki so tudi sami prizadeti, navadno ne pospešujejo izvršitve tega postopanja, se izroči upravitelju konkurzne mase. Načrt dovoljuje, da se v pravih določih obveza članov, da vplačane, ali vsled izgub za pokritje primanjkljaja opisane deleže doplačajo do trikratnega zneska.

Prepovedi se hoče predčasni polom zadrug, ki imajo za daljni obstanek še dovolj moči v sebi. Vzrok poloma zadrug je bil večkrat to, da vse poslovanje bilo v rokah samo enega nesposobnega, ali nezanesljivega člana načelstva. Načrt predpisuje, da morata obvezne izjave podpisati vselej najmanj dva člana načelstva. Vsaka zadruga mora imeti svoje nadzorstvo. Revizijski organi bodo imeli večjo moč, kakor sedaj. Imenik ali register članov je voditi tudi pri sodišču, v čigar delokrog spada združni register. Posledica temu bude, da zaveza združnikov toliko časa ne more popolnoma ugasniti, dokler je še v tem imeniku vpisan kot član.

Premišljeni prestopki zakonitega ali statutarnega delokroga se kaznuje kot pregrešek.

Kreditnim zadrugam (posojilnicam) so prepovedane gotove kupčije in posli, ki se ne strinjajo z njihovim nalogo. Prepovedan jim je obrat industrijalnih podjetij, izvzemši začasno, ako se je dobilo brezplačno ali pa moralo prevzeti, da se prepreči za drugi preteča izguba. Isto, velja glede pridobitev zemljišč, ako se rabijo za lastni poslovni obrat. Prepovedan je nakup in prodaja efektov, ki so podvrženi kurzu, borzne spekulacije i. t. d.

Pri dovoljevanju kredita se morajo omejiti na lastne člane. Za obstoječe zadruge veljajo posebni prehodni predpisi.

Hranilne vloge smejo sprejemati samo kreditne zadruge tudi od nečlanov. Morajo pa biti v gotovem razmerju z lastnim premoženjem zadruge. Vse kreditne zadruge morajo imeti razpoložnega denarja vsaj eno četrtino vseh vlog. Dokler se ne doseže to razmerje, se ne smejo sprejemati daljne vloge.

Konsumna društva smejo prodajati blago samo članom; nečlanom

samo tedaj in tudi ne nadrobno, ako proti nevarnost, da se blago izpridi, in ako se s tem preprečijo izgube. — Prestopke kasnujejo obrtna oblastva. Ustanovitve podružnice je konsumnim društvom sploh prepovedana. Da prično konsumna društva poslovati, je potrebno, da pristopi v krajih s nad 20.000 prebivalci vsaj 200, v drugih krajih pa vsaj 50 članov. Obratovalešče (Betriebsstätte) mora biti v bližini društvenega sedeža.

Finančno ministristvo bo imelo pravico, ako to zahtevajo važni oziroma splošne denarne in kreditne politike, zahtevati natančnega pojasnila o premoženjskem stanju in o poslovanju kreditnih zadrug in v slučaju, da se pokažejo velike nepravilnosti ali malomarnosti, predlagati, da se odstavijo člani načelstva.

Večjim skupinam zadrug se tudi zagotavljajo pravice manjšin. Vobče bo revizija zadrug strožja, da se odpravi nevarnosti neracionalnega poslovanja.

Poseben načrt zakona določa predpise za ustanovitve centralnega kreditnega zavoda za zadruge, s katerim se združnim zvezam omogoči bančni kredit in olajša asanacija posameznih zadrug. Ustanovi se centralni zavod, kateri bude združne zveze, katere pristopijo, trgovsko nadzoroval. Splošni kreditni zavod bude imel pravico združnikom in zadrugam dajati posojila in kredit. Izdajale se bodo bančne zadolžnice, sprejemale vloge, eskomptirale menice in efekti itd. Država vložiti stalno pri zavodu 6 milijonov kron, katera vloga se ne more odpovedati, a se obrestuje po 4%, v kolikor dopušča dohodki.

Z ustanovitvijo takega centralnega kreditnega zavoda hoče vlada rešiti in podpirati omajani kredit zadrug in olajševati asanacije.

V ilustracijo tega, kako daleč so zabredle nekatere zadruge, omenjamo, da je »Centralna banka čeških hranilnic« za asanaško akcijo Raiffeisnovih posojilnic v Bukovini kreditirala devetnajst milijonov kron! Od tega je šlo samo za lesne kupčije 8 milijonov kron. Leta 1909. smo imeli vseh zadrug v Avstriji 15.615, samo kreditnih zadrug je sedaj do 11.000, pri katerih je bilo že leta 1908. izkazanih vlog nad 2200 milijonov kron.

Reforma je tedaj nujno potrebna in le želeto je, da se označene vladne predloge čimprej vzamejo v pretres in postanejo zakon.

V-r.

Občinske volitve v Škofji Loki.

Čas za vlaganje reklamacij proti razgrnjenim imenikom volilcev je potekel dne 8. novembra. Napredna stranka je vložila 34. klerikalna pa 19 reklamacij. Klerikalni lisjaki uporabljajo svojo staro, izkušeno taktiko. Na tihem in skrivnem se prav skrbno pripravljajo za odločilno bitko. Prihajajo pa vendarle iz njihovega tabora razne zanimivosti na dan. Ti zviti lisjaki upajo na svojo zmago v vseh treh razredih. Da v dosego te zmage ne bodo posebno izbirni glede poštenih in nepoštenih sredstev, je že znana stvar. Sedaj že iztikajo po možu, ki bi ga radi posadili na županski stol. Toda ravno zaradi tega moža so v nemali zadregi. Še za sestavitvi celotni občinski odbor jim primanjkuje zmožnih ljudi, kamoli, da bi izmed njih izbrali sposobnega moža za župana. Tomažev Pepe ima še vedno premalo ugledne forme pri svojih nastopih. Poleg tega govori več kakor dela. Kaj je že storil pri »Društvu za povzdigo sejmova, vemo vsi! Samo kronce pobirati in nič pametnega ukreniti, to pač ni nobena težava. Radovedni smo, kako dolgo bodo člani tega tolikanj potrebnega društva dajali svoje kronce za nič! Nekateri že pravijo, da samo do konca tega leta, ker se po pravih odločitvah člani le koncem decembra. Drugi zopet ugibajo, da zbirajo kronce samo za klerikalne živinorejce, katerim bodo delili premije po znanem receptu iz zadnje živinske razstave pred mestno klavnico. V zadnjem času so Pepetu naložili še delo pri okrajnem cestnem odboru ter so mu poverili čast predsednika, ker se je prejšnji predsednik Alojzij Grošelj iz Poljan izkazal, da ima malo pojma, kakšne morajo biti ceste. Sedaj ima torej Pepe dovolj prilike, pokazati svoje vrline in udejstviti svoje načrte, pri županstvu bi mu pa ne preostajalo dovolj časa — zato baje ne more biti mestni župan. Dr. Ivan Hubad pa je še premalo časa v Škofji Loki, ne pozna dobro naših razmer in tudi nima potrebnih izkušenj za tako važno mesto. Najboljše je torej, da ostane to, kar je, osebnost ker je tudi kot predsednik »Katoliškega političnega društva za škofjeloški okraj« preobložen s političnim delom. O drugih njihovih mož, katerim se cede sline po županski časti, ne govorimo, ker še prema-

lo štejejo. Čudno je le to, da bi še najraje imeli za župana g. notarja Niko Lenčka, ki je v vsem svojem dosedanjem županovanju sicer kot naprednjak, prekalvarsko nastopal in v ničemer ne nasprotoval klerikalcem. Ne vemo, ako bo kaj kruha iz te moke. Menda se ne motimo, ako trdimo, da ne moremo nikakor verovati v to, da se bo g. Lenček dal voliti od klerikalcev za župana. Čujemo, da se je g. Lenček naveličal županovanja in da se je tudi izjavil, da se sploh ne bo vtikal v volilni boj. Ne bo kandidiral, še manj pa agitiral! — Prepustimo torej za zdaj našim klerikalcem vso skrb o tem in jih nikakor ne maramo motiti v njihovih sanjah o bodočem občinskem zastopu in županu. Naj se torej ukvarjajo s tem premišljevanjem, kolikor jih je volja. Mi napredni volilci pa se strinimo v krepko falango in pri bodočih volitvah našega občinskega zastopa storimo vsi svojo dolžnost v polni meri, da prekrizamo račune klerikalcev, kakor so to storili naši sosedni zminski občani in Poljanci. Sramota bi bila za vsakega inteligentnega, naprednega volilca, ako bi se ne udeležil volilnega boja in se pred klerikalci skril. To niso storili naši kmetijski sosedje. In mi, mestni volilci, naj bi brez boja in radi naše nedelavnosti, ali pa premalega zanimanja za predstojajoče volitve, prepustili črnuhom, da zagospodarijo na našem rotovžu? Torej mestni volilci, bodite pozorni, ker črni naš sovražnik ne miruje, ampak preži na svoj plen, ki naj bi mu bili mi naprednjaki!

Slovenčeve laži iz 133a občinskih volitev v Kamniku.

V sobotnem »Slovenec« piše neki že znani lažpisec med drugimi lažmi, da so imeli klerikalci za agitacijo najbolj pošteno orožje v rokah. Ah ti reveš lažnjivo! Povej nam no, kdaj je še zamorec postal bel akoravno bi cent mila porabil zanj? Ravno ista je s klerikalnimi lažnjivci in hujškaci! Da bi ti ljudje pošteno delali, na to ni niti misliti. Pove nam naj »Slovenec« lažpisec, kdo je letal za pooblastili in lovil nevedne volilce in kdo se je posluževal bolj podlih sredstev, laži in hinavščine kakor ravno klerikalci. Komu se je žugalo z odpovedjo službe in komu se je odtegnila občinska podpora, le to nam naj pove »Slovenec« lažpisec.

Seveda, poštene može blatiti, to znajo klerikalci jako spretno in dobro, saj so v tej stroki jako izveščani in pravi mojstri. Da so postali pa že tako nesramni, da niti narodno-naprednih dam ne puste pri miru, ker jim niso storile drugega, kakor da so naprednega mišljenja, to presega pa že vse meje dostojnosti.

Lažnjivi dopisniki se zaletava s svojo sirovostjo v obče spoštovano gospo dr. Krautovo in gospičev Ivanu Trpinčevu, katera je v vseh bolj-ših krogih jako priljubljena. Ne vemo, zakaj hodijo ljudje z maslom na glavi na solnce. Ali zastopite g. dokane, Majer in Jerič? To nam raje povejte, od kdaj je napravil lepi naš Ivan menažerijo v Kristofovem hotelu, da je imel od četrtega na petek zaprtega dvonožnega Medveda iz Ravenj občina Košice. Na to nam naj odgovorijo, ti prijatelji resnice in bogaboječnosti. Povejte nam, kdo je plačeval glasove po 5 K, koliko je dobil mežnar farne cerkve za agitacijo in koliko časa so bili ti dekanovi izvoljenci v Kristofovem hotelu brez vsake licence. Ali mar misli naš dični dušni pastir, lepi Ivan, da sme res on uganjati vse neumnosti, ki se porode v njegovi brihni glavič? Drugim gostilničarjem ni bilo dovoljeno imeti čez uro odprto, le v tehanovnem hotelu so vso noč pili ter zabavljali čez naprednjake. Ali je to tista za vse enaka pravica? Kaj pa vi pravite na to g. gerent. Nadalje se lažpisec zaletava v napredne gospode dr. Karbo, dr. Krauta, Koschierja in Logarja sploh v može, kateri so res kaj storili za občno in korporacijo, katerim gre vsa čast in hvala. Obregnili so se tudi v gospoda Ponikvarja, gostilničarja. Mar li mislijo Majer, posojilnična jetika Jerič in Možinetova mavža, da je Ribnica kje v tehanovski kuhinji pri klobasah in golažu ali pa v njegovi kleti pri vinu. Ja, le bolj počasi, tehanovski ljubljenci! Ako boste preveč hodili na solnce, se vam bude maslo tajalo, da bode Majer v potu masla utonil, saj izgleda že kakor bi bil tri dni z Lazarjem skupaj v grobu.

Pisec omenja tudi nekaj o alkolu. To kaže, da še sedaj ne more pozabiti klobas in golaža ter pijače, katera je tekla na dan volitve po klerikalnih grlih pri klerikalnih gostilničarjih in zvečer pri dekanu v salonu.

Nekaj izza kulis klerikalnih poštenjakov.

Ker Slovenec poje nevenljivo slavo dekanu in njegovim privrženecem, moramo tudi mi zapisati nekaj

dejev, kako je namreč dekan napravil menažerijo z dvonožnim Medvedom v Kristofovi hiši. Bilo je dan pred volitvijo, kar pošlje hvalevredni dekan svojega oproda kaplana v vas Ravne občina Košice. Ker je tamonjhi posestnik Medved ravno kahal žganje, mu je kaplan plačal drugega delavca za poldrugi dan, Medveda je pa na tiral s svojimi priganjaci h Kristofu, akoravno je doma sama in brez vse potrebe ležala njegova bolna žena. Tamkaj so ga napajali in silili s pijačo pozno v noč ter ga tako vpijani, da so ga morali nesi v gornje prostore v posteljo. Ker so se pa bali, da bi jim ne ušel, so mu postavili celo noč stražo v osebi Možinetovega popca, er se obadva dobro zaprli. Medvedov želodec je pa ponoči zahteval davek; seveda da je dobila pri tem tudi postelja svoj delež. Drugo jutro, ko se revež prebudi, ga že čaka dekanova dekla z golažem, akoravno je bil isti dan petek. Najbolj značilno in vredno dekana je pa, da mu je sam dal žganja. Ko je bil ta že zopet nekoliko v rožah ga tirata Majer in posojilnična jetika Jerič na stanovanje peka Možineta. Ta pobožni in pošteti klerikalec ga zopet z žganjem napoji, tako da je moral zopet devet kozarčkov žganja spiti, potem pa vsega pijanega tirajo na volišče kakor orožnik hudodelca.

Tako je napravil naš dični dušni pastir, lepi Ivan, zverinjak za časa volitev v Kristofem hotelu, hotel sam bi pa rad za drag denar obesil mestni občini na vrat.

Kako so klerikalec kupovali glasove.

Da so klerikalec v tem pravi mojstri, to nam ni potrebno posebno poudarjati. Glavni kupčevalce je dični naš dekan Lavrenčič. Ta je kupoval po Kamniku glasove s korporacijom, med kmeti s poljskim blagoslovom, pri tercijskih s peklom in večnim zveličanjem, na Kratni z vodovodom, na Perovem je obetal neke mu volilec v prvem razredu, da ga je ušel na svoje limanice, bogato nevesto, med delavci jih je pa plačeval po 5 K in obetal večno zveličanje. Klerikalni trgovci - odborniki so kupovali glasove z moko, kavo in sladkorjem in neki posestnik — imo zamolčimo — pa z ajdovo moko in kaho, mogoče tudi s kislim mlekom, kar nam pa ravno ni znano. Seveda, da tudi Tomanov Tinček in Primož Šimene po dom. Trot iz Novega trga nista zaostala za njimi, to je tako ob sebi umevno. Torej na tako lep krščanski način je zmagala stranka ljudskih sleparjev.

Kako je urar Potočnik postal čez noč klerikalec.

»Za hudiča, klerikalec pa nikol ne postanem«, tako je govoril in se rotil se pred kratkim urar Potočnik, bivši član blagajnik kamniškega Sokola, katerega so takoj po volitvi izključili iz društva. Ne vemo ravno, koliko mu je obljubila stranka klerikalnih hujšakov, ali mu je mogoče sam g. dekan dal staro uro popraviti, mogoče mu je tudi celo kaka marinarica prinesla popravil prstan svojega ljubčka. Možina mu hode pa celo v znak hvaležnosti spekel veliko struno, kaplan pa podelil popolni odpustek, ker se je spokoril in postal narodni izdajalec.

Tudi Ulčar France, po poklicu slikar, hode sedaj lahko užival vse sladkosti koruznega zakona, akoravno ima še svojo prvo ženo živo.

Temu podoben je tudi Schilengar, konjač s Perovega. Tudi ta hode sedaj lahko brez vseh skrbi in zaprek živel v divjem zakonu. Saj sta obadva ptiča s skesanim srcem in v goreči ljubezni do našega dekana volila samo prave pristne klerikalno tehanove kimovce.

Toliko za danes, drugič zopet kaj več, saj gradiva je dosti.

Občinske volitve v Metliki.

Neki dopisnik iz Metlike je z vso silo v »Slovenec« udaril po metliških naprednjakih, v dobri nadi, da jih s tem ustraši in pripravi do tega, da bodo roke križem držali. Toda to se ne bo zgodilo. In na dan volitev boste videli, kakšen odpor je med zavodnimi Metličani proti tem klerikalnim hujškarijam in združbam. V tem dopisu se tudi dopisnik hvali, da bo neki naprednjak presedlal, oziroma da je že presedlal. Takih ljudi, ki izpreminjajo po vetru svoje značaje, pač ni treba v narodno - napredni stranki, ker so ji le v kvar. Sicer pa dobro vemo, da rada pobere klerikalna stranka vse. Glavna stvar je, da dotičnik pri raznih volitvah trobi v klerikalni rog — njegovo versko naziranje je popolnoma postranska stvar. In gospoda okoli konsuma je bila že prepričana o svoji bodoči zmagi. Toda to prepričanje menda ni bilo kaj zelo trdno, ker so začeli klerikalec zdaj z denunciranjem. Prav posebno vlogo hode igrati bivši stražmojster Vovk. Ne vemo, kakšne in-

terese ima on v mestu in kakšne interese naj on zastopa, vsaj ne pozna niti ene četrtine metličanov. Temu bivšemu stražmojstru je prav posebno v želoce neki ugledni metliški mešan, ki je pa ob enem naprednega mišljenja. Toda ta napredni mešan se pač nima bati groženj in denunciacij kaknega kancelista. Nekaj je pa gotovo, da bo navzelo temu agitiral — seveda ne v uradu, kakor dela njegov nasprotnik. Tudi umetniku A. Ganglu moramo svetovati, naj ne bode pod gostilniška okna prisluškovat, temveč naj pride le pogumno v družbo, če hode kaj novega izvedeti.

»Slovenec« dopisnik hode tudi gosp. dr. Weibla spraviti iz Metlike, ker hodi baže zdraviti tudi k sosednim Hrvatom. Omenja tudi županski stolec. Toda dr. Weibl pač ne reflektira na to čast, ker je bolj hvaležen posel, hoditi zdraviti Hrvate in Žumbečane. Radovedni smo le, kam nameravajo premestiti dr. Weibla.

Tudi gosp. Milan Guštin metliškim klerikalcem ni po volji. Najbolj bi jim seveda ugajalo, da bi bil gosp. Milan Guštin še pred volitvami prestavljen za učitelja tja kam na Klek.

Obregnili so se tudi ob gosp. Fleischmana. Radi bi ga prisilili, da bi se prav nič ne vmešaval v volilno gibanje, čeprav ima kot posestnik in davkoplačevalec vso pravico za to. Kar se pa tiče njegovega poslovanja, je treba vprašati njegove predpostavljence pri sodišču. Ni treba še misliti, da je kancelist Vovk njegov šef. Fleischmanu tudi predbacivati, da je šel na Hruško kaplane preganjati. Sebe pa ne vidi ti klerikalni hinavci in se kar nočejo spomniti, kaj so hoteli napraviti iz prve dolenske posojilnice. Prepričani naj bodo, da je splošno znano, kaj so sklepali glede te posojilnice v Vukšiničevi kleti.

Pravijo, da bi bil Fleischman rad mestni tajnik. To se pač ne bo zgodilo, ker bi bil lahko že pred dvema letoma, če bi hotel.

Klerikalcem je v želoce tudi »Narodna čitalnica«, oziroma njen predsednik, seveda predvsem zaradi tega, ker je svak gosp. dež. poslanca E. Gangla. Toda klerikalec se naj brigajo za svoja društva, narodno čitalnico pa naj puste v miru, ker jo podpirajo edinole naprednjaki.

Klerikalec tudi silno boli, ker ne morejo ukazati nadučitelju gosp. Burniku, da bi mežnaril in roke poljuboval kaplanu Petru.

Klerikalec hodejo baže občinske volitve zavleči. Menda že se niso prav sigurni svoje zmage in potrebujejo še božično spoved v agitacijske svrhe.

Zakaj pa niste rosalniških volitev zavlekli? Klerikalec pač niso pričakovali, da se bodo tudi med kmetovalci dobili samostojni možje.

Najbolj čudno je pa to, da so klerikalec kar nenkrat postali prijatelji Metličanov, dočim so še pred nedavnim kričali njihovi generali, da se mora Metličane izstradati, da bi bila cesta poleg Malence ravbarska, da bo prva dolenska posojilnica propadla itd.

In če razni Vukšiniči, Natlačeni, Koreni, Vovki goje pobožno željo, da bodo ostali na dan občinskih volitev naprednjaki zunaj občinske hiše, se morda vendarle precej motijo.

Treba nam je predvsem sloge, edinosti. Opustimo vse osebnosti in pojdemo roko v roki v boj zoper najhujšega nasprotnika metliškega mesta. In če bomo to storili, mora biti zmaga naša.

Italijansko - turška vojna.

S tripolitskimi bojišča.

»Agenzia Stephani« poroča iz Tripolisa dne 9. novembra pol 3. zjutraj: Tudi včeraj je sovražna artilerija, kakor običajno, streljala na našo jugovzhodno krilo, toda brez uspešno. Naše vzhodno krilo so opetovano napadle majhne arabske čete. 18. pešpolk je podvel junaški napad na te sovražne oddelke, ki so se obdali z okopi. Na povratku je bil bataljon zopet napaden. Boj se je končal šele ponoči in se je moral sovražnik umakniti. Na naši strani je postalo le malo mož za boj nezmožnih. Izgube sovražnikov so mnogo večje. Tudi 11. bersaljski polk je napadel sovražnika, da ga prepodi. Mi smo imeli dva ranjena. Razvnetega je bilo še več manjših bojov. Naše vojne ladje, ki so stražile obalo proti tunezjski meji, so razpršile par karavan, ki so jih spremljale oborožene čete, in razrušile eno vojašnico. Da se mesto Tripolis obvaruje pred kolero, so dirigirali 2000 domačinov iz okolice v nasade izven mesta, jih tam očistili in oblekli v nove obleke. Na pitno vodo se pazi z vso strogostjo. V Benghaziju, Darni in Tobruku se ni zgodilo nič novega.

Poslanec Setvan - bej, ki je prišel dne 9. novembra iz Benghazija v Carigrad, je pravil: Ko sem pred 12. dnevi odpotoval, je bilo mesto in pristanišče v posesti Italijanov. Vsi poskusi, prodreti v notranjbo deželo, so

bili krvavo odbiti. Zato so se omejili na to, da so jeli mesto moderno utrjevati. Turki in Arabci so obkolili Italijane, ne da bi jim v njihovih pozicijah kaj škodovali. Dodaž so Turki vzeli Italijanom pet mitraljez, vendar pa dobivajo Italijani po morju vedno novih pomočnih čet, municijo in proviant. Končno je Setvan - bej izjavil, da je prepričan, da Italijani ne bodo mogli nikdar prodreti v notranjbo deželo.

Italijanska mornarica v Egejskem morju.

V dunajskih diplomatskih krogih so mnenja, da je Italija proglasila aneksijo vsled tega, da more eventualno takoj začeti z akcijo v Egejskem morju. Naglašajo se, da je bilo že od začetka v italijanskem programu, razširiti vojne operacije takoj po izvršeni aneksiji. Pomorske operacije bi se v tem slučaju omejile na Egejsko morje. Ob enem se pa tudi poudarja, da bi eventualna vojaška akcija Italije v Arhipelju povzročila protiakcijo velevalsti, ker bi bili s tem prizadeti njihovi interesi. To bi se zgodilo v slučaju, če bi italijanske ladje blokirale ali pa celo bombardirale Solun, Smyrno, Bejrut in druga pristanišča, kjer so velike tuje naselbine. Če bi bili vsled vojaške akcije Italije interesi nevtralnih držav v nevarnosti, tedaj bi skoraj gotovo te države protestirale.

V Atenah so prepričani, da bo italijanska mornarica, da prisili Turčijo k miru, v par dneh priplula pred Mytilene, Chios in Rhod, zasedla te otoke ter pobirala dohodke carinskih uradov zase. Če bi se Turčija še vedno upirala, tedaj bo Italija zagrozila, da zasede in anektira kak otok v Arhipelju, in zasedla Smyrno. Atensko časopisje meni, da bo imelo to slabe posledice za grško prebivalstvo onih otokov, ker se bodo fanatični Turki predvsem maščevali nad kristjani.

Iz Aten poročajo nadalje: Italijanska mornarica se koncentrira v Egejskem morju. Admiral Aubry poveljuje eskadri devetih linijskih ladij prvega in drugega razreda; vojvoda abruški poveljuje flotili dveh linijskih ladij in štirih torpednih lovilec; tretja eskadra, obstoječa iz sedmih linijskih ladij, je že odplula iz Neapolja; nadalje plove v Egejsko morje flotila šestih podmorskih čolnov. Admiral Aubry ima baže ukaz, zasesti otok Lemnos, ki bo, če se Turčija v štirinajstih dneh ne vda, definitivno spojena z Italijo. Neka nemška transportna ladja je pripeljala v Smyrno torpede, ki so jih potopili pri vходу v pristanišče. Turška mornarica je odplula dne 8. novembra v Manuarsko morje, kjer je imela strelne vaje.

Albanija.

Iz Skoplja poročajo, da se je turški vladni posrečilo, pripraviti Albanec v Peču in Djakovarju do obljube, da bodo do spomladi popolnoma mirni.

Politična kronika.

V bosanskem deželnem zboru je zopet izbruhnila kriza. To pot gre za cestne table, glede katerih se ne morejo zediniti, v katerem jeziku, oziroma s kakšnimi črkami naj bodo pisane. Za sedaj so seje ustavljene.

V nemškem državnem zboru so včeraj govorili še razni govorniki o francosko - nemški pogodbi in kritizirali kompenzacije. Državni kancelar Bethmann - Hollweg je kritiziral trditve, da je tripoliška vojna posledica nemške akcije pred Agadirjem ter pravi, da je tripoliška vojna prej v zvezi s francosko ekspedicijo v Fez. Sultanova suvereniteta je bila baže že dolgo samo na papirju. Poslanec Lathmann zagovarja nastop prestolonaslednika in pravi, da je prestolonaslednik ravno tako upravičen, po kazati svoje mnenje, kakor vsak drugi državljani. Prestolonaslednika včeraj ni bilo v dvorni loži parlamenta, vozil se je z balonom »Schwaben« po zraku. Kakor zatrjujejo, se nemški prestolonaslednik ne bo udeležil nobene seje državnega zbora več. V državnem zboru kroži vest, da se je šel prestolonaslednik na izrecno cesarjevo željo opravičiti zaradi svojega vedenja k državnemu kancelarju. Včerajšnji govor državnega kancelarja je imel naravnost senzacionalen učinek. V svojem govoru se je kancelar zlasti ostro obrnil proti Heydebrandu in konservativcem, kar vzbuja med liberalci veliko zadoščenje. Pravijo, da je bil včerajšnji govor kancelarja Bethmanna - Hollwege njegov poslovljni govor.

O tajni francosko - španski pogodbi glede Maroka poroča »Figaro«, da je bila pogodba sklenjena proti interesom Angleške in bi bila morala dobiti Španija ne samo Tanger, Larache, Elksar in Tetuan, marveč tudi okolico Feza. »Matin« pravi v nekem članku o francosko - španski pogodbi iz leta 1905, da je taka pogodba popolnoma nemogoča,

ker sta dva protektorata nad eno deželo izključena. Francoska hode sedaj skleniti s Špansko novo pogodbo.

Kitajski revolucionarji stoje samo še kakih 80 milj pred Pekinom. Angleško poslanstvo je odredilo, da naj se vsi Angleži zbero v angleškem poslanstvu. Nad četrt milijona prebivalcev Pekinga je že pobegnilo. Po cestah vlada splošno razburjenje in trgovci so zaprli prodajalne. V Hongkongu so v četrtek proglasili republiko. Dijaštvo v Mukden v Mandžuriji je zahtevalo od mandžurskega podkralja, da proglasi Mandžurijo za avtonomno. Nato je policija zasedla šole. Med prebivalstvom vre proti podkralju. Bati se je resnih nemirov. V Mukden je skrivaj dospelo več cesarskih princiev. Iz Hongkonga poročajo še, da je tamonjni podkralj pobegnil in z njim je pobegnilo tudi kakih 2000 uradnikov in Mandžujev. General Jincang je pobegnil v nemško kolonijo v Tientsinu.

Štajersko.

Slovenska Bistrica. O najnovejšem škandalu, v čegar sredini stoji sodnik dr. Feliks Rakovec, ste poročali. Ta renegat, ki bi se naj raje svojega čina v dno duše sramoval, se je v jezi radi vašega poročila spravil nad svojega uradnika g. R., kateremu pripisuje vaš članek, in mu je na zelo nedostojen način v gostilni grozil s »hudimi nasledki«. Takega postopanja je zmožen le mož, kakršen je dr. Rakovec, ki je še pred enim letom bil Slovenec, sedaj pa si prepoveduje v svoji bližini slovensko govorico. Njegov oče, obče spoštovan član slovenske družbe v Mariboru, se bo zjokal nad takim sinom. Ta po dr. Rakovecu provocirani škandal bo menda odprl oči slovenjbistriškim merodajnim slovenskim činiteljem, ki so pustili v svoji pretirani toleranci, da je ta dr. Rakovec, ki je že dalj časa znan zbog svojega heilanja na Gornji Polskavi, nemškutari v kazenskem oddelku, kakor se mu je zljubilo. Saj mož še slovenskih tiskovin, ki jih je sicer dosti v zalogi, videti noče in slovenske kazenske razsode sploh še ni delal nobene. Po tem zadnjem nastopu dr. Rakovec ni nobenega povoda za pardoning tega sodnika, ki je mržnjo do slovenskega prebivalstva, katero tvori 95% prebivalstva tega okraja, na tako očiten način pokazal. Splošna zahteva slovenskega prebivalstva je, da mora dr. Rakovec izginati iz Slovenske Bistrice, ker ljudstvo ne more imeti zaupanja v obče sodnika, kateremu mrzi njegova govorica. Ta zahteva ne sme vtihtniti, dokler se ji ne ugodi. Od sodnega predstojnika, v čegar objektivnost smo vsikdar zaupali, pa zahtevamo, da tega mladega naduteža pozove koj na odgovor in skrb za to, da se mu njegova vroča nemšurka kri ohladi. Sicer pa bo šla dr. Rakovec zaslug, če bodo sedaj Slovenci malo bolj pazili na uradovanje naše sodnje, katero bi utegnile drugače postati v vseh oddelkih skoz in skoz nemško.

Iz mariborskega okrajnega zastopa. Pri prvi plenarni seji dne 7. novembra sta napravila načelnik dr. Schmiderer in podnačelnik dr. Fr. Kornfeld slovesno zaobljubo. Nato se je vršila volitev v okrajni šolski svet. Izvoljeni so bili zopet dr. J. Tossek, Tomaž Wernitznig, Pavel Kammerer, Valentin Schaffer in Andrej Pfeifer. — Občini Ciršak se je dovolilo porabiti denar iz vojne prestacije v znesku 500 K, ki je postal že občinska last za občinske ceste. — Občini Studenci pri Mariboru se je dovolilo najeti za zgradbo novo šolo 90.000 K posojila. — Občini Pohorje se dovoli najeti posojila 6000 K za plačilo zadnjega obroka za stroške nove šole. — Občini Slivnica se dovoli prodati poljsko parcelo št. 327 v Čretu grofu Schönbornu. — Občini Tezno se dovoli najeti brezobrestnega posojila v znesku 2000 K za šolske svrhe (pri kakem nemškem »obrambnem« društvu). — Trški občini Sv. Lovrene nad Mariborom se dovoli prodaja posestva št. 52, kat. občina Sv. Lovrene nad Mariborom.

Celjska »Čitalnica« namerava prirediti tekom adventa v spomin svojemu umrlemu častnemu članu g. dr. Josipu Vošnjaku »Josip Vošnjakov večer«. O podrobnostih bomo še pravočasno poročali.

Štajerski klerikalec in grof Stürgkh. Mariborska »Straža« piše istočasno, ko naznanja ljubljanski »Slovenec« najstrožjo opozicijo proti Stürgkhovi vladi (sklenjena še sicer, kakor čitamo v »Slov. Narodni«) sledeče: »Jugoslovani bodo zavzeli definitivno svoje stališče nasproti novemu kabinetu, ko bodo videli njegovo prvo dejanje, namreč sestavo večine, na katero se hode opirati.« To se pravi: ako nas Stürgkh povabi v večino, smo z vseljem njegovi — ne da bi se niti za trenotek pomislili in preudarili, kaj

bodo rekli spodnještajerski Slovenci, katere preganjajo nemške vlade sedaj hujše ko kdaj poproj. Če pa ne, pa bomo igrali »opozicijo« — tako kot pod Bienenrothom. Narodna in gospodarska sila in potreba spodnještajerskih Slovencev je od dne do dne večja, naši »poslanci« in »zastopniki« pa na Dunaju študirajo edino le na to, kako bi se lažje Nemcem ponudili za lakaje.

Iz Šoštanja. Za načelnika slovenskega šoštanskega okr. zastopa je izvolila klerikalna večina pobožnega nemškega graščaka Adamoviča v Velenju, za podnačelnika velenjskega Skazo-Spenka. V okr. odboru sede še dekan Rotnar, šentiljski župan Koren, župan Pirtovšek, dr. Mayer in Fr. Woschnagg.

Slovensko trgovsko sodruštvo v Celju je dolgo razmislivalo misel glede ustanovitve društva trgovskih sodrušnikov za Južno Štajersko. Po dolgem premišljevanju se je prišlo do zaključka, da je ustanovitev take organizacije za Štajersko jako potrebna in tudi pomembna. Ako so organizacije posameznih stanov potrebne v drugih krajih, so tembolj potrebne v okoliših, kjer se nahaja naš narodni sovražnik. Razun tega je dandanes organiziran že celo najslabši delavec, zakaj bi se tedaj ne organiziralo tudi trgovsko sodruštvo, ko je vendar trgovina eden prvih faktorjev za obstoj in napredek naroda. Vršil se je v soboto v »Sokolskem domu« v Gaberjih prviestanek glede natančnejših dogovorov za ustanovitev organizacije. Ta ideja je bila od vseh navzočih članov z navdušenjem sprejeta. Zanimanje za to stvar se širi in se je tedaj nadejati, da bomo v kratkem na zelenem Štajerju zamogli pozdraviti novo, mlado stanovsko organizacijo, ki se ne ustraši dela za svoje člane. Med zbranimi gosti se je marsikdo oglašil k besedi ter izjavljal nujno potrebo takega društva. V slogi je moč. Dokler bomo složni, dosegli bomo marsikaj, kar bo le nam in našim naslednikom v korist in dobiček. Zaraditega pa tudi ne smemo spati, temveč zavedati se moramo dolžnosti. Društvo bi imelo v prvi vrsti namen, dovesti v ozko zvezo celo štajersko slovensko trgovsko sodruštvo, ustanoviti v resnici resno delujočo posredovalnico, prirejati učne tečaje in zabavne večere ter skrbeti tudi za stik tovarišev na deželi. Nadalje dati potrebne informacije v privatnih in pravnih zadevah, dajati podpore onemoglim članom itd., kar se bo glasom pravil še naknadno delalo. Določeno je bil že pripravljajni odbor, katerega naj vse enako misleče sodruštvo podpira. Pripravljalni odbor bo o svojem delu natančneje poročal ter zanimajočim nudil vedno priliko, za dedvo zasledovati. Mlademu odboru, ki je neustrašno prevzel rešitev teke, toda prepotrebne naloge za življenje in proevit trgovskega sodruštva za Štajersko, kličemo: Delaj, sadovi ne bodo izostali! — Celjski sodrušniki.

K otviritvi sezi »Dramatičnega društva« v Celju. Prva predstava dne 5. novembra: »Bleda žena Skrb«, ljudska igra v 4 dejanjih. Nemški spisal R. Hawel, poslovenil Fran Kobal. Ker nam v listu primanjkuje prostora, se ne moremo spuščati v vsebino precej zavožene ljudske igre. V naslednjem samo par besed o predstavi sami. Bila je prav pridno nastudirana, videlo se je, da imajo naši diletantje veselje. Režiser g. Salmič je lahko z začetkom letošnje sezone prav zadovoljen. O njegovih zmognostih kot igrarica bi bilo menda precej odveč govoriti. Njegov Vrhovec je bil pravi tip, opazili smo par finih potez — samo nekoliko preveč poze je bilo tu in tam. Skrb je našla v gđ. Jožici Gregorinovi prav dobro zastopnico. Lepa maska, ubrana garderoba — vse je pričalo, da se je zelo potrudila. Da so ljudje z njo na pr. ob smrti starega Vrhovca govorili kakor s kako branjevko na sejm — to je bila napaka, ki je ni opazil g. režiser. Umevalo se menda tudi u dobor pesnika, ki si je nastop Skrbi mislil vsekakor drugače. Starega Vrhovca je podal g. Miloš Stibler dokaj spretno. Kot njegova zvesta žena nas je gospa dr. Kalanova iznenadila. Bila je ves čas pridna, stara ženica — in bila res kos svoji vlogi. Gđ. Marta Hrašovec je kot žena mladega Vrhovca splošno ugajala. Posebno če se je sukala z otroci, je bila kaj ljubka — da bi si človek želel enake matere v vsako slovensko rodbino. Lahkčivko Malko, otroka velikih mest, je podala gđ. Melanija Sernečeva. Toaleti je bila primerna — le nekoliko več prirsčnosti bi si želel včas. Gđ. Četina Gizela kaže lep talent in čedno postavo — utegne se razviti v pravi kras našega diletantskega gledališča. Z g. dr. Pučnikom, Mravljakom in dr. Kalanom smo bili zadovoljni. Praznika je dobro pogodil dr. Koderman, četudi ni nekaj več neprilisljene živahnosti nič ne škodilo. Lahkoživec v 2. dejanju pa se je vsem akupaj poznalo, da so dihal

malo velikomestnega zraka. Rebe-
kov in Salmičev naraščaj se je po-
stavil prav dobro. Dvorana je bila
polna, narodna godba s kapelnikom
g. Seifertom je pošteno storila svojo
dolžnost. Pač pa še moramo na kon-
cu zabilježiti željo, da bi vodstvo
dramatičnega društva vzelo v letoš-
nji repertoar, ki se menda ni trdno
določeno, tudi kako dobro slovensko
stvar. Če pa še morajo naša gledališ-
ča skrbeti za tautijeme tujcem, se
naj poseže po boljših rečeh ko je
»Bleda žena Skrb«.

Iz Slovenske Bistrice. Tinkajš-
no okoliško dekliško ljudsko šolo
vodi še vedno nadučiteljica Cuntara,
česaravno bi — po številu službenih
let — morala že davno biti v pokopju.
Ta gospodična je v svojih sivih letih
postala agitatorica za nemško ljud-
sko šolo ter odganja mestne otroke
iz svoje v šulferajnsko šolo, ne da bi
za to imela najmanjši povod, ker je
v razredih okoliške šole praznega
prostora dovolj. O priliki stavbe
nemške šole se je mestna občina za-
vezala prispevati za vzdrževanje
okoliške šole še tudi v naprej nekaj
odstotkov vsako leto, v katerem bo v
okoliški šoli najmanj 40 mestnih
otrok. To število je prva leta bilo tu-
di prekoračeno, in ko bi vodji okoli-
ških šol Koletnig in Cuntara v svoji
nepotrebnosti skrbili za nemško mestno
občino ne odganjala mestnih otrok v
nemško šolo, bilo bi to število pri se-
danjih razmerah še višje. Tudi te
dni je Cuntara zopet odklonila vpis
neke mestne deklice. In čujta, s ka-
kim izgovorom! Pravi, da 40 mest-
nih otrok itak ne spravi to leto sku-
paj, dokler pa mestna občina ni dolž-
ni nič plačevati za okoliško šolo, ni
ona dolžna sprejemati otrok iz mest-
ne občine. Tedaj iz početka odganja
mestne otroke, da s tem oprosti mest-
no občino plačila, potem pa odkla-
nja vpis mestnih otrok ravno zaradi
tega, ker mesto za šolo nič ne plaču-
je. To je logika, ki more nastati le v
taki zagrizeno-nemški glavici, kot jo
ima gospodična Cuntara. Pa v tem
slučaju je gospodična zadela nepri-
čakovano na osebo, katera nima smi-
sla za njeno »logiko«. To nam ravno
še manjka, da bo kakšna Cuntara
slovenske starše s svojo neumno lo-
giko za nos vodila ali se izgovarjala,
da ni dolžna sprejemati otrok iz
mestne občine! Slovenci naj pazijo
na njeno delovanje in v začetku šolske-
ga leta pri vpisovanju otrok, če se
bo še kdaj s tem delom bavila in ne
bo smatrala za pametnejšo, vendar
enkrat izginiti iz površja in napra-
viti prostor mlajši moči. Če bo Cun-
tara okoliško šolo še dolgo vodila, bo
še zadnji ostanek slovensčine iz te
šole izginil. Saj se v njenem razre-
du te »slovenske« šole uči slovensči-
na le še po 2 uri na teden, pa ne
vprašajte, kako. Resnica je, da otroci
njene razrede, ki poprej niso znali
nič nemškega, med seboj skoro iz-
ključno nemški čebļajo. Slovenski
krajni šolski svet naj tej škodljivki
šole malo potrka po prstih in naj
skrbí za to, da bo kmalu šla v pokopj.

Od Sv. Lovrenca nad Mariborom
poroča »Slov. Gospodar«, da so
tamošnji šoldmarkovci dosegli pri
mariborskem okrajnem šolskem sve-
tu premeščenje slovenskega učitelja
Lešnika. Merodajni so bili seveda le
narodnostni oziri. »Gorje onemu
(Slovenu), ako izvršnje svoje dr-
žavlanske pravice. G. Dreflak, kaj
pa vi poročate?« dostavlja »Slov.
Gosp.« Da, ali ni nekoliko — tragič-
no, da mora baš »Slov. Gosp.« sedaj
prvi napasti okraj. Šolski nadzornika
Dreflaka zaradi njegovega sodelova-
nja pri ponemčenju šolstva v slov.
mariborskem okraju? Ko je bila ve-
lika nevarnost, da se po Schmoranz-
erjevem odhodu to imenovanje izvrši
in smo baš naprednjaki nekoliko-
krat opozarjali »Slov. Gosp.« in nje-
gove urednike ter poslance na njo
— se je v odgovor molčalo in mirno
pustilo, da so nam Nemci vzelí zad-
njega zagovornika slov. šolstva v
obmejnem mariborskem okraju. To
se sedaj že masčuje. In enako bridko
se bodo masčevali vsi enaki grehi
klerikalne stranke.

Iz Središča nam pišejo: V našo
faro smo dobili mladega kaplana,
ki ima sicer še mokro za nšeti, ali do-
mišljuje si, da bo strahoval župnika
in celo faro. Hotel je, da bi Marijina
družba, znano ognjišče klerikalne
propagande v naši fari, uprizorila
neko »predstavo« na odru narodnega
bralnega društva »Edinost«. Društvo
je to zgodilo iz verskih (!) in politič-
nih vzrokov in da naj zato okr. gla-
varstvo društvo »Edinost« razpusti!
Seveda se je vse smejalo kaplanovi
predrznosti in naivnosti. No — mla-
deniča bo treba malo »hipe« vzeti in
odpraviti njegove bolne domišljavo-
sti. Srejanici smo že drugačne ljudi
ustrahovali!

Drobne novice. Iz Franko-
lovega nam poročajo: Knez Hugo
Windischgratz ima na potovanju z
avtomobilom vedno sitnosti. Pred
kratkim se je zagovarjal po listih za-

radi nekega nastopa, ki ga je imel
zaradi avtomobila v Mariboru, sedaj
pa ga je zadela ista sreča na cesti iz
Frankolovega v Vojnik. Srečal je
nekega kmetiča z vozom, katerega
sta vlekla dva trmoglava voliča.
Kmetič ju ni mogel dobiti s sredine
ceste, da bi napravil prostor kneže-
vemu avtomobilu. Ta je zato obstal
ravno za voliče. Kmetič je prvot-
no mislil, da hoče tujec z avtomobi-
lom njegov voz povoziti in ker mu
je bilo za voliče več ko za sebe, se je
vlepel pred svoj voz. Knez in njegov
šofer sta bojda komaj spravila kme-
tiča in voliče v stran. Kmet je bil
bojda pijan in je kneza zmerjal ter
metal kamenje za avtomobilom. Ce-
sta je tam jako široka in je čudno,
da se ne bi mogel avtomobil izogniti,
četiudi je kmet posredil vozil. — V
Skalah pri Konjicah se se igrali v
Pavličevi hiši trije fantje z izpo-
sojeno nabito pištolo. Pri tem je
Maks Pavlič po neprevidnosti pišto-
lo sprožil in krogla je zadela njego-
vega brata Mihaela v trebuh. Težko
ranjenega fanta so morali takoj spravi-
ti v bolnišnico. — Mariborska
mestna hranilnica slavi pri-
hodnji torek 50letnico svojega ob-
stanka. — Uboj. V »Nar. Listu«
čitatmo: Pri Sv. Andražu v Slov.
gor. je zabol 16letni fant Farkaš
mizarja Al. Hojsa v gostilni pri Roli.
Hojs je bil v nekaj minutah mrtev.
Pokojni je bil vzoren gospodar in
vnet narodnjak. — Iz St. Jurja
ob Juž. železnici. Šentjurski
Sokol naznanja, da se vrše telovadne
vaje za redne člane vsako sredo in
soboto od 8. naprej, za naraščaj in
prostovoljno telovadbo pa vsako ne-
deljo in praznik od 3. popoldne na-
prej. Bratje, skrbite za dobro nede-
ležbo. Na zdar!

Koroško.

Zaročil se je dne 3. t. m. g. An-
drej Oset, posestnik Tolstovrške sla-
tine z gđ. Miciko Urbanc, velepos.
hčerka iz Lehna pri Ribnici na Po-
horju. Čestitamo!

Kotlje (Koroško). Tu se je po-
ročil 6. t. m. tukajšnji trgovec g. To-
maž Štiber z gospodično Marijo
Krenkar. Bilo srečno! Ob tej priliki
nabral je g. Miloš Oset za Ciril-Me-
todovo družbo 6 K 50 v.

Velik požar v lavantinski dolini.
V četrtek popoldne je izbruhnil po-
žar v velikem valjenem mlinu Mi-
haela Krena pri Volšperku. Mlin je
popolnoma pogorel, iz skladišča pa
so le en del žita in moka rešili. Ogenj
se je razširil tudi na gospodarsko po-
slopje. Toda na tem je pogorela le
streha in nekaj pridelkov v podstreš-
ju. V skladišču je pogorelo poleg
Krenovega blaga tudi nad 100 žak-
ljev žita, katerega so pripeljali oko-
ličani v mlin. Kako je nastal ogenj
se še ne ve. Škoda za veliko presega
zavarovalnino.

Ponesrečen samomor. Neki 18-
letni posestnikov sin iz celovške oko-
lice se je vlepel včeraj na tir južne
železnice. Toda strojevodja je samo-
morileca še pravočasno opazil in tik
pred njim ustavil vlak. Nato je »po-
nesrečenec« samomorilec pobegnil v
bližnji gozd, kjer so ga pa orožniki
prijeli še tisti dan.

Primorsko.

Protest proti laški ljudski šoli v
Gorici. Slovenski volilci in davko-
plačevalci v Gorici so izročili pri
magistru stolnega mesta Gorice
pismen protest proti zgradbi laške
ljudske šole v ulici Giacomo Leopardi
v Gorici in proti najetu amorti-
zacijskega posojila v znesku 211.500
kron, ki naj bi se porabilo za zgradbe
te nove laške šole. V protestu ostro
obsojajo krivično in nasilno potuje-
vanje slovenske dece, kar pokažejo
tudi s številskimi in dokažejo, kako
mačehovsko se postopa s slovenski-
mi otroci. V protestu pozivljajo Slo-
vence deželni odbor, da razveljavi ta
sklep mestnega sveta goriskega, kajti
proti izdatkom za nepotrebno laško
šolo se ne bodo dignili samo gorški
Slovenci, marveč se bodo protivili z
vso odločnostjo Slovenci cele Gori-
ške, dokler ne zgradi občina za 3000
slovenskih otrok, ki so brez šole v Go-
rici, slovensko mestno ljudsko šolo.

Redko slavlje 40letnega županova-
nja je slavil dne 4. novembra žu-
pan v Podgori Anton Klantič. Žu-
panske posle je prevzel že kot 26letni
mladenič in jih vodil 40 let nepretr-
goma. Deloval pa je v tem času tudi
kot deželni poslanec in odbornik, bil
je predsednik cestnega odbora, član
krajnega in okrajnega šolskega sve-
ta ter vplivni član več drugih korp-
oracij in društev. Podgorčani so mu
pripravili slovesno slavlje, občinski
svet pa ga je imenoval soglasno za
častnega občana občine Podgora.

Premestitev garnizij. Spomladi
se izvrše precej obsežne premestitve
raznih vojaških oddelkov. Pred vsem
se bodo ojačile južne garnizije ob
italijanski meji in pa garnizije v
Bosni. V Tolmin in Sežano prideta

dva oddelka strojnih pušk 36. polka
in 19. pešpolk s Dunaja. V Trst pri-
de tudi s Dunaja št. 3 bataljoni in
en oddelk strojnih pušk 32. polka.
Oddelki 47. pešpolka, ki so sedaj v
Krmnu, pridejo v Kokojo in Bilja-
no, 97. pešpolk je premeščen iz Tr-
sta v Belovar in Karlovec, 20. lovski
bataljon, pri katerem je posebno ve-
liko kranjskih fantov, ki je sedaj v
Tolminu in pri Sv. Luciji, pride v
Krmn, 3. baterija gorskega topni-
škega polka št. 3 je premeščena iz
Beljaka v Tolmin, 5. stotnija 12. pi-
joniškega bataljona pa iz Gyula
Fehervar v Pulj.

Požar v Ročinju. V Ročinju je
zgorel predvčeršnjim velik senik
posestnika Ivana Ipavca. Pogorelo je
čez 400 stotov sena. Kot požigalec so
aretirali nekega Andreja Mahniča,
ki je že preje žugal, da bo Ipavcu eno
zagodel.

Tatvina kave na morju. Parnik
»Sophia Hohenberg« je pripeljal v
Trst poleg argentinskega mesa tudi
veliko množino kave. Pri izlaganju
so opazili, da manjka več vreč kave.
Kapitan je naznanil tatvino policiji,
ki je aretirala nekaj kurjačev, ki so
kavo ukradli. Ko pa so čutili, da jih
sumijo, so jo pa v kotlih sežgali.

Nezgod. Nenadoma je umrl v
Trstu pred glavno pošto 70letni
uradnik trdnice Chelius, Franc Ara-
bito. — Zastrupiti se je hotel v Tr-
stu 18letna krojačica Florencia Ma-
zeve zaradi nesrečne ljubezni. Pila
je octovo kislino. — Na trgu Goldoni
je padla raz trotoar 65letna zaseb-
nica Marija Katelan in si zlomila
desni komolec.

Zverinjak na otoku Brioni. Av-
strijski zverinjak na otoku Brioni,
pod nadzorstvom komercialnega svet-
nika Hagenbecka, se je pred nekaj
dnevi zopet izdatno pomnožil. Prišlo
so namreč nove pošiljave iz Južne
Afrike. Med raznimi živalmi vzbuja
največje zanimanje skupina 30 kras-
nih novej, ki tvorijo podlago bodoči
umetni reji novej na posebnem paš-
niku na otoku. Zanimive so tudi raz-
ne opice, ki jih je prišlo čez 30. Ne-
katere izmed teh so jako redke. Opice
žive na otoku popolnoma prosto. Zve-
rinjak obsega do sedaj že nad 150
različnih vrst živali.

Dnevne vesti.

+ Besede in dejanja. Včeraj je
ministrski predsednik prof. Stürgkh
v državnem zboru slovesno prisegal,
da bo tudi justična uprava strogo
pravično, zakonito in nestrankarsko
izvrševala svoje dolžnosti, danes smo
pa že v položaju navesti najhen slu-
čaj, ki ilustrira to slovesno prisego.
Gospod dr. Fröhlich vitez Fröhlich-
tal, je v sodni službi na Štajerskem.
Mož služi blizu tri leta. Rojen je v
Gradcu in najbrž sorodnik tistega
viteza Fröhliche, ki je svoj čas za-
vezel višje mesto v štajerski justici.
Da je dr. Fröhlich vitez Fröhlich-
tal deležen posebne protekcije, je spo-
znati iz tega, da je imel provizori-
ni adjutum, ko je služil šele 1 leto
in 4 mesece, med tem ko je bilo 20
do 30 avskultantov pred njim, ki ni-
so imeli adjutuma. Ta srečni mož
služi tedaj na Štajerskem, a stanova-
nje si je najel zdaj v — Ljubljani.
Ob sebi se razume, da ne more sta-
novati v Ljubljani, uradovati pa na
Štajerskem in ni torej dvoma, da pri-
de ta dr. Fröhlich vitez Fröhlich-
tal službovat k sodniji v Ljubljani.
Morda pride sem, da bi se nekoliko
naučil slovenski in potem s pomočjo
svojih protektorjev splezal v mini-
strstvo, morda bi mu pa Pittreich,
Elsner in nemški Volksrat radi za-
gotovili karijero na Kranjskem. Vse-
kako ima mož že v žepu zagotovilo,
da bo premeščen k okrajnemu sodi-
šču v Ljubljano. Služba niti razpisa-
na ni — kar bi postavno morala biti
— a oddana je že. Tako izgleda prak-
tično izvrševanje tiste stroge zakoni-
tosti, objektivnosti in nepristranosti,
na katero je grof Stürgkh včeraj
prisegel!

+ Sapo jim je zaprlo. Dr. Lam-
pe in dr. Zajec sta v »Slovenec« kri-
čala, da smo se lagali, ko smo kon-
statirali, da ni deželni odbor nikdar
sklenil, da se bo pri razdeljevanju
podpor v smislu § 18. novega dežel-
nega cestnega zakona prav posebno
oziral na mestno občino Ljubljansko.
Na to smo imenovana gospoda po-
zvali, naj dobesedno priobčita v
»Slovenec« 1. zapisnik one seje de-
želnega odbora, v kateri je baje le-
ta storil dotični preporni sklep in 2.
vloga, s katero je deželni odbor pre-
ložil novi cestni zakon vladi v izpo-
slovanje najvišje sankcije. Objavo
teh uradnih spisov smo zahtevali za
to, da se da javnosti prilika, da na
temelju uradnih spisov sama preso-
di, na kateri strani je resnica in na
kateri laž in zavijanje. Na ta naš po-
ziv je »Slovenec« takoj območnil in
včeraj ni črnil niti besedice več o
aferi, ki jo je preje premleval že ves
teden v najrazličnejših variacijah.
»Kdor molči, priznava« to je star
pregovor. Klerikaleci torej s svojim
molkom priznavajo, da je laž na nji-

bevi strani in da je naš list pisal
pravilno, ko je dr. Lampe očital
sramotno dejanje, da je skušal nala-
gati celo centralno vlado, samo da
bi s to svojo lažjo tem sigurneje iz-
posloval sankcijo novega deželnega
cestnega zakona, ki znači po prizna-
nju klerikalcev samih najobčutnejši
uarec za ljubljansko mesto in nje-
gove prebivalstvo. Na tem vgladu lah-
ko sedaj slovenska javnost spozna,
na kateri strani je morala in pošte-
nost v politični borbi — pri nas ali
pri klerikalcih.

+ Premeten tlček je dr. Lampe.
Mož prav dobro ve, da vlada ne mo-
re odobriti zakona, ki ima očito ten-
denco, da oškoduje eden del davko-
plačevalcev na korist drugih. Ko je
torej vlada zahtevala pojasnila, če
je pri novem cestnem zakonu dano
jamstvo, da se bo pri izvedbi tega
zakona prav tako oziralo na Ljub-
ljano, kakor na ostale dele kranjske
dežele, je hladnokrvno odgovoril, da
je v tem oziru že vse potrebno ukre-
njeno, češ, da je deželni odbor že
sklenil, da se bo pri razdeljevanju
podpor v slučajih § 18. cestnega za-
kona prav posebno oziral na Ljub-
ljansko občino. Dr. Lampe je sicer
vedel, da deželni odbor takega skle-
pa nikdar ni storil, vedel pa je tudi
za skrita vratica, skozi katero se bo
lahko izmuznil v slučaju, da se mu
pride na sled. Znano mu je namreč
bilo, da se v vlogi, s katero se je
predložil cestni zakon vladi v najviš-
je potrdjenje, v polemiki proti ugo-
vorom naprednih poslancev izraža
mnenje, da bo deželni odbor pri raz-
deljevanju podpor, izvirajočih iz
cestnega zakona, postopal objektiv-
no ter se oziral na Ljubljano prav
tako, kakor na vse ostale občine. Po
načelu »namen posvečuje sredstvo«
se je torej odločil nafsarhati vlado.
Kalkuliral pa je tako-le: Ako bo vla-
da verjela mojemu zatrdilu ter iz-
poslovala najvišjo sankcijo, potem
bo dosežen namen cestnega zakona,
oškodovati Ljubljano, v celem obse-
gu. A kar je glavno, deželni odbor bo
imel glede izvajanja tega zakona po-
polnoma svobodne roke. Če bo Ljub-
ljana prišla z zahtevu, naj se pri
cestnem zakonu ozira tudi na njene
potrebe ter se v tem oziru sklicevala
na obvezo, ki jo je deželni odbor pre-
vzel nasproti vladi, se bo njenim
zastopnikom pomolila pod nos ona
vloga na ministrstvo, o kateri smo
zgoraj govorili, ter se jim povedalo
v brk, da vsebuje ta vloga samo po-
lemiko proti ugovorom naprednih
poslancev, ni malo pa kakršnekoli
obveze deželnega odbora. Tako bi bila
Ljubljana na dilemi. njen »prijat-
elj« dr. Lampe pa bi se smejal v
pest, da se mu je tako imenito po-
srečila njegova nakana. Prihiti na-
črt se mu sicer ni posrečil, vendar
pa so mu ostala odprta vratica, sko-
zi katere se sedaj skuša izmuzniti, s
kakšnim uspehom, to bomo šele vi-
deli.

**+ Neodvisnost sodnikov in ne-
pristranost višjesodnega predsedni-
ka Pittreicha.** V Novem mestu so vo-
lilci izvolili v občinski svet tudi so-
dnega svetnika g. Žmavca in pisar-
niškega predstojnika g. A. b r a m a.
Izvoljena sta bila kot kandidata na-
predne stranke, ki ju je kandidirala
toliko raje, ker živata splošno spo-
štovanje in popolno zaupanje vsega
uradništva. Toda posegel je vmes
višjesodni predsednik Pittreich in
jima na tako določen način izre-
kel »želje«, naj izstopita iz obč.
sveta, da sta se morala ukloniti. V po-
medeljek, ko smo o tem prvič poročali,
še nismo vedeli, ali je to posledica
načelnega stališča višjesodnega
predsednika Pittreicha, ali pa je ta
mogočni gospod le tako stališče za-
vel glede napredne stranke. Danes
vemo že natančneje, pri čem da smo.
Pittreich samo ne trpi, da bi sodniki
delevali v občinskih odborih, ako so
bili izvoljeni od napredne stranke,
če pa pripadajo klerikalni stranki,
nima Pittreich nič proti temu. To vi-
dimo na Vrhniki, kjer sedi v obč.
odboru deželnosodni svetnik in pred-
stojnik okr. sodišča Matej Kobal,
ki je seveda odločen pristaš klerikal-
ne stranke. Zdjaj smo torej s Pittrei-
chom na jasnem!

**+ »Armeezeitung« in uradni-
štvo.** V včerajšnji seji poslanske
zbornice je češki socialni demokrat
N e m e c omenil hujskarije »Dan-
zer's Armeezeitung« in pribil, da je
ta list glasilo merodajnih krogov.
Soc. demokrat. T o m a š e ž je zakli-
cal: Glasilo prestolonaslednika. Ta
list je z ozirom na sedanje uradniško
gibanje v svoji zadnji številki priob-
čil članek, ki se bavi z državnimi
uradniki. Štejemo si v dolžnost, opo-
ziti uradnike izrečno na ta članek;
naj ga uradniki čitajo. Vsaka beseda
krvavo žaljenje in ponižanje.

**+ Hrvatje o ljubljanski deželno-
zborni volitvi.** »Hrvatski Pokret«
piše o zadnji deželnozborni volitvi v
Ljubljani: »Nadomestna deželno-
zborna volitev v Ljubljani, ki je
končala s sijajno zmago narodno-
napredne stranke, je uemalega pomena
za razvoj politično - strankarskih
razmer v Sloveniji. S to volitvijo se

je pokazalo, da je v dolgotrajni bor-
bi med napredno in klerikalno stran-
ko nastopil moment ozdravljenja v
naprednih vrstah, pri nasprotnikih
pa moment stagnacije in — umika-
nja. Toda ne samo s tega stališča je
zanimiva ljubljanska volitev. Ta vo-
litev je dokumentirala še nekaj:
pokazala je indirektno, da je ta pre-
okret v razvoju strankarskih razmer
na Slovenskem zdrav in vesel pojav
tudi s stališča čisto slovenskega. To
svedoči so dali, če tudi nehoti, slo-
venski narodno - napredni stranki
ljubljanski Nemci, ki so v razmera-
ma velikem številu glasovali za slo-
venskega klerikalnega kandidata,
dasi so imeli svojega lastnega nem-
škega. Hoteli so namreč za vsako ce-
no strmolglati Ribnikarja, a spravi-
ti na površje Rojino, katerega iz-
volitev bi bila enako v interesu kleri-
kalcev, kakor tudi Nemcev. Toda
stvar se ne samo ni posrečila, marveč
je klerikalna stranka celo doživela
nepričakovan poraz. Od nadomestne
deželnozbornske volitve v maju pa do
oktobra je padlo število njenih vo-
lilcev v Ljubljani za 170 ali v od-
stotkih za 21%. Toda niso izgubili
samo klerikalci, marveč tudi njho-
vi tajni zavezniki Nemci. Njihovi
glasovi so v teku par mesecev padli
za 7-9%. Temu nasproti je naraslo
število naprednih in socialno-demo-
kratskih volilcev. Prvi so poskočili
za 12-2%, zadnji pa za 18-8%. A še
večji poraz bi bili doživeli slovenski
klerikalci, da jim niso priskočili na
pomoč Nemci. Kakor namreč javlja
»Slov. Narod«, ni mnogo Nemcev
glasovalo za svojega nemškega kan-
didata dr. Egerja, marveč za kleri-
kalnega Rojino. Kopa glasovnic je
bila oddanih, na katerih je bilo na-
pisano: »A. Rojina, Tischlermeister
in Laibach.« »Slov. Narod« pripomi-
nja: »Ni se čuditi, da so Nemci pre-
šli v klerikalni tabor, saj store slo-
venski klerikalci za nemško stvar v
Ljubljani več, kakor Nemci sami.«
— Zaman vse, klerikalci so povsodi
enaki!

**+ Kratko veselje klerikalcev —
občinske volitve v Mengšu razveljav-
ljene.** Vsled nečuvenga terorizma in
volilnih sleparij so klerikalci pri ob-
činskih volitvah v Mengšu dne 19
oktobra 1911 s pičilim številom gla-
sov večine zmagali. Takoj po volit-
vah so vložili mengeški naprednjaki
po dr. Franu Novaku, odvjetniku v
Ljubljani pritožbo proti volitvam na
deželno vlado, ki je — kakor se nam
ravno kar poroča — tej pritožbi ugo-
dila ter razveljavila vse volitve in
vse volilne priprave kot ničeve in
odredila, da se ima vršiti vse volilne
postopanje iznova. Sivar naprednja-
kov je sedaj, da s primernim posto-
panjem dosežejo, da se pri novih vo-
litvah pokaže prava volja večine pre-
bivalstva. S svojim nadutim postopa-
njem je tamošnji kaplan že dosedaj
provzročil mengeški občini velike
škodo, ker je odtujil veliko dobro mi-
slečnih ljudi, ki so bili pripravljeni se
žrtvovati za splošno korist in občin-
sko dobro. Voditelju priprav za ob-
činske volitve naj se tudi v prihodnje
strogo gleda na prste. Na noge tedaj
Mengšani in pogumno nastopite pre-
ti škodljivcem občine, ne pustite se
strahovati od kaplana, ki misli, da sta
občinski blagor in njegova ter njego-
vih kimoveev nadvlada eno in isto.

**+ Profesor, ki si je vzel dopust
za agitacijo.** Znani profesor Jenko,
ki je znan pod imenom Mrkač, sedaj
profesor v Seretu v Bukovini, je že
14 dni v Cerkljah in agitira za bodo-
če občinske volitve. Govori se, da si
je vzel 6 tedenski dopust — radi bo-
lezni. Če je res bolan, kako je to, da
se klati od hiše do hiše in agitira?
Nam se močno zdi, da je njegova bo-
lezen prav taka, kakršno je imel pred
leti. Svoje dni so ga namreč iz Ljub-
ljane premestili v Novo mesto same
zategadelj, ker je šolo zanemarjal
samo za to, da je mogel v Cerkljah
agitirati. Ker je v Novem mestu prav
tako zanemarjal šolo, izostajal pe-
cele dni iz šole brez vsakega dovolje-
nja ter se vozil v Cerklje agitirati, se
ga na pritožbo takratnega ravnote-
lja dr. Franceta Detela premestili v
Bukovino. Sedaj pa si je Jenko vzel
v Seretu študentski dopust v isto
svrhu, zaradi katere je bil že opeto-
vano kaznovan s premeščenjem. Ali
je to znano bukovinskemu deželnemu
šolskemu svetu?

**+ »Ne boste me več vjeli, da bi
kandidiral!«** V četrtek zvečer je bilo
v klerikalni sobi gostilne pri »Faj-
mostru« izredno živahno. Med gosti
sta bila tudi bivši klerikalni deželno-
zborni kandidat Anton Rojina in
Ivan Štefe. Vnela se je debata o po-
litiki, debata pa je rodila prepir, iz
prepira pa se je razvil pravecati pre-
tep. V ospredju prepira in pretepa
pa je stal propadli klerikalni kandi-
dat Anton Rojina, ki je na vsa
usta kričal: »Ne boste me več vjeli,
da bi kandidiral!« Te besede je ndu-
šil hrup, ki je nastal. Klerikalna
družba je kričala kakor besna, desi
so bila okna in vrata zaprta, vendar
se je šunder slišal na ulico in daleč
na okoli po Sv. Petra nasipu. Ljudje

so postajali pred gosilno ter strme opazovali prizor, kako se lepo in mikavito razne klerikalne korifeje. Na ulico se je slišalo pokanje, kakor kadar se komu prilene gorka zausnica na lice, iz splošnega šundra pa se je slišal ogorčen visok glas: »Intelligenten človek se ne bori s pestjo, marveč z močjo svoje ideje.« Kako se je končno afera završila, ne vemo, samo to je nam znano, da je bivši klerikalni kandidat in prisodnik »za oskrbovanje občinskih opravil« začasno postavljenega vladnega svetnika Laschana — Rojina ogorčen zapustil gosilno in razjarieno klical: »Nikdar več! Nikoli več me ne boste vjeli, da bi se kandidiral!« Če se je klerikalne kasneje posrečilo potolažiti svojega bivšega kandidata, o tem molče viri.

— Izobraževalno - politični težaj se izvori prihodnji terek ob 8. uri zvečer v tajniških prostorih Narodno Napredne Stranke. Prosim, da se vsi pripravljeni tečaja zanesljivo udeležijo. Za bilježke naj se vzame s seboj papir in svinčnik!

— Iz finančne službe. Za finančnega komisarja v IX. činovnem razredu je imenovan fin. koncipist g. Ivan Korbar, za finančnega koncipista v X. činovnem razredu pa prov. fin. koncipist g. Josip Mosetich in konceptni praktikant dr. Ernest Močnik.

— Poročil se je danes g. Vinko Stegnar, sodni uradnik, z gđ. Ivanko Vičičevo, mnogoletno mlajrivo pevko »Glasbene Matice«. Pevski zbor »Glasbene Matice« je priredil snovi svojih članic povodno njene poroke podokojnik. Novoporočencema naše čestitke!

— Dolžnost vsake zavedne Slovenske gospodinjice je, da vedno v prvi vrsti vpoštevata in kupuje domače blago. Kajti ena naših glavnih teženj je gospodarska osamosvojitve, to pa dosežemo le tedaj, če vsak pri tem delu za gospodarsko osamosvojitve sodeluje. Naših domačih industrijskih podjetij ni veliko, saj smo tu še v skromnih začetkih, ali lahko pa rečemo, da smemo biti na ona ki jih imamo, po pravici ponosni. V prav posebnih meri velja to o naši Kolinski tovarni za kavne prinesi v Ljubljani. Kolinska kavna primes, ki jo ta naša domača tovarna, akcijsko podjetje združenega našega trgovanja, izdeluje, je brezdvomno najboljši kavni pridaček, kajti izdeluje se iz najboljših sirov in po načini, ki je od strokovnjakov v dolgotrajnih izkušnjah preizkušen. Izborno domačo Kolinsko kavno primes slovenskim gospodinjam prav topla priporočamo!

Obč. volitve v Vevčah. Tudi pri nas se je pričel volilni ples. V kratkem bomo imeli občinske volitve. Pri nas je nad tisoč volilcev, imamo pa sedesaj samo 24 odbornikov. V novem odboru bodo 31 odbornikov. Volilni odbor je že postavil kandidata za podobčino Slape: Odbornik Jožef Rojček, posestnik v Slapah, namestnik Franc Grum, posestnik v Slapah. Podobčino Kašelj: Odbornik Ivan Jamšek, posestnik v Zg. Kašlju, namestnik Janez Zupančič, posestnik v Sp. Kašlju. V Podobčini Sv. Agata: Blaž Loboda, posestnik v Gradovljah, namestnik Martin Godec, posestnik v Gostinici. Za Podobčino Zadobrova: Odbornik Jakob Gregore, posestnik in gostilničar v Sp. Zadobrovi, namestnik Maček Fr., posestnik v Sp. Zadobrovi. Za III. razred: Močilnikar Franc, mojster v vevški papirnici, Kačar Franc, tov. delavec v vevški papirnici. Likovič Anton, zidar, pomočnik v Snerberjah. Žirove Martin, deželni vrtnar na Studencu. Šterjanc Franc, tov. del. v Vevčah. Roblek Janez, tov. delavec v Vevčah. Urnkar Matija, tov. del. v Vevčah. Mandelj Franc, krojaški mojster v D. M. v Polju. Hrome Jožef, kovaški mojster v Vevčah. Namestniki: Erbežnik Janez, tov. del. v Vevčah. Müller Avgust, paznik v Vevčah. Likovič Jožef, posestnik v Snerberjah. Snaj Anton, čevljar, mojster v Sp. Zad. Za II. razred: Kolal Janez, posestnik v Zg. Kašlju. Rahne Alojzij, posest. v Zalogu. Dovč Matija, posestnik v Sp. Zadobrovi. Zajc Mihael, posestnik in tesar v Snerberjah. Kočar Janez, posestnik na Studencu. Rodc Franc, mesar in posestnik v D. M. v Polju. Cesar Franc, posestnik v Slapah. Strah Janez, posestnik v D. M. v Polju. Namestniki: Hlebš Anton, gostilničar v Zg. Kašlju. Lukec Ivan, posest. v Zg. Kašlju. Rici Franc, posestnik v Sp. Kašlju. Dovč Franc, posestnik v Zalogu. I. razred: Kuhar Avgust, gostilničar v Vevčah. Grad Franc, gostilničar in posesanik v Zg. Kašlju. Zihel Franc, gostilničar in posestnik v Zalogu. Robida Anton, posestnik v Zg. Kašlju. Primar Ivan, posestnik v Zalogu. Avšič Andrej, posestnik v Snerberjah. Benčina Iv., gostilničar in mesar v D. M. Polju. Kuhar Leopold, gostilničar v D. M. v Polju. Hlebš Andrej, mlinar in posestnik v Sp. Zadobrovi. Namestniki: Dovč Janez, posestnik v Snerberjah. Klešnik Janez, mlinar v Za-

logu. Strah Janez, gostilničar v Sp. Kašlju. Kocjančič Janez, posestnik na Studencu. Može volilci! Tu imate sposobne moze, kateri bodo pregnali črni klerikalizem iz lepe občine D. M. v Polju. Navedeni može bodo skrbeli, da se naša lepa nova cerkev ne bo podrla ter na naše stroške ne bo zidala. Ti može bodejo preprečili, da se ne bode z vašimi žulji plačal nepotrebnih Društvenih dom. Imena teh može so vam poroč, da novo lepo pokopališče, katero je last občine, ne pride pod duhovsko komando. Na dan volitve vsi na volišče! Pokazali bomo našemu tajniku, kje so vrata iz pisarne. Če sedaj ne, potem ne pridemo nikdar več do moči v občini. Zedinite se vsi kot en moč. Proč z izkoriščevalci in njih podrepniki.

Iz Gor. Logatca. Pri nas se vrše v najkrajšem času občinske volitve. Naprednjaki so ponudili klerikalcem dostojen kompromis, katerega so pa slednji v svoji bahavi prevzetnosti zavrgli. S tem so najbolj pokazali, koliko jim je za mir v občini in za složno delo v bodočem občinskem zastopu. Zato je dolžnost slehernega poštenega, miroljubnega in za napredek naše občine res vnetega volilca, da voli v občinski zastop može, za katere so se odločili napredni zapniki in v katerih vidimo zmožnost, pa tudi jamstvo za uspešno delo v bodočem občinskem odboru. Naša občina, v kateri je sedež glavarstva, sodnije, davkarije in še drugih uradov, naj bo zastopana po možeh, ki imajo nastop in ki mislijo po svoji glavi, ne pa po ljudeh, ki so navajeni samo klečeplazati, ki izrabljajo vero v svoje samopašne namene in ki store samo to, kar jim zapove škof ali pa Susteršič.

Slovenski list »Jutro« me je v svoji številki z dne 10. septembra 1911 naravnost ostro napadel, očitač mi petolizmo in razočaranje. Skrupulo tega dopisa je imelo oblasten podpis: »Več Šmarčanov«. Kadar ima kdo slabo vest, takrat se rad skriva pod firmo več drugih. Če si imel brezobrazen napadelec pogum, me javno insultirati, potem bodi še tako pošten, da podpiše svoje ime. Ni nam strahu pred nikomur, zato ti bom tudi javno odgovoril tako, kakor zaslužiš. — V Litiji, dne 10. septembra 1911. — B. Andoljšek, nadučitelj.

Volitev župana v Novem mestu. Ker niso klerikalci vložili rekurza zoper tukajšnje občinske volitve, da si so to nameravali, se je vršila volitev župana v četrtek zvečer. Navzoči so bili vsi odborniki in namestniki odstopivših g. Zmaveca in g. Abrama! Za župana je bil izvoljen s prvim glasovanjem g. Karol Rozman z dvetretjinsko večino; dobil je 12 od oddanih 18 glasov. Za svetovalce so izvoljeni gg. Vladimir Vojška z 18 glasovi, Adolf Panzer s 15 in Maks Brunner s 13 glasovi. Ko so župan in svetovalci dali vladnemu zastopniku častno izjavo, da se bodo ravnali in delovali po predpisih v blagor in korist občine, je izrekel vladni zastopnik, vladni svetnik g. Rechbach prejšnjemu županu gosp. Jak. Šeguli v imenu odbora in celoga mesta najtoplejše zahvalo, ker je prevzel in najvestneje izvrševal naloge župana po odstopivšem g. Jos. Ogorencu. Nato se zahvali še g. Rozman za izkazano mu zaupanje in zavrže, da hoče posvetiti svoje moči v blagor in prosep občine in objubi, da hoče vrniti to nalogo v narodnem duhu. G. Umek, ki je kot najstarejši odbornik vodil volitve, se zahvali vladnemu zastopniku, odbornikom in zaključil sejo.

Neverjetna posledica. France Radovan iz Loke se je bil pred daljšim časom zameril Jožetu Plantanu iz Loke. Dne 29. oktobra t. l. sta prišla po naključju skupaj na travniku blizu gradu Volčevce. Po kratkem besedičenju je pograbil Plantan Radovana in ga treščil ob tla. Od tega časa naprej besni in blazni Radovan, kakor trdijo ljudje. Res neverjetna posledica!

Po glavi ga je, da ne bi šepal. V Valti vasi pri Novem mestu je bilo dne 2. t. m. več fantov, med katerimi je bilo tudi nekaj Kočevčarjev iz Lazov. Vnel se je med njimi prepir, ki je končal s pretepom. Pri pretepu je bil Janko Zupančič iz Valt vasi na glavo z neko planko tako udarjen, da ima prebito črepijno. Odšel je v bolnico.

Ne bo prav! Alojzij Bregar iz Tomazjevsi se je vračal v nedeljo, dne 5. novembra t. l., nekoliko natrkan iz gostilne domov. Na cesti se je sestal z Antonom in Jankom Rešetičem ter Matijo Rodičem, ki so imeli že staro jezo na Bregarja in so se bili tudi preveč letošnje močne kapljice nasrkali. Ustavili so Bregarja, ga podrli na tla, mu zvezali roke z vrvmi, da se ni mogel braniti, potem pa so ga neusmiljeno prepačali, gotovo več nego deset minut. Gotovo bi ga bili topli in mučili še naprej, če bi ne bili prišli k sreči drugi ljudje, ki so ga rešili iz neprimernega položaja. Bregar je šel k

orožnikom vprašat, če se sme tako delati, pa so rekli: da ne.

Pazite na otroke! Kako premalo se na otroke pazi, dokazuje zopet naslednji dogodek. Dne 9. t. m. je pri Gribljah na Dolenjskem 11letna deklica Marija Brinc, ki je pasla govedo, zakurila, da se s svojim šletnim bratcem ogreje. Ko je pa deklica odšla živino vračat, približal se je deček preveč k ognju, vnela se mu je obleka in prej, kakor mu je dohitele sestra in neka ženaka na pomoč, zadobil je otrok po celem životu hude opekline, valed katerih je kmalo izdihnil. Ko bi vendar enkrat že žveplenke odpravljene bile in ko bi starši sploh vsake vžigalice pred otroci skrbno skrivali, preprečilo bi se prav mnogo velikih nesreč.

Izrečani porotniki za četrto zasedanje novomeške letošnje porote: Glavni porotniki: Anton Špendal, posestnik in gostilničar v Biški vasi; Josip Schneider, posestnik in gostilničar na Selih; Franjo Kerin, posestnik pri Sv. Križu pri Kostanjevici; Franjo Klevišar, posestnik na Gumberku; Franjo Morscher, posestnik in gostilničar v Smuki; Ignacij Gregorič, posestnik in gostilničar na Gomili; Stefan Pirnat, gostilničar v Višnji gori; Jakob Suhorepec, posestnik na Otovu; Franjo Kresal, posestnik na Kalu; Avgust Kunc, posestnik in gostilničar v Črnomlju; Matija Plut, posestnik na Vinjem vrhu; Franjo Zupančič, posestnik in gostilničar v Mirni peči; Janko Zavodnik, mlinar in trgovec na Grintovu; Janko Rus, trgovec na Hribu; Josip Saveli, trgovec na Dvoru pri Žužemberku; Anton Kastelic, posestnik in trgovec na Mirni; Franjo Klun, posestnik in gostilničar v Lienfeldu; Andrej Pirc, posestnik na Ravnem; Janko Peršina, posestnik na Toplicah; Karel Geltar, posestnik v Črnomlju; Ignacij Špendal, posestnik na Polju; Alojzij Bevc, posestnik v Pečah; Josip Erjavce, fotograf v Dragi; Andrej Turk, posestnik v Podhosti; Bogomil Fischer, graščinski oskrbnik v Ribnici; Dragotin Slajpah, posestnik in gostilničar pri Sv. Lovrencu; Janko Hočev, posestnik v Velikih Laščah; Peter Bauch, posestnik in gostilničar v Adlešičih; Anton Lavrin, posestnik v Bratencih; Josip Grahek, posestnik in Dragatušu; Ivan Kline, posestnik in gostilničar na Dvoru; Anton Fajdiga, posestnik na Temenci; Jernej Turk, posestnik na Spodnjem Mokrem polju; Josip Piškur, posestnik v Škoveu; Janko Dular, posestnik in mlinar na Krtni; Janko Klemenčič, posestnik v Stranjah. — **Nadomestni porotniki:** Franjo Grašič, posestnik v Gotni vasi; Janko Gačnik, posestnik na Boričevem; Miha Mramor, posestnik in usnarj v Novem mestu; Josip Zure, posestnik in župan v Kandiji; Anton Weiss, posestnik in trgovec v Novem mestu; Franjo Klemenčič, posestnik v Novem mestu; Martin Mišič, posestnik in lastnik opekarne v Čestivasi; Anton Vidmar, posestnik na Selih pri Ratežu; Anton Sedlar, posestnik in kolar v Kandiji.

Iz šentpatriške doline se nam piše: Pred štirimi leti se je pisalo v »Slovenec« prav slavodobitno o novih železniških zvezah, ki so se imele izpeljati po Kranjskem. Predvsem se je tedaj narodu natvezalo, da so takozvano kranjsko-dalmatinsko železnico priborili državni poslanci klerikalne stranke. Ljudje so verovali in zares mislili, da se bo ta železnica sezidala v najkrajšem času. Treznjejši ljudje, katerim je dobro poznata madžarska politika nasproti Hrvaški in proti Avstriji, so dvomili o iskrenosti madžarske obljube, saj postava o tej zidavi ni bila sklenjena nobena, da bi se zvezala Dalmacija s Hrvaško ter odprla pot od Karlovca skozi Metliko v Avstrijo. Klerikalna stranka je verjela obljubam do zadnjega časa, ko se je ta lepi železniški projekt pokopal v sporazumu madžarskim in avstrijskim ter iznesla čisto novo osnovo za avezo z Dalmacijo skoz Bosno. Da je na ta način Kranjska izgubila vrlo važno železniško zvezo, se ne da oporekati, zato pa je treba upotrebiti druga sredstva nego tarnanje, da se ta izguba vsaj deloma nadomesti. In to so transverzalne železnice, izpeljane na železnico Zidani most - Zagreb, koder bode vodila glavna zveza Avstrije z Bosno in Dalmacijo. Že pred štirimi leti sem opozoril v »Dolenjskih Novicah« na važnost teh transverzalnih železnic, in sicer Brežice - Novo mesto ter Trebnje - St. Janž - Sevnica ali Zidani most. Uredništvo »Slovenca« mi je takrat opomelo, da ne poznam železniških vprašanj, kakor tudi ne krajev, koder bi se imela izpeljati te železnice. V take stvari se seveda razumejo le ljudje okoli »Slovenca«, drugi ne vedo nič, ali so že celo krivi, če se ne izpolnijo njihove osnove, saj trdijo tudi zdaj, da je kriva liberalna stranka, da ne bode pahal bračjak v Dalmacijo po do-

lenjski železnici. Vprašanje o transverzalnih železnicah je postalo tedaj vsled novega položaja akutno. Gledata se mora, da se dobi za kranjske proge vsaj del onega prometa, ki bi bil sicer navezan ves na dolenjsko železnico, da se je prvi projekt železniške zveze z Dalmacijo skozi Liko posrečil. Če zvežemo južno železnico pri Brežicah z Novim mestom ter pri Sevnici ali Zidanem mostu s Trebnjem, bo velik del Kranjske, pa neposredno tudi Ljubljana v dotiki z železnico prvega reda, ki bo vodila v Bosno in Dalmacijo. Ta zveza se lahko izvede v najkrajšem času po železnici Trebnje - St. Janž, odkoder je treba le še 15 kilometrov železnice bodisi do Sevnice ali Zidanega mosta. Če je sezidala dežela vso dolenjsko železnico, more prav lahko tudi še ta košček ter dobi tako zvezo z južno železnico še prej, nego bo po njej odprta pot v sredino Bosne in Dalmacije. Kranjska bi imela tako zvezo že pripravljeno za oni čas, ko se odpre promet z Dalmacijo. Zdaj naj nastopi naš glasoviti železničar pl. Šuklje, da pomore deželi ter izpolnjuje s svojim vplivom zidavo omenjenih transverzalnih železnic. Pisalo se je o dolenjsko-dalmatinski železnici žalibog toliko let zastoj; zdaj naj se začne delati resnobno, da rešimo vsaj toliko, kolikor se da. Dajte nam transverzalne železnice!

Bučka prebudi se! Pa recite, da niso pravi mojstri ti klerikalci s svojim gospodarstvom. Kar danes postavijo za pokončevanje liberalcev, to jutri služijo njim samim za konec gospodarstva. Evo vam dokaza. Župnik Rebolj je na jako zvit način spekuliral s farevško posojilnico. Vzel je namreč v Ljubljani pri zvezni centrali 64.000 kron posojila. Za poroka je naša Bučensko farevška posojilnica. Podpisani so bili trije člani-odborniki, katerih eden je seveda načelnik Rebolj in dva kmeta. Kmeta se pa kakor sedaj trdita nista nikdar v to svrho podpisala. Ali je Rebolj to sam podpisal? Mogoče! Kaj njemu za to, če tudi vse propade; naj kmet plača, saj je tako neumen skozinsko, da ima le Rebolj s čim gozde Dovge kupiti. No, dokler so bili klerikalci kompanjoni med seboj prijatelji, je že šlo, (Zaupal jim je župnik to tajnost) a ko je začel trgovec Skulju boben peti, se je slekel iz klerikalne srajce in je izdal župnika in njegove sleparije in spekulacije s posojilnico. Sedaj so klerikalci začeli nesa dvigati, češ: Kaj bode pa zdaj, ob vse bomo! Profesor Komljanec je grozil s tožbo vsakemu, kdor bi o tem govoril, a ljudje so vpili čimdalje bolj, tako da so poklicali nekoga iz Ljubljane (menda jim je v Ljubljani tudi vroče postalo) seveda duhovnika, in ta je hotel stvar potlačiti. A bilo je preveč med ljudstvom že razširjeno govorjenje: da je župnik na goljufiv način dobil 64.000 kron za svoje spekulacije. Par treznjejših moži, in pa tudi pravi njegovi pristaši, boječ se za svoje žepce, so hitro Rebolja odstavili od načelstva posojilnice, mu vzeli ključke in »kaso« izročili upokojenemu katehetu Komljanecu; prepovedali so pa, da ne sme nič vzeti in nič izdati, dokler ne bode revizija, katera bode natančno pokazala, kaj in kako. Nam se le čudno zdi, da drž. pravdnštvo ne zgane rok, in ne zapre takih sleparij, ki na tak sleparski način svoje žepce polnijo, kmeta pa v nič spravljajo. No, po reviziji se bode pa reklo, je že vse v redu. Ali pa bode res v redu, to je drugo vprašanje. Da bi liberalci to naredili, da bi namreč podpise ponaredili ali dal ponarediti, tedaj bi bile takoj vislice gotove. Želati je le, da bi se posojilnica popolnoma duhovnikom odvzela in če že mora biti, poštenim rokam izročila. Tebi, bučenski kmet, pa kliče: Zbudi se vendar enkrat že, odpri oči in spreglej ozri se okoli sebe, in vidi bodeš, da te klerikalci, pa naj bode duhovnik, ali Jaklič. Veis ali drugi, na vseh koncih in krajih sleparijo in za nos vlečejo in svoje žepce polnijo. Kako je s posojilnico! Ali ne vidiš, ubogi kmet, da hočejo na sleparski način žepce polniti? Kako pa je pri občini, to pa prašaj tiste, kateri so se mnogo trudili, da so šele potem e. kr. glavarstva izposlovali prepis volilnih imenikov. Zakaj neki so se bali Veis, Jaklič in kompanija tako za prepis? Zato menda, ker imenik ni pravilno-narejen, ker je na nepravilni način sestavljen. Kako je tolkel župan po mizi in kričal, da nikoli ne da prepisati tistih volilnih imenikov, katere bomo morali plačati; že ve zakaj. No seveda, imeniki so bili tako imenitno sestavljeni, da v I. vol. razredu bode manjkalo več nego 30 volilcev, če bi se hotelo eno tretjino volilcev po postavi imeti vpisanih. To so »kunaš« naših klerikalcev. Na kako zvit način agitirajo o tem spregovorilno prihodnjici. Spoznaj tedaj bučenski kmet, kaj tvoji osrečevalci s taboj počenjajo. Na Bučki se dela tako kot bi imeli vsega zadosti; in fara nekaj cvetoča v gospodarstvu je danes na robu

propada. In če se sedaj kmetje ne strnejo v močno falango, da se vzame občinske vaje klerikalcem iz rok, tedaj gorje tebi kmet. Sedaj je čas, da se obvarjemo nadaljnega izkoriščanja, kajti po vaši volji bode, ali se obstanemo, ali bomo morali iti s trebuhom za kruhom. Na svidenje.

Učenceva logika v ljudski šoli. Na enorazrednici v Beli Krajini je obravnavala učiteljica v višji skupini Gregorčičevo pesem »Pri pogrebu«, da bi stopnjevale prišla na Ver-nih duš dan. Otroke je peljala nazaj v raj, da so dospeli, kar jim je znano iz starega zakona, do greha in do posledic nepokorščine prvih staršev. Tako so prišli do vzroka smrti in na vprašanje iz katekizma: kaj je smrt, so povedali, da je smrt kazen za greh in da morajo vsi ljudje umreti. Neke-mu učenec se je vzdignila misel, češ, kaj pa bi bilo z ljudmi, ako ne bi nikdar umrli. Takoj na to vzdigne roko brihtni Jakec in modruje: »Potem bi pa žive ljudi pokopavali.« — Tableau!

Kozli sodražkega gospodarskega načelnika. Piše se nam iz Sodražice: Ne morem si kaj, da ne bi enkrat nekoliko osvetil našega slavnega trškega gospodarstva. Resnica je: Koder imajo kako stvar naši nasprotniki v rokah, povsod je v pogubo davkoplačevalcev. Kakor gospodarijo v deželi, tako gospodarijo v občinah. Tako smolo imamo tudi mi z našim trškim načelnikom. Moral bi se imenovati Jože Ljulika, zakaj to ime bi mu bolj pristajalo, kakor ime Pšenica. Na račun davkoplačevalcev strelja ta mož že take kozle, da je groza. Evo jih. Prvega kozla je ustrelil pri ograji jubilejne lipe. Sredi trga stoji namreč lepa jubilejna lipa. Ograja okoli nje je začela razpadati, česar načelnik ni videl. Pač pa so videli to drugi ter si zamislili, pobirat prostovoljne darove za napravo ograje. Hitro so nabrali šestdeset kron, a objubljeno je bilo tudi pokritje primankljaja, tako da bi trgu ne bilo nič treba prispevati. A kaj si zamisli modra glava Jožefa Ljulike? »Ker me niste nič vprašali zaradi pobiranja, pa ne maram denarja in se tudi ograja pri jubilejni lipi ne bo delala.« Tako se je mož odrezal in res: tiste nabrane krome so se morale povrniti darovalcem, objubljeno je pa šlo za-bam pet. A ne dosti tega. Na trške troške je dal zgraditi polovico ograje, tako da imajo otroci boljše ugodnost lipo uničevati. S tem je g. Ljulika ustrelil precej velikega kozla na naš račun. Drugega kozla je ustrelil pri trški hiši. V tej trški hiši je stanoval večjo dobo let pošten plačnik brez otrok, vulgo Garibaldi, seveda mož naprednega mišljenja. Ker ni hotel piskati na zarjavelo piščalko g. Ljulike, se je ta razjezil in se mogočno razkoračil: »Jaz sem tisti in iz stanovanja ven.« Mož-korenina, naš Garibaldi, si je hitro »lebil« stanovanje, v trški hiši je pa prazno! Dovoljamo si torej vprašati: Kdo bo škodo trpel? Ljulika gotovo ne, gotovo pa mi davkoplačevalci. Tretjega kozla je ustrelil g. Ljulika pri razsvetljavi. Pri prejšnjih načelnikih, seveda prevdarnih možeh, je bila navada, da so, akoravno trgovci ob novem letu pobirali pri vseh trgovcih listke in cene, seveda tajno, in kdor je bil najcenejši, tistemu so prisodili preskrbo celoletne razsvetljave. Čim je dobil čestilec korita oblast v roke, je to izostalo; hajd v konzum, naj bo cena kakršnakoli, saj bo plačal tržan. S tem so ustreljeni trije imenitni kozli, seveda žalibog vsi na kvar tržanov. Pa kaj nam za to, saj imamo dosti dolga in še več bomo imeli, če bodo taki ljudje gospodarili. Bolje bi bil za načelnika Mihletov Korlek ali pa Zugen Blažek, kakor sedanji. Torej može, pri prihodnji volitvi vsi volit, da načelnika ne bo izvolil sam župnik, kakor je tega. Prihodnjic pa kaj o nameravanem čukarskem domu. — Več tržanov.

Postojna in zvišanje aktivitetne doklade državnim uslužbenecem je bil naslov v št. 246. priobčenem dopisu, kateri je na podlagi neresnice napadel čislano damo. O tem se nam piše iz Postojne: Neresnico je dekoma popravil že prizadeti uradnik, ki je povedal, da je neresnina dopisnikova trditev, da je gospa zvišala stanarino radi nameravanega zvišanja aktivitetne doklade. Ni pa še popravljen trditev, da je postopanje gospe »do neba in po zakonu o odelstvu kričeči slučaj.« Zato naj izve javnost, kako izgleda očitano odiranje! Prizadeti uradnik s soprogo in enim otrokom je imel stanovanje, ki obstoja iz dveh velikih sob in dveh kabinetov s parketi, nekeke predobe in balkona, kuhinje z vodovodom, velikanske kleti in kosa vrta. Tako stanovanje mu je bilo premajhno in je zahteval zraven še eno sobo. Ker je ni dobil, si je najel sedaj drugo stanovanje, za katero plačuje mesečno 40 K. Za dosedanje tudi za višjega uradnika primerno stanovanje je plačeval stanarino 30 kron mesečno. In to naj se imenuje odušitvo! Prizadeti, kot davčni uradnik naj izra-

čuna, koliko ostane gospodinji od njegovih mesečnih 30 kron. Stanovanje je imel 18 mesecev, torej plačal 540 kron. Davek (14%) z dokladami (207%) znaša 232 K 09 v, torej je gospodinja od prejetih 30 K mesečno nesla davčnemu uradu 13 kron. Za popravila je plačala v dobi 18 mesecev samo za stanovanje 98 K. Ostalo je torej gospodinji od gostovih 30 K samo 11 K 66 v na mesec. Iz teh 11 K 66 v mora plačati popravila hiše sploh, vodarino, boro, zemljiški davek od vrta in obrasti od kupnine za hišo. Notorično je, da se obrestuje starejša hiša kvečemu z 2%; tako obrestovanje svojega kapitala dobi torej hišni gospodar od svojega najemnika, kateri se potem predrzne očitati gospodarju še oderuštvu! Po tem naj se razsodi, kdo je oderuh, gospodar, najemnik ali davek, in komu velja dopisnikov opravičen klic: »Na dan z zakonom proti najemniškemu oderuštvu!« To si lahko natanjko zračuna prizadeti davčni uradnik, nakar bo ogorčeno zavril napad na uradniško vdovo, katera je svoje težko prisluženo premoženje posvetila ubogim sirotam najemnika, mesto da bi sama uživala na starost sad svojega truda mladih let!

Ameriške vesti. Slovenski grobovi. V Forest City, Pa., je mrla dne 22. t. m. gospa Marija Černe, stara 46 let in doma iz St. Lovrenca na Dolenjskem. — Dne 23. t. m. je v istem mestu povozil neki voz rojaka Johna Grdino iz St. Lovrenca na Dolenjskem. Bil je na mestu smrti. — Italijan zabode Slovenca. V Davisu blizu Thomasa, W. Va., je neki Italijan z nožem smilil Ivana Burjo tako nevarno, da se je več dni boril s smrtjo. Zdaj se mu je zdravje zboljšalo.

V elektroradiografu »Idealu« se bo danes, jutri in pojutrišnjem igrala poleg drugih krasnih slik tudi nekakšna afriška drama »Kapitan Katica«. Kapitana Katicco so nazivali nenstrašno hčer afriškega lovca živali, ki je po očetu smrti sama med divjimi zverinami prebila celega pol leta, dokler je po naključju niso rešili. Vidijo se v tej sliki boj med levom in leopardi, dalje na kako originalen način love drzni Afričani ščve itd.

Priljetni tatovi koles. Že več let sem se v mnogem številu ponavljajo tatvine koles. Samo letos je bilo v času od meseca aprila do sedaj ukradenih nič manj kakor 16 koles, katerih vrednost znaša 1960 K. Večinoma pustijo kolesarji stati kolesa na javnih cestah brez nadzorstva, tako, da je nepoštenemu človeku dana najboljša prilika za tatvino. Slednjič se je policiji vendar posrečilo, da je izsledila dobro organizirano tatvinsko družbo štirih mladih dečkov in jih vstaknila pod ključ. V ponedeljek je na Hrvaškem trgu aretoval zaradi postopanja policijski stražnik 16letnega knjigoveškega vajenca Jožefa Založnika, kateri je od svojega mojstra pobegnil. Policija je kmalu dognala, da je Založnik dotični, ki je pred nekaj časom na glavni pošti nekemu 10letnemu dečku vzel iz rok 10kronski bankovec in da je dne 8. oktobra mizarškemu pomočniku Ivanu Končiču, nekaj dni poprej pa tesarskemu vajencu Ivanu Trampušu ukradel kolesa in sicer prvemu iz pred šole v Komenskega ulici, drugemu pa na Čojzovi cesti. Obedva kolesa je Založnik prodal še isti dan v Hrastju za 70 K. Založnik se je klatil že delj časa okrog, da bi ga policija ne izsledila je hodil prenočevati v neko gostilno v Kolodvorski ulici, kjer se je izdal za mehanika in se vpisal na ime Alojz Zalar iz Srednje vasi. Ko je nekega dne odhajal iz gostilne, je tam ukradel hotelskemu slugi nov klobrk, blazpu pa ene hlače in brtev. Po tej tatvini je prenočeval samo po blehiv. Takoj drugi dan po Založnikovi aretaciji pa je policija aretovala na glavni pošti 16letnega Rudolfa Čemažarja iz travniškega predmestja, kateri je pred tremi meseci pobegnil od svojega mojstra, mu poveril 20 K, svojemu bratu pa ukradel vsoto 100 K in brez izsledu izginil. Ravno istega dne je bil tudi aretovan 13letni Pavel Tepina, rodovi iz Spodnje Šiške, kateri pa je pred delj časom pobegnil iz Rakovnika in četrti komple 17letni mizarški pomočnik Viktor Stibil iz Spodnje Šiške. Vsi aretovaní so sporazumno kradli kolesa in so se ponoči večinoma zadrževali v Spodnji Šiški, po dnevu pa so prihajali v mesto in kradli. Pred nekaj dnevi so prišli skupaj pred cerkvijo v Spodnji Šiški, kjer so se posvetovali, kako bodo čez dan kradli. Prvi je šel v mesto Tepina in ukradel pred Kolizejem mizarškemu pomočniku Pavlu Iglju kolo. Ker ga čez dan ni mogel prodati se je peljal na ljubljansko polje in tam kolo skril. To pa je opazil tovariš Stibil, ga mu ukradel in se odpeljal na Brezovico. Tam je Stibil prodal kolo nekemu potniku za 40 K. Tudi zadnja dva sta

prenočevala v Kolodvorski ulici in se je Tepina vpisal na ime Ivan Tekavc iz Kranja. Založnik, ki je bil prvi aretovan, je bil zaradi tatvine kolesa že predkaznovan. Brezdomno je, da je četvorica, katero je policija izročila deželnemu sodišču ukradla še več drugih koles.

Zvita postrežnica. Pred kratkem je nesla 12letna Marija Gorjančeva v zastavnico nekaj zastavit. Ko je prišla ven, ji je padel na tla bankovec za 10 K, katerega je takoj pobrala. To je videla neka postrežnica iz Šiške in takoj stopila k nji ter jo poučila, da mora na denar bolj paziti. Da bode pa bolj varno, ji je postrežnica bankovec vzela, ga navidezno zavrila v papir in dala deklici, češ, zdaj ga ne izgubiš tako lahko. Ko je deklica doma papir razvila, so opazili, da ji ga je bila neznanica eskamotovala. Predvčerajšnjem jo je policija izsledila in aretovala.

Navihane. Pred par dnevi je prišel na Stari trg bivši 42letni posestnik Fran Anžič iz Škofelje k neki kramarici in nakupil nekaj blaga in jo naprosil, da je zavitek nesel z njim 12letni sin. Šla sta v neko gostilno Pred škofijo. Tam je Anžič poklical vina in pečenko. Ko sta bila gotova, je rekel dečku, da ga naj počaka, češ, da bode nakupil še nekaj blaga, potem pa, ko pride nazaj, bode pa plačal. Toda natakara je Anžič zastoj pričakovala. Med tem je v neki drugi trgovini izvalil tudi dve kroni in za 4 krona jaje. Po ovadbi je bil aretovan in sodišču izročen.

Aretovan je bil nek 26letni trgovski pomočnik iz Spodnje Štaterja, ker je bil pri tatvini zaloten. Policija je izvršila pri njem tudi hišno preiskavo, kjer je našla za 169 K gospodarjevih predmetov. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Pretep. Snoči so se stopili na Tržaški cesti trije fantje. Zaušnice so padale vseprek. Posebno se je odlikoval eden izmed njih, ki je hotel z nožem napasti svojega tovariša, pa mu ga je nekdo vzel iz rok. Predno je prišel stražnik, so se bojaželjni junaki razšli.

Tatvina. V hiši št. 14 na Marije Terezije cesti je bil včeraj ukraden zelen samotež-voziček, vreden 40 K. Tatvino je izvršil nek okoli 50 let star, po imenu neznan možki.

Strel. Snoči se je ob 3/4 na 11. na nekem dvorišču v Igriški ulici čul močan strel. Stražnik je strelca dognal in mu strelivo zaplenil.

V trgovini Kenda na Mestnem trgu se je našla vsota denarja, katero dobi lastnik tam.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora v Ameriko odpeljalo 25 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 60.

Izgubila je šolska učenka Božena Kumpova zlato žensko uro z verižico. — Neka dama je izgubila črno ročno torbico, v kateri je imela 20 K denarja in dva žepna roba z monogramom »A. M.« in »A. A.«.

Izgubljeno. V petek zvečer bila je na potu od gostilne »Kovač« v Dravljah do šišenske cerkve izgubljena ženska ročna torbica z dvema ključema in denarnico, v kateri se je nahajal 20kronski bankovec. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi na magistratu.

Martinov koncert s sodelovanjem slavne »Slovenske Filharmonije« vrši se jutri v nedeljo v restavraciji na južnem kolodvoru Jos. Schrey. — Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 60 vin.

Narodna obramba.

G. Vinko Bon, trgovec in gostilničar na Raki, je poslal Družbi sv. Cirila in Metoda dragi stotak iz svojega nabiralnika ter dobi diplomu. To je pač prvi nabiralnik na deželi, ki je nabral pred potekom dveh let 200 K, za kar ima zaslug v prvi vrsti g. Bon, ki vsikdar priporoča svojim gostom potrebo nam šolsko družbo ter tudi sam največje žrtvuje. Čast takemu rodoljubu!

Martinovo veselico priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mostah v nedeljo, dne 12. novembra v gostilni g. A. Pečarja v Novem Vodmatu št. 77. Spored: 1. Martinova gos. 2. Mačka v žaklju. 3. Godba ples. 4. Raznovrstne druge zabave. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina za osebo 20 vin.

Društvena naznanila.

Slovensko obrtno društvo je imelo snoči na kegljišču hotela Ilirije sestanek, ki ga je otvoril predsednik g. Breskvar ter se je vršilo potem na predlog g. Franchettija nominiranje kandidatov za trgovsko in obrtniško zbornico (v obrtno sodišče. Imen kandidatov danes še ne razglasamo, omeniti moramo le, da izstopijo iz II. obrtniške kategorije trgovske in obrtniške zbornice gg.: Vinko Majdič, Ivan Rakovec, Ivan Schrey in Filip Supan-

čič, iz III. obrtniške kategorije pa g. Josip Globelnik. Iz obrtnega sodišča pa izstopijo gg.: Tršan, Eberl, Ogrin, Toni, Ni, grin in trije namestniki. — O vpisanju tvrdk v trgovski register je poročal nato g. Franchetti. Pravne posledice protokoliranja tvrdke so: 1. dolžnost voditi redne trgovske knjige, 2. pravica, postaviti prokuro, 3. podsoodnost pri trgovskih sodiščih, 4. varstvo trgovskih upnikov (zlasti z vpsom ženitne pogodbe), 5. trgovski konkurs z institutom prisilne poravnave, 6. sposobnost za sodnika laika in 7. zmožnost, po izpodbijalnem zakonu izpodbijati gotova pravna dejanja kridarstva.

Trgovska in obrtniška zbornica je tedaj stavila sledeča vprašanja:

1. Ali bi ne bilo umestno, da se primerno zvišajo v § 7. uvodnega zakona k trgovinskemu zakoniku določeni davčni zneski v znesku 120 K, 80 K in 50 K, ki ustanavljajo dolžnost protokoliranja?

Kranjski deželni zbor je že leta 1900 priporočal vladi zvišanje teh zneskov za kraje, ki imajo nad 100 tisoč prebivalcev na 300 K, za kraje, ki imajo nad 10.000 prebivalcev, pa manj kakor 100.000 prebivalcev, na 200 K, in za kraje, ki imajo pod 10.000 prebivalcev, na 100 K.

2. Treba je misliti tudi eventualno na zakon, ki bi vlado pooblašal, da višino davčnih zneskov prilagodi vsakokratnemu gospodarskemu razvoju, da ne bo treba za vsako izpremembo zakonodajne poti.

3. Razen tega bi bilo uvaževati tudi izpremembo zakonitih predpisov o dolžnosti protokoliranja, da se tako doseže zanesljivejša podlaga za presojo o tem, katere osebe imajo po sodnih nazorih v trgovinskem prometu lastnost trgovca.

Z ozirom na to, da bi moral dati vsak, ki ima 80 K predpisanega davka, v Ljubljani protokolirati svojo firmo, na deželi pa vsak, kateremu je predpisanih 50 K davka, to pa povzroča obrtnikom že pri protokoliranju stroške in potem navadno vedno nove stroške pri knjigovodstvu, se zveza pooblašča, da izjavi zgoraj omenjeni nasvet glede višine odmerjenega davka ter ob enem tudi izjavi, da gostilničarjev, pekrov, krojačev in čevljarjev ni smatrati za take obrtnike, da bi bili obvezani za protokoliranje.

Nato je g. E. Franchetti ponudil važnost delovanja »Slovenskega obrtnega društva« in njega delovanja tudi v okviru vajenskih organizacij.

Nato se je oglasil k besedi deželni poslanec gosp.

Adolf Ribnikar,

ki je poudarjal važnost obrtnega stanu za cel slovenski narod in za narodno - napredno stranko posebe. Dolžnost vsakega poslanca je, da prihaja na sestanke svojih volitev, da se seznani z njih željami in težnjami. Kritiziral je nato z ostrimi besedami politični boj kot klerikalcev, ki zlasti škoduje obrtniškem stanu in njega ugledu. Obrtniških organizacij je danes tem bolj potreba, ker se odpira slovenskemu obrtništvu z otvoritvijo obrtne šole široko novo polje. Obrtni stan bo pridobil pri nas, ko zapuste prvi z moderno tehniko seznanjeni učenci obrtne šole ta zavod, od dne do dne več veljave. S tem pa bo dan tudi prvi korak za razvoj industrije pri nas, kar bo za vse slovenski narod kar največjega pomena. Pozdravljati je iz tega vidika, da se hočejo naši obrtniki bolj zavzemati tudi za naš obrtni naraščaj. Aktualno bo vprašanje ustanovitve dijaške kuhinje in podpornega društva za obrtno šolo. Obrtnikom pa ni treba samo imeti vse to pred očmi, marveč se morajo pobrigati tudi že sedaj na bolj pogostih sestankih za razvoj svojega stanu.

Čevljar g. Breskvar želi, da bi se razgovarjalo na takih sestankih tudi o škandaloznih razmerah pri deželnem pospeševalnem uradu, čegar delovanje je edinole strankarsko. Želi nadalje v interesu dela, da se revidira delovanje združništva in pazi na to, da so na čelu zadrug sami res delavni in sposobni ljudje. Tudi bi bilo priporočati, da se skliče v kratkem vseslovenski obrtniški shod.

Poslanec Tur k opozarja na dolžnost slovenskega obrtnega društva, zahvaliti se državnemu poslancu dr. Ravniharju za njegov trud v prilog obrtni šoli. Soglasno z odobravanjem sprejeto.

Nato priporoča g. E. Franchetti, da naj se vrše prijateljski sestanki mesečno. Glede obrtniškega shoda je sklenila deželna zveza sklicati za prihodnje leto tak shod v Ljubljano ter bode na shod povabljeni tudi drugi slovenski obrtniki in njih organizacije. Glede pospeševalnega urada pravi, da je padel na nivo klerikalnega agitacijskega podjetja. Ta urad ima sedaj kakih 30.000 K odveč in samo, da bi mogel iskazati tudi nekaj izdatkov, je sklenil izda-

jati obrtniški časopis (Klici: S križem!).

Končno kritizira še postopanje tega urada napram »Zvezi in v njej včlanjenim zadrugam.

Sokol I. znova vabi na svoj današnji Sokolaki večer, ki se prične ob 8. zvečer v Mestnem domu. Jasno je, da Sokol I. vrši v svojem delokrogu velevažno fizično in duševno-kulturno nalogo. Pomisliti treba samo, da telovadi v okviru društva trikrat na teden po 80 oseb, da se s vzajemnem poznavanju vzgaja močna skupina ljudi, oceljena na temelju krepkih idej narodnosti, svobode in naprednosti. V delu, ki se vrši tiho, toda z železno vztrajnostjo, vidimo rešitev vseh onih idealov, ki jih je nosil v svoji duši Tyrš in Fügner. — Prireditelj ima značaj umetniško-zabavni in zasluži brez dvoma popolne pozornosti od strani ljubljanskega občinstva. Prosimo za točni prihod, da se spored lahko prične vršiti takoj po 8. uri. Vstopnina samo 60 v.

Martinov večer »Slavca«. Opozarjamo na to nedeljsko večerono prireditelj priljubljenega pevskega društva »Slavca«, ki pri nobeni narodni slavnosti ne manjka s svojim postrtnovalnim sodelovanjem. Koncertni spored pod vodstvom novega društvenega pevovodje g. L. Pahorja, nudi ljubiteljem lepe glasbe obilo prijetnega užitka. Pojo se tudi najnovije skladbe prvokrat na tem večeru in opozarjamo ne samo na krasne skladbe »Popotnik« od g. Procházke in »Francica« od g. Adamiča in v poljudnem narodnem duhu vglasbene najnovejša g. Fr. Gerbičeve pesmi, ampak še posebej na g. L. Pahorjeve zbere »Veseli bratci« in »En starček je živel« bariton-solo g. A. Vovka s spremljevanjem orkestra. Slovenska Filharmonija ima izbrane krasne slovanske in slovenske glasbene točke na sporedu. V zabavnem delu sporeda je predvsem skrbjeno za plesalno mladino. — Večer se vrši kakor znano v veliki dvorani »Narodnega doma« in je začetek točno ob 8. zvečer.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj izreka najiskrenejšo zahvalo g. drju. Ivanu Oražanu, zdravniku v Ljubljani, ki mu je zopet daroval nad sto krasnih knjig, in dobrotniku, ki noče biti imenovan in je poslal v knjižnične namene kraljevski dar, dvesto kron. Knjižničnemu vodstvu bo vsled teh darov omogočeno nuditi svojim okrajnomu malodane vse slovenske leposlovne knjige, ker obsega knjižnica že do 1000 zvezkov. Knjižnica je odprta za dvorske okrajane vsak torek od 7. do 8. ure zvečer.

Zveza Jugoslovanskih železničarjev ima jutri v nedeljo, dne 12. t. m. ob polu 8. uri zvečer v steklenem salonu restavracije pri »Novem svetu« v Ljubljani izredni občni zbor.

Olepevalno društvo v Rožni dolini priredi Martinov večer, ki se vrši v nedeljo, dne 12. novembra 1911 v restavraciji »Rožna dolina«. Začetek ob 4. popoldne. Vstop prost.

Martinov večer Čitalnice v Šiški, ki bo jutri zvečer v gostilni pri Moharju v Spodnji Šiški, bo zelo zabaven in bo obiskovalce zadovoljil v vsakem oziru. Pevski zbor bo pod vodstvom novega g. pevovodje zapel nekaj lepih zborov, v glasbenem oziru pa bomo imeli še celo izreden užitek. Stirje mladi gospodje bodo namreč igrali gosli in glasovir in kdor jih pozna, mora pripoznati, da stoje že na zelo visoki stopnji popolnosti, kar zadeva glasbeno umetnost. Da ne bo manjkalo smeha, bo poskrbel dobro znani g. Gabrijel Brinšek s svojo kitaro. Da ima g. Mohar zelo dobro kapljico, je znano in je ni treba še posebej hvaliti. Zato pa naj jutri zvečer pride vsak ljubitelj zabave k Moharju in ne bo mu žal. Začetek je ob pol osmih.

Narodna Čitalnica v Novem mestu priredi v soboto, dne 11. t. m. ob 8. zvečer v lastnih prostorih zabaven večer. Na sporedu je godba, petje, in gledališka predstava. Presenečenje »Opereta v enem dejanju«, uglašil Fran Nagler. Spremlja novomeški salonski orkester. — Ples.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Zadnje poročilo o repriži »Cigana barona« je tiskarski skrat na nekaterih mestih zmedel. Kmalu od kraja je izgubil stavek, ki govori o mešanju takta, subjekt. Zmislil je ta-le: V prvem dejanju je zbor za kulisami mešal takt, sicer je bilo vse dobro itd.

Umetnost.

Komorni koncert Ševčikovega kvarteta. Kakor smo obljubili včeraj, prinašamo nekaj podatkov v sklepni točki koncerta in o nje skladatelju L. v. Beethovnu Beethoven je zložil veliko število skladb. Delijo se v dela mladeniške, srednje in najzrelejša doba. Ko si je po dolgem

trudu in napora priboril veljavo in priznanje in dosegel največje uspeha s svojo »Missa solemnis« in IX. simfonijo, postajala so njegova dela še vedno bolj globoko — duhovita, gigantska in za neizobražence težje razumljiva. V zadnje dobo njegovega skladanja spada kvartet op. 135, ki ga bo Ševčikov kvartet v nedeljo 12. t. m. izvajal. Ta kvartet je zadnji pred njegovo smrtjo. Beethoven se je pečal po IX. simfoniji in po svoji veliki maši z velikimi projekti. Hotel je zložiti veliko opero »Faust«, dalje Oratorij za Busto, Requiem, X. simfonijo in razne uverture. Teh globoko zamišljenih projektov sicer ni mogel izvršiti, ker je prejel umrl, toda njegov duh se je silno pečal z idejami »Fausta«, z religioznimi stvarmi in vedno globokim čustvovanjem. Nehote so se te velike ideje v zadnjih letih vrinile tudi v njegove komorne skladbe in so provzročile nenavadno velik slog in monumentalen značaj njegovih zadnjih kvartetov. Posebno duševne podobne Faustove vsebine slonijo v njih razumno govoreče, večkrat v vzvišenih monologih. — Razni zlastni dogodilja v njega življenju, posebno da je oglušil in da je imel velike nesreče s sorodniki, so tudi vplivali na njega tako, da se je njegov duh dvigal vedno bolj od dnevnih stvari višje v globoko zamišljene idealne sfere: včasih bolesta želja po smrti, včasih pa vesel in samozavesten občutek za ono, kar je resnično večno in sveto; in še celo oni del, ki se slika iz posvetne vsebine bodisi resne ali humoristične v njegovih zadnjih delih, ima nadnaraven odsev in pogled v večnost. V teh delih se v skicah zrcali sedaj naravnost nadzemljaska sreča, sedaj zopet zasmehljajoč obstoječi svet v veseli ironiji in ustvarja nov, močen svet. Ker je bil Beethoven v zadnji dobi popolnoma gluhi, je občeval s svojimi prijatelji in s svojim obližjem tako, da je vsak, kdor ga je prišel obiskat, ali mu kaj povedal, to zapisal v zate pripravljene zvezke. Velika je bila njegova žalost nad svojim nečakom. Beethovenov brat se je bil namreč nesrečno oženil. Bratova žena je lahkomislno živela. Iz tega zakona je bil takisto lahkomisljen sin Karl, nečak skladatelja. Delati ni maral, zahajal v slabe družbe in zapravljal denar, ter delal dolgove, ki jih je potem plačeval skladatelj. Po daljšem takem življenju se je nečak celo ustrelil, vendar ne smrtno. Ozdravel je. Kljub slabim lastnostim pa je stric nečaka srčno ljubil. Ko je ob nečakovi postelji pričakoval skladatelj njegovo smrti, zložil je v tem zadnjem kvartetu prekrasen, čutapolen stavek Adagio, na smrt umrlega nečaka, dasi je ta še živel. Naj pa je že Beethoven v tem stavku mislil na smrt ljubljene nečaka, ali na lastno smrt, na vsak način je zapel sedaj najglobljejši sprev svoje duše in res je postal ta sprev njegova labudnica, da naravnost njegov lasten grobni sprev, zakaj ta kvartet je bil zadnji pred njegovo smrtjo. Njegova struna je kmalu za tem umolknila za vedno. Kar je pozneje steril, ostalo je le projekt ali odlomek. V tem Adagio se z ritmom in molom karakterizuje grobna svečanost pretresljive »vzvišenosti. Po Adagiu ima zadnji stavek naslov »Der schwer gefasste Entschluss«. Nanaša se na neko denarno realno zadevo Beethovnovnega življenja. Njegova kuharica je zahtevala tedenski denar in je zapisala v že zgoraj omenjeni zvezek: »Danes je sobota, moram imeti tednino. Mora biti!« V drugem pa se nanaša na žaljivo dogodbico: Nek Zupančič je izvajal zadnji kvartet Beethovnov v koncertu. Upal je dobiti s tem nekaj denarja, ker mu ga je manjkalo. Nek bogatin — Demšar — ljubitelj glasbe pa ni obiskal koncerta. Bahal se je okoli, da ta kvartet lahko čliši doma na stanovanju, saj da mu je notni material od Beethovna lahko dobiti. Res je poslal k Beethovnu, ki je o tem že čul, ki pa je bahau odgovoril: »Material dam rad, toda proti temu, da plačate Zupančiču 50 gld., ker niste bili na koncertu.« Malo osupnjen je odgovoril Demšar: »Ja, wenn es sein muss«, nakar je sporočil Beethoven šaljivo: »Ja, ja, es muss sein!« Na te besede je Beethoven potem tudi zložil »Canon«: »Es muss sein, ja, ja, ja, es muss sein!« Motivi tega kanona se nahajajo v zadnjem stavku tega kvarteta.

Razne stvari.

***Goljufije v klerikalni banki.** V rusinsko-katoliški banki »Samopomoč« v Stanislavovu so prišli na sled velikim ponovbam, ki znašajo več nego 100.000 kron. Več oseb so že zaprli. ***Poskušen ulom v filialko avstro-ogrskke banke.** V Moravski Ostravi so zasačili tri vlomilce, Ruse Rylovskega, Krula in Leiprechta, ki so hoteli vlomiti v ondoto filialko avstro-ogrskke banke.

Svoje zdravje

si ohranite! Izginejo Vam slabosti in bolečine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačijo, spali boste zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet nastopilo, ako bodele rabili pristni Fellerjev fluid z znamko „Elzafluid“. Tucat na poizkušnjo 5 kron franko. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 na Hrvaškem

* Ruski špijon obsojen. Krovsko deželno sodišče je obsodilo ruskega tehnika Ignacija Barbarskega zaradi špijonaže v prosepah Rusije v ooldrugoleto ječo.

* 50.000 črnih očal v Tripolitani. Ker je med italijanskim vojaštvom v Tripolitani izbruhnila egiptovska očesna bolezen je kupila italijanska vlada 50.000 črnih očal za svoje vojaštvo ter jih odposlala v Tripolitani.

* Zopet tatvina dragocenih slik. V palači Osimo v Ankoni so ukradli neko sliko Vivarinija in sliko Lorenca Lotta, ki predstavlja madono z angelji in detetom. Tatovi so pustili le dragoceni okvir.

* Od roparjev odpeljan. Dve uri od mesta Samsün ob Črnem morju so odpeljali roparji nekega avstrijskega salinskega inženirja Duklewskoga, ki je bil v turški službi. Roparji zahtevajo veliko odkupnino. V Brussi so pa roparji okradli dva inženirja.

* Svojega moža sežgala. Iz Vračslava poročajo: Te dni so našli v Mehovica polnoma sežgano truplo delavca Parcella. Začetkom so mislili, da je Parcell izvršil samomor, toda poizvedbe so dognale, da je žena Parcelllova polila svojega moža s petrolejem ter ga nato zažgala. Ženo so zaprli.

* Od pastorka umorjen. Iz Črčovic poročajo o grozovitem umoru četa, ki se je zgodil v vasi Zadova. V hiši ondotnega branjevca in posestnika Konstantina Dubkowickoga so našli v jerbasu za perilo razrezano truplo skoraj 80 let starega branjevca. Konstatirali so, da je bil Dubkowicki najprej ustreljen in potem šele razrezan. Spoznali so, da je bil branjevec še le pred par dnevi umorjen. Orožništvo je kmalu zasledilo morila in sicer v osebi 19letnega Oleza Dubkowicki, pastorka umorjenčevega. Morilec je po dolgem tajejanju priznal umor. Zločin je storil, ker kot edini dedič ni mogel več čakati, da bi starec umrl.

* Petarda pri volitvah. V Braziliji vzbujala veliko senzacijo bombni atentat pri volitvah v Pernambuku. Petarda je bila vržena med volilce in je usmrtila trideset oseb. Storica še niso dobili, vendar so pa prišli več sumljivih oseb.

* Za 15 milijonov ponarejenih bankovcev je zaplenila ameriška policija v skrivališčih neke internacionalne družbe ponarejalcev raznih bankovcev in vrednostnih papirjev. Izdelovali so angleški, francoski, nemški in tudi avstrijski denar. Dokazano je tudi, da je ta družba oskodovala razne ameriške banke za več kot 10 milijonov kron. Nekaj članov te družbe so prijeli, glavni vodja in razpečevalec je pa pobegnil.

* Roparski umor. V Zawodzie je dne 8. novembra v trgovini nekega bogatega mesarja eden izmed mesarjevih pomočnikov ubil nekega židovskega bankirja, ki je imel pri sebi 50.000 mark. Ubil ga je s sekuro ter ga nato oropal. Mesarja, njegovo ženo, njegovega brata in pomočnika so aretirali.

* Pariška prorokinja o bodočem letu. Madame de Thèbes, znana pariška prorokinja, izdaja vedno proti koncu leta svoja proročstva o prihodnjem letu. O letošnjem letu je proročevala lani, da v tem letu ponesreči neka zrakoplovka, da nesrečno skonča priljubljena igralna in da izbruhne vojna. In v resnici vojno že imamo, v valovih Rena je poletil utonila igralna Lanthelmova in v Estampsu se je pomladi ubila pri letanju gospa Moorejeva. Madame de Thèbes je razven tega proročevala še celo vrsto drugih stvari, ki se pa niso izpolnile. Na ta način pravzaprav lahko proročuje vsakdo. Nekaj se navadno izpolni. Tudi prorokinja de Thèbes mnogi verujejo in komaj čakajo njenih novih proročevanj. Pred kratkim je izdala svoj proroški almanah za l. 1912. Zelo razveseljivih stvari ne pripoveduje. »Leto 1912 — pravi — bo v svoji celoti nesrečno leto. Vstopili smo v leto zvezde nepremi- nence Merkurja, in ta nesrečna doba bo trajala 35 let. Navzlic temu nam pa to leto še ne prinese vojne z Nemci. Vendar pa ni mogoče, da se jo popolnoma odvrne. Pride pa eno leto pozneje do vojne na bragovih Rena. V tem letu pogori v Parizu veliko gledališče, požar bo zahteval mnogo žrtve. V tem letu umre eden največjih pisateljev. V prvem četrtletju se dogode na Francoskem veliki gledališki škandal in družabno življenje bo doživelo mnogo razčaranj. Tudi mnogo veselega je v letniški povedanega. Škoda, da madame de Thèbes ne pove, kako konča vojna v Tripolitani.

* Kdor slabo prebavlja, mnogo trpi! Iz znanstvenih spisov kralj. med. univerzitetne klinike v Napolju izvem, da se po vsakodnevem zavživanju majhne količine naravne Franc Jožefove grenčice, ako se vzame na tešče, ne samo zboljša delovanje želodca, ampak se tudi oslabele čreves v mnogih slučajih zmanjša v toliki meri, da ni potreba vporabljanja druga zdravilna sredstva.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Nasledki pretepa v parlamentu.

Praga, 11. novembra. Listi pravijo, da bo vsled včerajšnjih dogodkov v parlamentu odložil poslanec Hummer svoj mandat in da bo kandidiral Edvard pl. Stransky. V dunajskih parlamentarnih krogih so mnenja, da je ta vest neresnična. Današnji dunajski listi se bavijo z včerajšnjimi dogodki in splošno odobravajo Malikove napade na Hummerja. Hummer je eden onih poslancev, ki niti pri lastnih pristaših ne uživa simpatije. Poslanec Pernerstorfer se je izrazil o njem: Malik je norec, toda prav je imel.

Dunaj, 11. novembra. Afera Malik - Hummer se je izpremenila v pravo farso. V dobro podučenih parlamentarnih krogih zatrjujejo, da je poslanec Hummer sredi res poslal predsedniku Sylvstru ismo, da odstopi, danes dopoldne pa je poslanec Wolf prišel k predsedniku in vzel pismo nazaj. V torej bo nemški Nationalverband imel sejo, v kateri bodo tudi nemški radikali odločili, kaj naj se zgodi s Hummerjevim mandatom. Predsednik Sylvester se je posvetoval z nekaterimi podpredsedniki o sredstvih proti podobnim dogodkom. Parlamentarni, zlasti poljski krogi bodo v tork soglešno izrekli ogorčenje in obžalovanje nad včerajšnjimi dogodki.

Dunaj, 11. novembra. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da se je Hummer izjavil, da hoče svojo afero predložiti svojim volilcem in iz stališča, katero bodo volilci zavzeli, izvajati konsekvence. V parlament sta prišla danes Hummer in Malik, videla se pa nista. Malik je imel namesto pasjega biča s seboj debel pleten volovski bič s svinčnim gumbom na konci.

Ogrsko.

Dunaj, 11. novembra. Ministrski predsednik Khuen je bil danes sprejet od cesarja v avdienci in obišče tudi zunanega ministra Aehrenthala, da se dogovori z njim glede delegacij.

Izpremembe poslovnika.

Dunaj, 11. novembra. Današnja konferenca prezidija zbornice je sklenila, priporočati poostreitev poslovnika tako, da podobne afere, kakršne so se zgodile včeraj, v prihodnje ne bi bile več mogoče. Predlagati hoče: 1. da naj se postavi dve tribuni za govornike, tako da bo moral vsak govornik govoriti s tribune in ne več s svojega sedišča; 2. da naj se prestavi ministrske klopi na obe strani zbornice; 3. da naj se stvarni popravki in vprašanja na ministrske vlagajo pismenim potom v isti obliki, kakor interpelacije in da naj imajo ministri pravico, odgovoriti tudi pismeno. Ti predpogoji pridejo že v prihodnjih dneh v razpravo in bodo najbrže sprejeti že v provizorično podaljšani poslovnik.

Ogri in vojna.

Budimpešta, 11. novembra. Poslanec Huszar je podal v ogrsko-hrvatskem državnem zboru interpelacijo zaradi prodiranja italijanske mornarice v Egejskem morju. Vsled tega je nastalo plošno vznemirjenje na Balkanu in obstoja nevarnost, da vojni dogodki tangirajo tudi naše interese. Pozval je zunanega ministra, da naj izjavi, kaj namerava započeti proti taki nevarnosti.

Ubegli Sicziński.

Stanislavov, 11. novembra. Uradno poročajo, da je očividno, da so zapleteni v beg Sicziškega tudi pazniki kaznilnice, ki hočejo otežkčiti poizvedovanje. Sicziński je skoro gotovo že v inozemstvu. Kritično noč sta imela inspekcijo paznik Vuda in Tarnowski in so prepričani, da je Vuda pomagal Sicziškemu ubežati. Preskrbel mu je obleko stražnika in oba sta odšla skozi zunanja vrata, kjer je straža spala. Zunanjo kaznilnico stoji stražnica. Vojaki pravijo, da so kritično noč proti 6. zjutraj videli tri moše v obleki paznikov prihajati od kaznilnice sem. Očividno so imeli pazniki duplikat vratnih ključev.

Stanislavov, 11. novembra. Tu se vzdržuje vest, da je Sicziński pobegnil že pred tremi dnevi in da je bil med pazniki organiziran cel komplot. Po noči so stražniki polagali v njegovo posteljo iz slame napravljeno podobo v jetniški obleki. Državni pravdnik je dal aretirati 4 paznike, med njimi tudi Vudo. Vuda je Poljak in je dobival pri raznih rusinskih posojilnicah posojila, ki jih pa ni nikdar plačal.

Lvov, 11. novembra. Ukrajinski poslanci so mnenja, da je Sicziński pobegnil že čez mejo. Upajo, da bo cesar sedaj Sicziškega amnestiral, ker tvori zahteva amnestije eno glavnih točk za poljsko-rusinsko spravo. Justični minister se je dal opetovano informirati o stanju preiskave.

Hmelj.

Norimberk, 11. novembra. 200, 100 mirno, neizpremenjeno, trdno.

Revolucija na Kitajskem.

Sangai, 11. novembra. Mandžu ropajo ponoči po mestu. V mestu Fučou so hoteli ponoči zapaliti poslopja Evropejcev. 27 Mandžujev je bilo aretiranih in takoj izvršena nad njimi smrtna obsodba. Vlade čete v Nankingu ropajo in ohlavlajo vsakega Kitajca, ki nima kite. Tekom 24 ur so baje usmrtili nad tisoč naprednih Kitajcev.

25 milijonov dolarjev za vzgojo.

New York, 11. novembra. Znani Carnegie je daroval 25 milijonov dolarjev za vzgojne namene v Severni Ameriki.

Italijansko-turška vojna.

Italijanski uspeh.

Pariz 11. novembra. Včeraj so se vršili pri Bumelijani novi boji med Italijani in Turki. V boj so posegle tudi tripolitske trdnjave in oklopnice „Karlo Umberto“. Turki in Arabci so se bojevali z obdobjanja vrednim pogumom, vendar pa so izgubili bitko. Korespondent „Timesa“ pravi, da je ta boj za Tripolis odločilen.

Italijani v Egejskem morju.

Atene 11. oktobra. Italijansko brodogeje se koncentrirajo v Egejskem morju. Admiral Aubry komandira 9 vojni ladij I. in II. vrste, vojvoda Abruski ima 2 križarki in 4 torpedne rušilce ter se nahaja med otokoma Kithera in Kreta. Tretja italijanska flotila je včeraj odplula iz Neapolja. Aubry ima nalogo polastiti se otoka Lemnos. Če Turčija tekem 14 dni ne pripozna aneksije Tripolitanije, hoče Italija aneksirati otok Lemnos.

Berlin, 11. novembra. Iz Tripolisa poročajo, da se je posrečilo v tork 10. polku bersaglierijev prodreti 2 km proti jugu. To je prvi uspeh Italijanov od 23. oktobra naprej.

Italijanske izgube.

Carigrad, 11. novembra. Vojno ministrstvo razglasa uradno poročilo višjega turškega poveljnika pred Tripolisom, ki pravi, da so izgubili Italijani v bojih 6. novembra 200 mož. V prejšnjih bojih je bil en cel bataljon 83 pešpolka iz Milana skoro popolnoma uničen in 85 mož vjetih. Tudi 9. polk bersaglierijev je skoro do zadnjega moža uničen.

Izjava.*)

V »Slov. Narodu« št. 256 z dne 7. novembra 1911 je bila objavljena pritožba zaradi dragonskega podčastnika g. Grobelnika. Resnici na ljubo izjavljam, da je tista pritožba neutemeljena. Podčastnik g. Grobelnik se je trudil, napraviti v gostilni mir in ni ničesar takega storil, kar bi se mu moglo v zlo šteti, še manj pa dal povod za kako pritožbo.

V Ljubljani, 10. novembra 1911.

M. Soklič, gostilničar v Trnovem.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali za:

»Ciril-Metodovo društvo«, dr. Vilko Maurer, Krško, K 10— iz kazenske poravnave Jaklič—Mlakar in pisarna dr. Alojzija Kokalja, odvetnika v Ljubljani K 50—, katere je plačal kot globo v smislu sodne poravnave z dne 10./VIII. 1911. g. Miško Horvat, župnik na Studencu pri Krškem, za to, da mu je g. Adolf Ribnikar, tržni nadzornik v Ljubljani odpustil žalitve in odpustil od kazenskega pogoja. Skupaj K 60—.

Zivel nabiralci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. novembra 1911.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11.79
Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10.32
Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 8.37
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9.64

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko znanje in sol«, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se nanaša z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo piviha na mišice in živce krepi in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 2.—. Po poštnem povzetju pošljite to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Svoje zdravje si ohranite! Slabosti in bolečine izginejo, oči, živci, mišice, kite se vam ojačajo, zdravo boste spali, najhitreje se boste splošno dobro počutili, ako rabite Fellerjev fluid z znamko »Elzin fluid«. Tucat za poizkušnjo 5 K franko. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg št. 238, Hrvaško.

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah izborna obnaša kot izborna bolečina tolažeče, na oplahnenje oteklin ter obnovo pramičnosti členkov delujoče sredstvo. Contrheuman.

Kdor ne ve, kje se najbolje in najceneje kupuje žensitvanjska, godovna in priloznostna darila ter porabni predmeti vseh vrst, naj z dopisnico naroči bogato ilustrovani glavni katalog z okoli 4000 slikami od firme c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu, Češko. Pošljem ga na zahtevo takoj zastoj in poštne prosto.

Veliko hrepenenje se je dandanes polastilo vseh ljudi, hrepenenje po zadovoljnosti, po sreči, po umirjenju živcev, po zadovoljnosti torej, ki so jo naši dedje že poznali. — Vse mogoče nasvete nam predlagajo vlada, društva itd., željno se jih oprijemljemo, preizkušamo — in žalostni gledamo, kako izginja naša nada: zopet ponesrečen eksperiment. In vendar imamo preprosto sredstvo, postati zopet srečni in zadovoljni ter si živce varovati proti vsem neprilikam — in to so »Bersonovi gumi-jevi podpetniki«. Enkrat poizkušeni, vedno nošeni.

Slabo vreme je pogosto vzrok prehlajenja, ki se nam kaže v revmatičnih bolečinah v členkih in mišicah in ki nas muči cele tedne ako ga ne ustavimo takoj. Da ozdravimo takega prehlajenja, je svetovati, da rabimo »Herbarnega aromatično esenco«. Učinek tega iz najmočnejših zdravilnih rastlin in korenin napravljenega rastlinskega izvlečka je že skoro 40 let po civilnih in vojaških bolnicah preizkušeno in ga zdravniki priznavajo za izbornega. »Herbarnega aromatična esenca« se izborna obnaša ne samo za vteranje in lajšanje bolečin za revmatične in protinske bolečine, nego tudi pri živčnih bolečinah. Izdeluje se ta esenca samo v dr. Hellmanna lekarnici »Zur Barmherzigkeit« na Dunaju, VII., Kaiserstrasse 73-75, dobiva se pa skoro po vseh lekarnicah.

Berson
GUMI-PODPETNIKI



50 NAJBOLJ-VZDRŽLJIVI

KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljliva so KINTA kolesa.

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesih posam. deli.
Izposojevanje koles.

Ugodna prilika!

Da sem odstranil konkurenco, ker sta bili dve žagi v Kočevju preveč, kupil sem od trvdke Tamburini v Kočevju kompletno parno žago, katero bom ustavil in vse stroje razprodal. Pod zelo ugodnimi pogoji se dobi pri meni:

Stabilni stroj 70 HP. s kotlom vred, v dobrem stanju, električni dinamo, skoraj nov, polni jarem (Vollgatter) 24", skoraj nov, polni jarem (Vollgatter) 18", skoraj nov,

Poslopja, tik mesta ležeča so pripravna za kmeta ker ima 4 oralo zemlje zraven ali za voznika, kateri v tem kraju dobro zasluži.

Hiša nese lepe dohodke, ker je danes 6 stanovanj, napravi se jih pa lahko še več. Jaz prodam vse po nizki ceni, ker ne rabim.

Stroji, transmisije in poslopja so prikladna za vsako podjetje, prodam za vsako drugo podjetje, samo za žago ne.

Kupci naj se obrnejo naravnost na naslov: A. Kajfež, Kočevje

Meteorološko poročilo.

Vidna udaljenost 300-2 Srednji zračni tlak 76.76 mm

novemb.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Veljavi	Nebo
10.	2. pop. 9. zv.	734.6 734.9	16.0 12.1	sr. jizah. sr. vzhod	oblačno.
11.	7. zj.	734.7	11.1	sr. szah.	dež

Srednja včerajšnja temperatura 12.1°, norm. 4.9°. Padavina v 24 urah 0.7 mm.

Poštni urad Stari trg pri Rakeku sprejme takoj izprašano pošto

pomočnico ali pomočnika

oziroma aspiranta. Dnevna 2 K 20 v. 3831

Redka prilika! 3833 Redka prilika!

Gené se prodaja zelo dober skoro nov

pianino in Heideggarijeve citre

na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste št. 2 I. nadstr.

Sprejme se

učenec za pekarijo

na deželi, pod jako ugodnimi pogoji. Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

3827

Pes (fermač)

znamke G 1911 G št. 40 naj se odda na Dunajski cesti št. 60. 3834

Konji

obdrže tudi po zimi na gladkih potih svojo popolno zmožnost po

Leonhardtovih 3807

originalnih - H - štolah

Originalne - H - štole so že od nekdaj v rabi in tudi najcenejše.

Kdor želi kupiti ali v najem vzeti trgovine

kupiti gostilno, pekarijo, vile pri Ljubljani, v Celju, Rogoški Slatini, na Bledu itd. graščine, (posebno po ceni je graščina tik nekega štaj. mesta urejena za letovišcarje), večje in manjše kmetije, naj se obrne z navedbo kje in za koliko želi kupiti na uprav. »Slov. Naroda« pod »K. B«. Priložiti je znamko za odgovor. 3825

E 636/11-8

3832

Dražbeni oklic.

Dne 16. novembra 1911 dopoldne ob 10. uri dopoldne se bo prodalo v Vrhuljah hišna št. 16 pri :-: Krškem na javni dražbi: :-:

nad 20 hl prav dobrega

rdečega vina

C. kr. okrajna sodnija v Krškem odd. V. dne 9. novembra 1911.

✱ ☐ ✱
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
✱ ☐ ✱

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

✱ ☐ ✱
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasji itd.
✱ ☐ ✱

Krasne novosti za jesensko sezijo
in po že znano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini Peter Sterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Gramofone



najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, po-
sebnost za gostilni-
čarje pripravne
priporoča

Ivo Bajželj
Ljubljana

Marije Terezije cesta 11
(Kotiček).
Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
a K 3-50. — 1000 igel K 2-— 271



Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vzvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
zanimci in od mene preizkušene. — Ilustre-
vani oeniki zastonj.

Lud. Černe

zvelir, trgovec z urami ter
zaprtežen sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfjeve ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-
nov, pr-
stanov,
veržic in
očal itd.



Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene na jnižje.

Revmatizem, protin, nevralgije in ozeblina

večkrat povzročajo nesnozne bolečine. Za njih
hitro pomirjenje in potolačenje, za oplahenje
oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstra-
njenje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo
zanesljivo

CONTRHEUMAN

bessodna snemka (mentolocallol-
Haben korianjev izvleček).

pri vnetanju, masiranju ter v obkladkih. 1 lonček 1 K.
Ako pošljete naprej K 1-60 dobite 1 lonček
• K 5-— 5 lončkov
• K 9-— 10 —

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III.,

št. 203.

Poslajte na ime izdelka in zalogo v

zdelovalca. lekarnah

V Ljubljani: lekarni Jos. Mayr,
dr. G. Piccoli, Jos. Čičmář.

Manufakturna trgovina

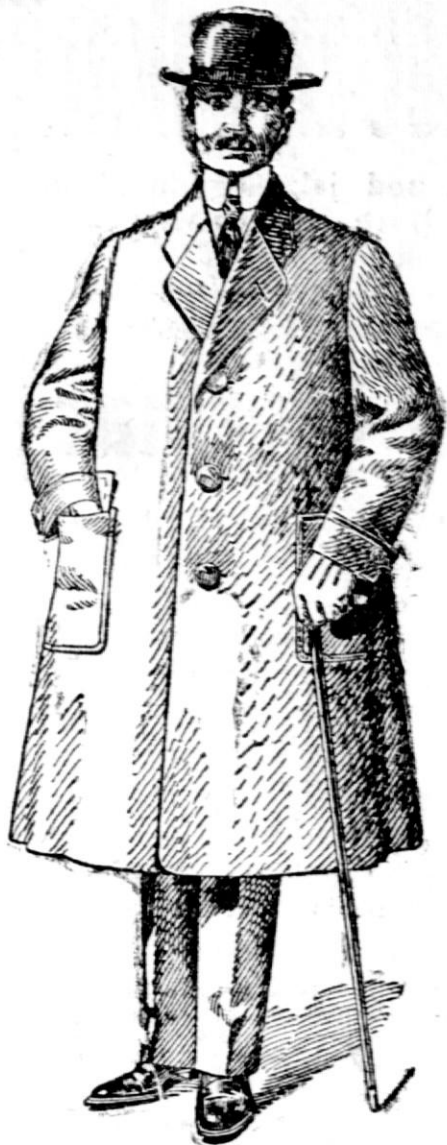
≡ J. Čuha ≡

:: Stari trg šte. 1. ::

Jesenske in zimske
≡ novosti. ≡

3392

Gričar & Meja
Ljubljana,
Prešernova ulica št. 9



:: priporočata ::
svojo velikansko zalogo
orhnih sakenj za jesen in
simo v poljubnem kroju po
:: najnižjih cenah. ::

Atelje za steznike. Pariška novost

Fasona Prinzess
najnovejši pariški kroj
glasom slike nujno potrebna za prin-
zess in directoire obleke, priporoča
samo po meri

Mme Matilda Stuzzi
Ljubljana, Sodna ulica 4, II. nadstr.

Specialitete
pariških bočnih pasov,
globoko objemajočih.

Prevzema

v izvrševanje vse v stroke stezni-
kov spadajoče predmete, n. pr.: stez-
nike za nosne in doječe matere, stez-
nike za jahalke in igralke lawn-tenisa,
dalje ceinture, oprsnike, ravnodrže in
trebušne in plečne pasove po navo-
dilu gg. zdravnikov. 3817

:: Popravila se radovoljno sprejemajo. ::



Hupfeldov

Phonoliszt-Piano,

najboljši in najodličnejši elek-
trični piano za umetno igranje.

Prospekti brezplačno.

Ludovik Hupfeld, d. d.

DUNAJ VI, Mariahilffestr. 3.

V Evropi najstarejša in najpo-
membnejša tvornica klavirskih
igralnih instrumentov. ::

1500 uradnikov in delavcev.

56 prvih daril 100 patentov itd.
Prospekti brezplačno.



Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ložnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

≡ Praga-Vysočany. ≡

2377

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za installiranje. Odlički
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

Slovanska akad. sportna društva na Dunaju. Za vse slovanske akademike določenih sportnih društev, ki imajo tudi za Slovence važen pomen, je na Dunaju sedaj dvojje. Društvo »Slava« v XVIII. okraju, Klostergasse 35, ki ima posebno za slov. zemljelence in gozdarje večji pomen združuje v sebi vse slovanske narodnosti in goji lahko atletiko in sabljanje na vdar in vbod po avstrijsko-italijanski šoli. V kratkem se navede tudi borba s fleurettom in bo imelo društvo tri nove borilne mojstre.

Drugi je Slovanski akad. sportni klub »Mahan«, ki ima svoje prostore v ruskem akad. društvu »Bukovina« v VIII. okraju, Florianigasse 38. V tem sportnem klubu imajo premoč Savani, vendar je privlačila tudi večje število srbskih in ruskih akademikov k sebi in v novjšem času raste tudi med Hrvati na vseučilišču zanimanje za francosko sabljanje v »Mahanu«.

Na univerzi imajo Slovenci poseben šolski organizovan telovadni oddelk, ki vsled svoje izbornosti vzbuja splošno pozornost.

Občni zbor slovanskega akad. športnega društva »Mahan« se je vršil 28. oktobra zvečer v Budjeviški pivnici na Aiserstrasse 59. Ta dobro obiskani občni zbor je posetilo tudi zastopstvo »Organizacije svobodomiselnega nar. napr. dijaštva«, »Slava«, »Krasa«, »Bukovine« ter dunajske in ljubljanske »Save«.

Po poročilu lanskoletnih funkcionarjev se je novi odbor konstituiral sledeče: predsednik: Ferdinand Kranjc; podpredsednik in tajnik: Weber; blagajnik: Urbančič; gospodar: Dvornik; odbornika: Vinko Lapajne in Serić; revizorja: pa Anton Košmelj in Srečko Lapajne.

Klubov program bo tudi v prihodnje v prvi vrsti gojitev sabljanja, pa tudi ostalih, posebno zimskih sportov.

Po obnem zboru se je razvila prijetna slovanska zabava, vmes pa se je glasila slovanska narodna pesem, obhvalovana od Slovanov in ljubljena pri nas, Slovincih na tujih tleh.

Dunajske vseučilišne oblasti in slovansko-nemški blanketi ubožnostnih spričeval. Ne brez vzroka se opozarja pri nas pogosto na nacionalno - strankarstvo pri državnih in državnih uradih. Vladajoča narodnost si usurpuje pravice kolikor se jih ji poljubi, narodne manjšine pa ne pridejo niti do svojih postavnih priznanj pravic. Kakor vse nemške, tako je tudi dunajska univerza prepojena z nemško-šovinističnim duhom in ta seveda niti pri ubožnostnih spričevalih ne more trpeti dvojezičnosti.

Zato je letos z brezobzirno odločnostjo nastopila proti dvojezičnim slov. blanketom za ubožnostna spričevala in zgodilo se je, da se je odločilo vsem proslencem z dvojezičnimi blanketami odreči popolno oproščanje od kolegnine, dasi so zato primerno kvalificirani. Tako odurno in nepravilno postopanje se letos izvršuje z vso doslednostjo in marsikateri slov. dijak bo zaradi tega, ker je imel dvojezično blanketo pri ubožnostnem spričevalu plačal po 20 K ali še več kolegnine. Da se to pri znani dunajski in posebno stanovanjski draginji običajno pozna v ozko omejenem proračunu slov. dijaka, je jasno.

Vseučilišne oblasti maskirajo seveda svoje izjemno postopanje proti Slovincem s formalnim izgovorom, da tekst in oblika blanket iz »Učiteljske tiskarne« ne odgovarja popolnoma oni blanketi za ubožnostna spričevala (Mittellosigkeits-Zeugnis), ki jo prodaja vseučilišni vratar izvod po 4 h. Naj dokažemo ničnost tega izgovora.

Kar se tiče oblike obeh blanket, je res slov.-nemška za polovico večja, ali vprašanje je, kdo resnih ljudi se pa ozira na to, če je tiskovina nekoliko večja ali manjša z ozirom na obliko papirja.

Glede tiskanega formularja pa moramo pripomniti sledeče:

Namen ubožnostnega spričevala je, kakor je enako tiskano na uradni samonemški »univerzitetni« in na slov.-nemški blanketi: »den Professoren-Kollegien bei Entscheidung von Gesuchen um Kollegengeldbefreiungen und um Stipendien ausreichende Anhaltspunkte zur Beurteilung der Dürftigkeit der Gesuchsteller zu verschaffen und solcherart die Zurückweisung von Gesuchen wahrhaft dürftiger Studenten infol-

ge mangelhaft ausgefertigter Armut-, beziehungsweise Mittellosigkeitszeugnisse ebensowohl wie die Irreführung des Kollegiums durch mangelhafte Nachweise zu verhindern.«

Tak namen, ki je doslovno enako natisnjen na obeh vrstah ubožnostnih spričeval imajo tedaj tako izpolnjena blanketa. In do letos so slavni profesorski kolegiji po slov.-nem. spričevalih, ki so se pa že sedaj izpolnjevali samo nemško, dobili zadostno jasnost za svojo presojo, letos pa se na slov. nemških blanketah ne izpoznajo več, dasi se dvojezične blankete ločijo od samonemških le v tem, da eno točko obravnavajo natančneje in obširneje!! In zaradi tega profesorskim kolegijem postaja stvar manj jasna. Točke 1.—5. se v obeh izvodih popolnoma krijejo, ravnotako zadnji dve. Razlika je samo v tem, da to, kar nemška blanketa izraža v 2 točkah, dvojezična obsega v šestih. Da je vsakemu takoj jasna vsebinska kongruenca tozadevnih formularjevih zahtev navajamo v naslednjem »različnosti«, t. j. točki 6. in 7. v samonemškem izvodu, ki se »ne krijeta« s točkami 6.—13 v slov.-nemški blanketi.

Samonemška uradna blanketa: Točka 6.: Auszug aus der im laufenden Jahre erstatteten Personaleinkommensteuer-Fassung mit der Ausgabe: a) des Einkommens des Vaters, der Mutter und der sonstigen Angehörigen der Haushaltung; b) aus welchen Quellen die Einnahmen fließen und mit welcher Höhe aus jeder Quelle; c) der jährlichen Schuldzinsen, geschuldeten Renten und dauernden Lasten. Wenn Einkommensteuern nicht erstattet werden, direkte Angaben über a), b) und c) mit Bezug auf das letztverflossene Jahr.

Točka 7.: Die vom Vater und der Mutter in dem letzten Jahre entrichtete Personaleinkommensteuer. Hierzu die steueramtliche Bestätigung.

To je vsa razlika in ta je tako minimalna, da je res pomilovanja vredno, da se mora visokošolska oblast opirati nanjo, da zagovarja svojo, da rečeno samo — rigorozno odredbo, po kateri je nedolžna velikost in specializacija nekaterih točk odločilna pri oproščanju, od katerega je večkrat odvisna nadaljna usoda studij, pri visokih kolegninah in laboratorijskih taksah. In če se bo poleg tega tudi pri oddajanju ustanov izvrševala ta praksa tako brezobzirno, ne da bi se preje zadostno opozorilo nanjo, tedaj moramo izreči samo svoje globoko obžalovanje, da so celo na univezi uporabljiva taka sredstva, kadar gre proti Nemcem.

Ljubljansko »Jutro«, katerega porablja nedostojni ljudje — pa naj bodo že »Jutrovi« uredniki ali ne — kot kloako za svoje duševne odpadke se je spravilo v svoji 603. številki zopet na »liberalno dijaštvo«. Sicer smo že v tomesečnem »Dijaškem Vestniku« odgovorili tistim znanim »zastopnikom« radikalizma na prvi tak napad, ali zdi se, da je treba s temi ljudmi govoriti vedno »mit die Hände«, ali pravzaprav s pestjo, kajti za besede so že neobčutni. Ni nam treba več poudarjati, da nar izjem ne more prevreči dejstva, da se naše dijaštvo edino med Slovinci lahko imenuje skozi in skozi značajno. 8 renegatov imajo tekom vseh — skupno 65. let — vsa v O. s. n. d. združena društva in te si upajo predlagati ljudje, ki so še pred letom pošiljali svojemu vzoru, vodji »Agro-Merkurja« vdanostne pozdrave! V nas se upajo zaletavati elementi, pri katerih je tako politično dezerterstvo tipično in skoro samoumevno in katerih vodje so vsi napravili največjega začudenja vredne politične metamorfoze. Ljudje tako ciganskimi političnim nazorom, kakor so »pisatelj« teh pamfletov v »Jutru« imajo skrajno malo pravice zaletavati se v dunajsko »Savo« radi dveh klerikalnih renegatov Maksa Sevr in Franca Stoparja, učiteljev na noveški gimnaziji, kajti ta dva eksemplarja sta z dunajsko »Savo« le v toliko v zvezi, da mora njen blagajnik še vedno pisati njuni imeni pri nepokritih terjatvah po 11 K 80 v, oz. 19 K 82 v.

Za te lumparije v »Jutru« moramo delati odgovorne radikale in gotovo nam bo žal, če nas bodo tako prisilili k onemu razmerju, kakor je obstajalo po njihovi zasluzgi pred kakimi 6. leti. Če nas hočejo imeti brezobzirne, je to njihova stvar, ali poudarjati moramo, da škode ne bomo imeli mi v nobenem slučaju. Za danes nečemo govoriti jasneje, želimo pa, da radikale sami postavijo pod kap gnoj, ki ne spada med spodobne ljudi in odklada svoje duševne produkte po »Jutru«. Liberalno dijaštvo ne rabi nobenega varuha!

Društvo »Zvezda« na Dunaju je upeljalo sedaj redne pevske skušnje vsako soboto in sredo zvečer od 7. naprej v klubovi sobi št. 2 (poleg velike dvorane) v hotelu »Poste I.

Fleischmarkt 16. Razumljivo je, da je obiskovanje teh pevkah vaj duhajskemu slovenskemu dijaštvu zelo priporočati, ker se poleg lepe umetnosti pride tu v stik tudi s svojimi rojaki. Priglasiti je članstvo pri povskem zboru »Zvezda« g. c. kr. koncipistu pri fin. ministarstvu in podpredsedniku »Zvezda«, Bogumilu Kosérju, Dunaj III., Rudolf v. Alt-Platz 2.

Do 20. novembra je pošiljati vse dopise in pošiljke za »Dijaški Vestnik«, »Organizacijo svobodomiselnega nar. napr. dijaštva in akad. fer. društva »Sava« na naslov Milko Naglič, Dunaj VIII., Hernalser Gürtel št. 4/III., pozneje pa v Ljubljano, Ilirska ulica št. 25.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

S prav dobrim uspehom se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina

rabi pri: obolenosti sopol katarjih v požiralniku bronhij, vnetju pljuč in prane mreze. Zaloge: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Šarabon v Ljubljani.

Seydlin



Najbolje za žobe

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.



Gramofon za gostinčarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne in jenja sam — K 80.— Enoletno pisмено jamstvo. Pisite po cenik. Igle K 1:50 za 1000 Velika zaloga gramofonskih plošč. Pazite natančno na naslov. ::

Proti 168

zobobolu in gnjilobi zob
izbrano delujo dobro znano
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom i kremo.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mosta.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim višjudo, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izbrano delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in ovesenje ust je bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Skofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
priporoča svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Častna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.
Solidna in rečna postrežba.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola
Ljubljana,
Dunajska c. 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovejše
vrste
po nizkih cenah

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Knitppu, ustne vode in sobni prašek, ribje olje, redilne in postopalne moke za otroka, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obvešila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najkvalitetnejših ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopal. Oblastv. konc. oddaja strupov, Za živinorejce posebno priporočljivo: gromka sol dvojna sol, soliter, ocajan, holmeč, krmilna sapa itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razne zelišča (rože), cvetja, korenine, stonke, korenje itd.

Hiša 3705
v Ljubljani, z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom in kletmi
se prodaja iz preste roke.
Kje pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.
3746
Šivilja na dom
izurjena v šivanju perila in otroške obleke se priporoča.
Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Dobre vinske sode!
Iz hrastovega lesa, prav močne
:: in nekatere skoraj nove ::
od 56 — 100 litrov
" 200 — 400 "
3177 " 600 — 1000 "
:: prodaja po nizki ceni ::
Franc Cascio, vinski trgovec,
Šingerjeva ulica šte. 1, za škofijo.

Samokresi
skrbno zastreljeni, z državnim kolekom o tem, najboljše kakovosti in najlepše izvršitve z jamstvom za brezhibno funkcioniranje dobavlja c. in kr. dvor. dobavitelj
Jan Konrad, Most 1162, Češko.
Glavni katalog z okoli 4000 slikami na zahtevo gratis in franco. 2923

Proda se posestvo

v lepem kraju, tik okr. ceste blizu poličanskega kolodvora. Obstoji iz novozidane hiše z opeko krite hiše s 3 sobami, kuhinjo in kletjo. Hiša je pripravna tudi za krčmarski obrt in v za to pripravnem kraju. Gospodarsko poslopje je zidano in z opeko krito obstoji iz hleva, velike vinske kleti in velikega prostora za vozove. Zraven hiše je vrt. Svinjski hlevi obstojijo iz 7 svinjakov in ene drvarnice, zraven hiše sta dva vodnjaka z dobro pitno vodo. Njive, travniki, so vsi blizu doma in v dobrem stanju, na enem travniku je okoli 60 mladih dreves vsajenih, same lepe vrste, redi 10—12 glav živine in do 70 svinj. Gozd je precej velik in v njem veliko stavbnega lesa. 3797
Več pove Janex Vodopivec, posestnik v Studenčah 6, pri Poličanah, Štajersko.

Ceno češko posteljno perje.
Kilo sivega puljenega K 2.— boljšega K 2:40, polbelega K 3:60, belega K 4:20, prima kakor puh mehkega K 6.—, veleprima K 7:20, najboljša vrsta K 8:40. Puh siv K 6.—, bel K 12.—, najfinjši prsi puh K 14:40. Od 5 kg naprej franco. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180x116 cm a K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 21.—, 200x140 cm a K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, zglavnica 80x58 cm a K 3.—, 3:50, 4.—, 90x70 cm a K 4:50, 5:50, 6.—. Razpošiljanje franco po povzetju od K 10.— naprej. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franco.
Artur Wellner, Lobos 35 pri Pizni (Češko.)

Naznanilo.
Naznanjam slav. občinstvu in cenj. svojim naročnikom,
da sem se preselil na Dunajsko cesto št. 52.
Zahvaljujem se za dosedanje naklonenost in se priporočam za še nadaljna naročila za sobno slikarstvo in slikanje napisov in k temu spadajoča dela.
IVAN ŠTRUKELJ
slikar. 3790

Zanesljiva oseba

kateregakoli poklica 3307
se hitro za prevzeto razpisovalnice za večji objekt.
Letni dohodki do 5000 K. Prodajalnice, kapitala, opustitve poklica ni treba. Ponudbe z znamko za odgovor na: Rhein. Metall-Industrie G. m. b. H. Düsseldorf. (Pojasniti brezplačno).



„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.



— Po meri narečani čevlji se izdelujejo v lastni delavnici. —

MATEJ OBLAK

LUBUANA
KONGRESNI TRG 6.

Velika zaloga
domaćih in tvorničkih čevljev.

Jurist

z večmesečno sodno prakso 1886 mesta kot
odvetniški koncept ali notarski kandidat.
Ponudbe pod „Jurist“ na uprav. »Slov. Naroda«. 3788
Najfinejše svilnate gumaste specialitete



Jako zanimiv, zabaven in poučen
list s slikami
Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane
: četrt letno le 1-80 K.
Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in
inserirajte v njem! Naslov: Ilustro-
vani tednik, Ljubljana. 763

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov
ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko
spadajoče predmete. 1389

Lepo stanovanje

s 4 sobami in pritliklinami v I. nadstr.
je za februarjev termin
na Bleiweisovi cesti za oddati.
Vpraša se 3794
v stavbni pisarni Filipa Supančiča, Subiceva ul. 5.

Razglas.

Radi nastopa kolere v nekaterih pokrajinah Italije prepovedalo oziroma
omejilo je c. kr. ministrstvo za notranje zadeve vzajemno s c. kr. trgovskim
in finančnim ministrstvom z odlokom z dne 23. oktobra 1911 drž. zak. št. 207
v nadalje uvoz in prevoz naslednjega blaga iz pokrajin Aquila, Bari, Bergamo,
Chieti, Cosenza, Foggia, Girgenti, Lecce, Massa, Pesaro, Rim, Rovigo, Sirakuz
in Benetke (kakor tudi iz pristanišč teh pokrajin):

1. Rabljenega osebnega perila, stare in nošene obleke (rabljenih efek-
tov), rabljenega posteljnega puha.
- Če se odpošljejo taki predmeti kot potna prtljaga ali v slučaju prese-
litve, podvreči jih glede zdravstveno-policijske revizije in zdravstveno policijs-
skega postopanja od slučaja do slučaja veljavnim posebnim določbam.
2. Prepovedan je nadalje uvoz in prevoz cap in cunj.

Izvzete pa so:
a) cape in cunje, ki se odpošljejo kot veletirno blago, stisnjene in v
balah zvezane z obroči,
b) sveži odpadki iz predilnic in tkalnic, iz konfekcijskih zavodov in iz
belilnic, umetna volna, shoody in odpadki novega papirja.

Prevoz sub 1. in 2. označenega blaga in predmetov pa je dovoljen, če
so tako spravljani, da je vsaka manipulacija z njimi med potom nemogoča.
Razkužbi podvreči sme se le ono blago in one predmete, ki jih
krajna zdravstvena oblast smatra za okužene.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. novembra 1911.

3821

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan, I. r.

Trgovina z železnino Valentin Golob



Ljubljana, Mestni trg 10, Dolenjska cesta 8

priporoča veliko zalogo razne železnine, kuhinjske
posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce
za perilo, žetanje, konvice za petrolej in mleko
itd. — vse domače trpežno ročno delo; štedilna
ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog.
Velika zaloga tehnic, uteži in meril, mesoreznic,
plah za vozove, gumastih cevi in pip ter pristno
pozlačenih nagrobnih križev. 3270

Založnik zveze c. kr. državnih uradnikov.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

1. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 drž. zak.
z dodanim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.

V platno vezan 6 K;
po pošti 6 K 20 vfr.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčukovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Namesto za K 106 — za K 56 —

dobavljam franco na vsako
postajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg.
omarico in 10 letno garancijo.
Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek
po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po
cenah na debelo.
A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III.
Slovenska in hrvaška korespondenca. — Ceniki gratis in franco.

STOCK COGNAC MEDIZINAL

parne destilacije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombarjenih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Svoj izdelek ostro žgano strojne zidne in zarezane strešne
prve vrste **OPEKE** prve vrste
priporoča 442
J. KNEZ V LJUBLJANI.
Sprejme tudi zastopnike za razprodaje zarezanih strešnikov.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka

so ravnekar izšlo v dveh zvezkih, ki obsegata skupaj 456 strani.
Oba zvezka veljata broširana 2 K 40 v, vezana 3 K 20 s pošto
20 v več. Pošilja se samo po povzetju ali če se donar naprej pošlje.
Narodna knjigarna, Ljubljana.

Brez učitelja,
brez pouka in
brez znanja
ni se lahko vsak-
do nauči trobiti
pesmi, plese, ko-
račnice itd. na moji
trobenti
akordeon!
Posebno priporočljivo za svatbe, zabave, izlete
itd. Št. 366 z 10 tipkami, 20 glasovi, 2 basi, 36 cm
dolga sola za samouke K 2-50, 3 komadi 7 K.
Akordeon, najfinejši izdelan in z najboljšimi
glasovi, komad K 3-60. Pošiljate proti povzetju
ali proti vplačljavi naprej po c. kr. dvornem
dobavitelju Jan Konradu, eksport, trd-
ka za muzikalije v Mostu 1151, Češko.
Bogato ilustrovan tenik s približno 4000 slikami gratis in franco.

Uradno dovoljena, že 15 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. Flux
Poljanska cesta št. 6, pritličje
2 minuti od tržnega prostora
(preje Gosposka ulica št. 6),
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor
privatno trgovsko in gostilniško osebo
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena. 3815
Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 200.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Promese za bližnja zvebanja: Promesa og. prem. srečke, cela à 16 K, polovica à 9 K. Zvebanje 15. novembra t. l. Glavni dobiček K 240.000.—
Promese og. hip. srečke à 5 K. Zvebanje 15. novembra t. l. Glavni dobiček K 40.000.—
Promese zem. srečke I. izd. à 6 K. Zvebanje 16. novembra t. l. Glavni dobiček 90.000 K.
Promese za 1 celo ogrsko premijsko, 1 zem. in 1 hipoteč. srečko skupaj samo 25 K.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::
Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir 35
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapričeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariakirchstrasse št. 37.

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40



Z električnim pogonom urejena tverlica za-
luzil, železnih in lesenih rolet za okna in
trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tka-
nih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina,
ripsa itd.

— Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —
Telefon šte. 492. 2426 Telefon šte. 492.

August Repič

večar v Ljubljani 40
Kolezijske ulice št. 16 (v Trnovu) :
zdeluje, popravlja in prodaja vsekovrste

sode

po najnižjih cenah.



Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto.

Edina izvrstna priložnost za trgovce in za zasebne nakup nepredanega
blaga zadnje sezone v komadih od 3-9 m, najceneje brezhibni pralni ostanki
in oblačila iz: 30-35 metrov ostankov letnega sortimenta K 17-50 :

Veile de Lame so damske obleke, fasone Saten s cvetličnim sijajem, blago in obleke v krasnih novostih, Maco sifiri
in sifiri in blago, kralji rpu. 30 do 50 metrov ostankov letnega sortimenta K 17-50
Krasne barvne, fino tkanje flanel in blago in sifiri, volnene in plišaste barvne, vrvičaste in pikaste bar-
vne razpoložljive po povzetju

: Mehanična tkalnica za pisano blago :
KAREL KOHN, Nachod 301.

Vse svoje izdelke in priložnosti vsakemu zavijem. 3426

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkrijajoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2438

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

VARUJTE SE,

da ne zanemarite bolezni, ki se lahko raz-
vije naprej. Ako kašljate, ali ste hripavi
zaslezeni, nahodni in nimate teka, ako opa-
zujete, da Vam telesna teža pojema, ako se
ponoči potite in se čutite slabotne in one-
mogle, naročite takoj Orkényja lipov med
(sirup) in zabranite, da se zlo ne razširi.
Steklenica na poskušnjo 3 K, velika steklenica 5 K, 3 steklenice
franko K 15 po povzetju pošilja samo



Hugona Orkényja lekarna, Buda-Pešta. Thököly-út 28, Depot 47.

brezhibnega posteljnega
blaga, oksforda, cefirja,
barvne, belega blaga,
modrega blaga, flanel,
i. t. d. po 6-20 m dolgo
veleprima 20- K

2 posteljni odeji, 1 namizni prt, volnen in seces. K 8-50, finejši K 12-50, K 16-50 itd.
Damastni namizni prt, čisto platno in 6 servet 60x60 cm K 5-50. Rjuhe brez šiva,
zajamčeno platno 150x200 cm K 2-30, finonito K 2-50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno
platno 150x225 cm K 2-70, finonito K 2-90. Komad Hochbergove specialne tkanine
82 cm široko, 23 m za najboljšo perilo K 15-50. Tucat brisač, rjavih in belih, kari-
rastih 44x100 cm K 3-80. Tucat brisač, damast, čisto platno seces. vzorci 50x100
cm K 9-50. Tucat batistnih rutic z atlasnimi pasicami, belih 44x44 cm K 1-20.
Fini ostanki tkanine, beljeni 82 cm široki, 6-20 m dolgi meter 53 vinarjev. :
Nepošiljanje po povzetju. Neoglašje se vzame nazaj in se povrne doner. Vzorci in cenovniki nazaj.
Vzorci se morajo, ako se nič ne naroči, poslati franco nazaj. — Tkalnica platnine

BERTHOLD HOCHBERG KOSTELEČ CERVENY 12
ČEŠKO

Razpis službe.

Pril c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se razpisuje
mesto elektrotehnika.

Prosilci za to mesto, za katero se zahteva starost pod 34 let, telesno
spodobnost, avstrijsko državljanstvo, neoporečnost, znanje obeh deželnih jezikov,
večletna elektrotehnična praksa s teoretičnim predznanjem, naj predlože svoje
lastnorčno pisane in po zakonu kolkovane prošnje najpozneje do 10. de-
cembra 1911 tukajšnjemu uradu.

Prošnje je opremiti z naslednjimi dokumenti:

- 1.) Izkaz starosti (krstni list, rojstni list) eventualno tudi poročni list.
- 2.) Domovinski list.
- 3.) Spričevalo o dovršenih študijah in zvežbanosti v tem poklicu.
- 4.) Spričevala o dosedanjem službovanju (poselska knjižica, delavska spričevala itd.)
- 5.) Spričevala o dobrem vedenju.
- 6.) Državno zdravniško spričevalo.

Zadnja dva dokumenta (5 in 6) najnovejšega datuma. — Želi se osebna
predstava prosilca.

Ravnateljstvo c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilniškalnica
z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-
lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon
in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje
rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-
tizma, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta
poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

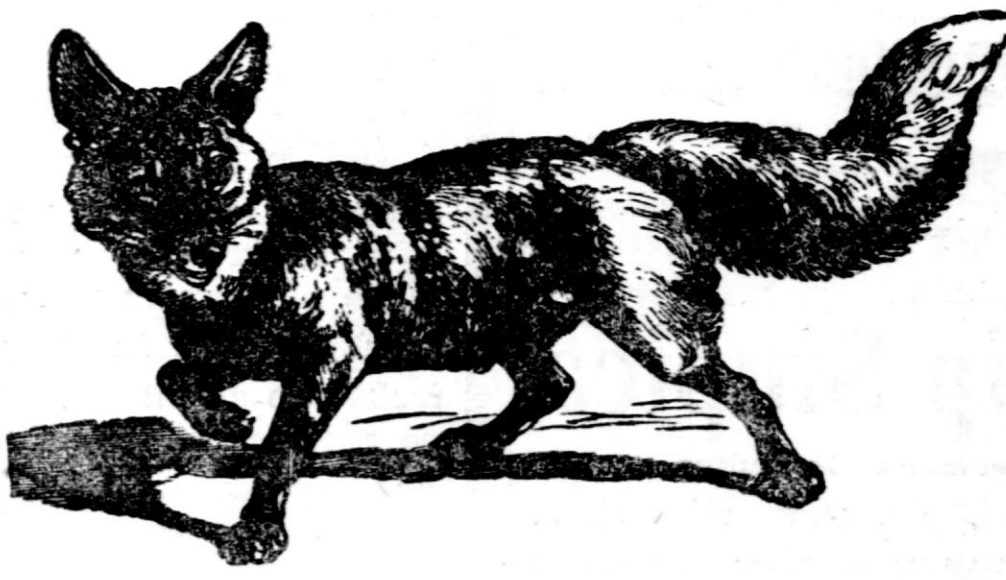
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

POZOR!



Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka

Kupujem kože vseh divjačin po
najnižjih dnevih cenah.

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev,
mufov. — V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemam po-
pravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. — Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Priložnost za dober nakup!

Dobil sem pod polovično ceno veliko partijo dolgih,
krasnih raglanov za dame, katere tudi pod isto
ceno oddam. Komad za 40 K stane samo 20 K.

Ogromna zaloga izgotovljenih oblek, raglanov, po-
vršnikov ter zimskih sukenj za gospe in dečke.
Solidna postrežba. Priznana nizke cene!

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svoje bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

takor tudi

umetniški ogenj

po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in

biciklov točno in solidno.



Cenik zastoj in poštnine prosto.

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**

Kg. sivoga, dobrega, poljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima poljenega 2-80 K; belega 4 K; belega puhanega 5-10 K; kg veličinega snežnobelega, poljenega, 6-40 K, 8 K; kg puhanega 6 K, 7 K, belega, snega 10 K; najfiniji prvi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko. 2062

Zgotovljene postelje is gostinčevega rdelega, močnega, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Raspoložba se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne donar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Bešenice št. 767, Ljubljana.

Veletrgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič, Celje.

Podružnica v Kranju. 3491

Velika izbira vsakovrstnih enostavnih do najfinjših modernih pločevinastih in litoželeznih trajno goratih peči, premogovnih bednjev in finih premogovnih salonskih košaric. Gospodarskih štedilnikov, prekucljivih kotlov in parilnikov za pičo, bakrenih kotlov za kuhanje žganja, dobrih slamoreznic in drugih gospodarskih strojev. Najfinjša drsalke, sanini kruguljci, sanina zvonila. Vsakovrstne svetilke in svečniki. Najboljše tuzemske, francoske in ameriške žage kakor tudi Cene nizke! vse drugo orodje. Postrežba točna!

Ozdravljen boleznimi v želodcu v dobi 80 let.

Vitez del' Harnal star 80 let, je več kot 30 let trpel bolečine na želodcu, uporabil je brezuspešno (pravi on) različna zdravila sredstva n. p. zdravilo od L. od M., belo mostardno seme. Nekega dne se mu je priporočilo vzeti po vsaki hrani eno žlico prahu ogelja Belloc. Skozi 10 let rabim to sredstvo in od takrat ne čutim nikakoršnih bolečin več. Odpravljam redno naravno potrebo brez vsakih ovir, in od tistega časa uživam zdravje kar je kljub moji starosti pravi čudež.

V resnici zadostuje, da se uživa ogelje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Ogjelje Belloc proizvaja prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, ogelje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpreprostejše sredstvo vživati ogelje Belloc v praskuje, da se v kupici na čisti ali posiljeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogjelje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogelje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoči, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogeljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogelje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc

Vitez del' Harnal.

Najpreprostejše sredstvo vživati ogelje Belloc v praskuje, da se v kupici na čisti ali posiljeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogjelje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogelje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoči, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogeljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogelje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc

Jvan Jax in sin

v Ljubljani 358

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

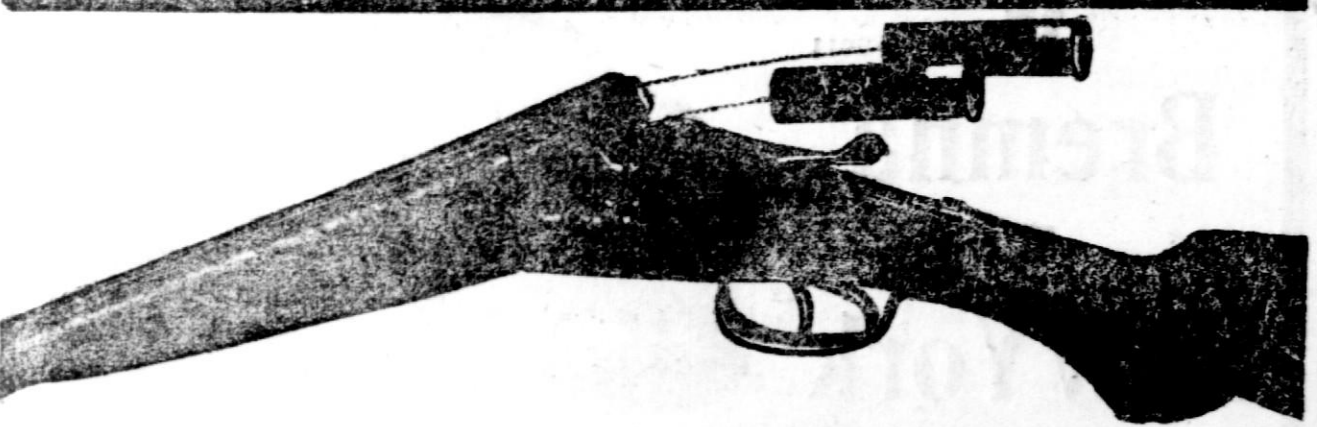
voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.



Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne preste.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanaki nasip št. 8.

Rajchova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in solidne dele.

Cene zmerno. Popravila se : : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga varovanih do najfinjših otroških vozičkov in navadno do najfinjših

Žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Kupite varovane se polije s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti za olepšanje polti in telesa so:

Ada mila po 80 h, = cream po 1 K;

da = Menthol = ustna voda po 1 K;

da zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las:

da lasna voda po 1 K; lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Cižmar

v Ljubljani.

Kupujte skupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Ekspert v vse delih.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoigravne

za gotov denar, na dolga odplačila ali zaposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

Gozdni biser

brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mineralno vodo najkrajšejšo osveževalno pijačo

MORIC LÖW, izdelovalnice gozdnega biseru Brno-Rusevica. 1907.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-Ameriška zaloga čevljev

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodnje sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, kramni modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odtlej **šte. 26,**

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Edini domači zavarovalni zavod. Ustanovljen leta 1884.

CROATIA

Edini domači zavarovalni zavod. Ustanovljen leta 1884.

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: v Trstu, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94).

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1) Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.

2) Zavarovanje dote.

3) Zavarovanje življenske rente.

1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnen).

2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)

3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 2.319.068-21

Od tega temeljna glavnica K 800.000-—

Letni dohodek premije s pristojbinami K 1.221.748-41

Izplačane škode K 4.323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatia“ Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. in glavno zastopstvo „Croatia“ v Ljubljani

tvrdka KMET in SLIVAR.

izdelovatelj vozov
Franc Vlsjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

IZVIRNI
SINGER 66
Šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.
Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev. 1414
Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Usta-
novljeno
L. 1942.
Tovarna oljnatih barv, laka in firneža Telefon
št. 154.

Brata EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Ljubljana, Stari trg 9 **Fr. P. Zajec** Ljubljana, Stari trg 9

Slavno občinstvo opozarjam, kot prvi edini slovenski upravičenec do izvrševanja te obrti, oblastveno izprašani optik in strokovnjak na svoj

optični zavod

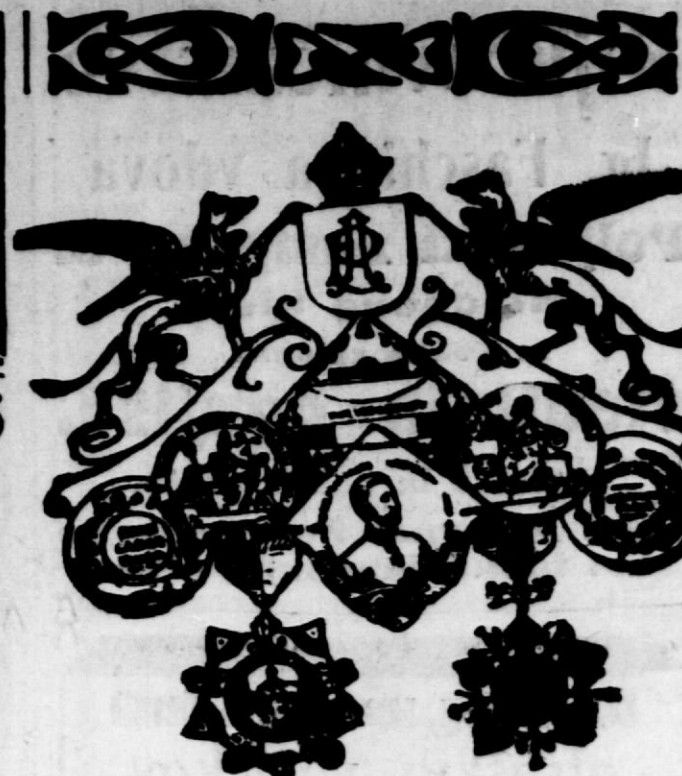
urejen po najnovejšem siste-
mu, z električnim obratom,
kjer se izdelujejo vsi v to
stroko spadajoči predmeti,
pod strogim nadzorstvom in
natančno po zdravniških pred-
pisih. V zalogi imam vedno
vsakovrstne najnovejše ši-

Blagovolite se torej o isti-
nitosti sami prepričati in
ne oziравajte se na take
trdke, ki nimajo nikake
prave in zmožnosti to
:: obrt izvrševati. ::

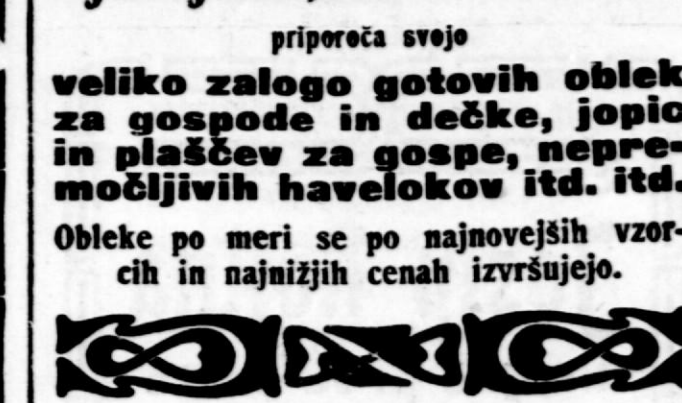
Vsa popravila
izvršujem v svoji zelo
dobro urejeni delavnici
:: točno in solidno. ::

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185.
Pojne hranilnice račun št. 828.405.
Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadrugi domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 100.000.000
upravnega premoženja K 20.500.000
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom
in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacije
ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
medelj in praznikov.



Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.



**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna
Jak. Zalaznik**
Stari trg št. 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke, Popravila
L. MIKUSCH
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg

Ustanovljeno 1882. Telefon 854.
Rudolf Geburth
c. kr. dvorni strojnik
Dunaj VII., Kaiserstrasse št. 71, ogel Burggasse,
Zaloga štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vseh vrst gorilne in trajnogorilne peči
Železne peči s pečnicami
za kurjenje dveh ali treh sob.
Kopalne peči.
Patentni vstavki za glinaste peči.
Sušilni aparati.
Pasta za snaženje peči „Hellas“.

Združeni čevljarji
V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.
priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
poletno sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev lastnega in tujega
izdelka. Gumij za pete, vrvice, zapenke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.
**Specialisti za prave
gorske in lovške čevlje.**
Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Pišite po vzorce.
Kopalnice Podčrbrady (Češko) V. J. Havliček in brat Kopalnice Podčrbrady (Češko)
Izvozna trgovina modnega in platnenega blaga
2423 priporoča v najboljših kvalitetah:
Modno blago — sukno.
Čefirje — Kavličkove tkanine
barhente — flanele.
Jesen 1911.
Oprave za neveste.
Vzorci franco. Dobite najboljšo blago.
1 zavoj 40 m pralnih ostankov, okusno izbranih za 18 kron —
franko po povzetju. Od teh se ne pošiljajo vzorci. Samo pri nas dobite prave.

**40 klavirjev
in harmonijev**
dvornih tvrdk:
Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörngl
nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini
zastopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar
pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke
(K 18.—) najboljši instrument.
Najcenejša izposojalnica. — Točna postrežba. — Viole od 5 K naprej.
— Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uglasevanja
in popravila vseh glasbil.
Alfonz Breznik c. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“
Ljubljana, Kongresni trg 15.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz
Bremna
v
New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točne in brezplačne. —
Postrežba poštena, resna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mehika, Kalifornijo,
Arizona, Utah, Womig, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Balveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.
n se dobivajo pa tudi listki preko Baltimorin na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Naznanilo preselitve.

Vsem častitim damam vljudo naznanjam, da sem preselila svoj

modni atelijé

izpred Skofije 21 v Selenburgovo ulico 6 (prej M. Stuzzi).

Zahvaljujem se za dosedanja naročila ter upam tudi v bodoče zadovoljiti cenjene dame s točno in vestno postrežbo. — Z najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

3787

Terezija Pogačnik.



Modni salon JUST-MASCHKE



LJUBLJANA,
3 ŽDOVSKA ULICA 3

priporoča cenjenim damam veliko izbiro krasnih
pariskih in dunajskih modelov kakor najnovejših športnih klobukov.

Popravila točno in ceno. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Krompir

3782

najboljše kakovosti, zdrav in brezhiben, debel ter srednje debelosti. — Vedna zaloga.

Oddaja v vsaki množini

od 200 kg dalje tudi cele vagone po prav solidni nizki ceni tvrdka

iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič

in v Ljubljani, Marije Terezije cesta.



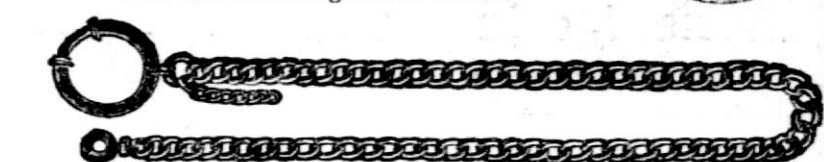
12 K! Cena, solidna sestava božičnih daril za dečke!

3letno pisмено jamstvo. Št. 98. Pristna srebrna remontoarka puncirana od c. kr. kovnega urada z belim ali barvastim kazalnikom, sekundnim kazalcem, okrožje s šarnirjem, natančno reguliranim kolešcem „Gloria“ s triletnim pismentnim jamstvom, ter z zraven spadajočo pristno srebrno oklepno verižico 30 cm dolgo, s karabinarjem in prigriznim srebrenim kompasem kot privesek, kompletno samo 12 K. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja po povzetju c. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad v Mostu št. 1145, Češko.

Zahtevajte moj bogato ilustriran glavni katalog s ca. 4000 slikami gratis in franko.



Naznanilo.

3801

Naznanjam sl. občinstvu, da sem po očetovi smrti prevzel

umetno in trgovsko vrtnarijo

Jakoba Šimenca v Gradišcu št. 12,

katero bodem neizpremenjeno in pod enakim imenom vodil naprej. — Priporočam se sl. občinstvu za nabavo najrazličnejših cvetlic, šopkov, vencev, cvetličnih dekoracij itd. ter prosim, da se zaupanje, ki ga je užival moj pokojni oče, blagohotno ohrani tudi meni. Z odličnim spoštovanjem

Pavel Simenc,

umetni in trgovski vrtnar — Gradišče št. 12.

MANOL

: edno mlo brez sode. :
Nedosegljivo v kakovosti!

učinkuje da postane polt nežna in cvetoča, roke bele in mehke.

1 Škatlja K 2'—, pol škatlje K 1'—

Manol kreme
K 3'— in K 1'50. 3813

Manol puder
vsakemu francoskemu izdelku enak, :
škatlje po K 1'—, 50 in 20 vin.

Manol neutraline
jači lasišče, zabranjuje luskinje na glavi
ter tvori lase in brado voljno in gladko.
Steklenica K 1'—

*Zalogo v lekarnah in drogerijah.

V Ljubljani: Drogerija „Adrija“ Selenburgova ul. 5.

Trgovski uradnik

z veliko prakso in najboljšimi izpričevali iz večletnih služb, želi premeniti mesto kot 3675

kuligovodja, korespondent ali poslovodja.

Reflektanti naj blagovolijo naznaniti svoj naslov v upravništvu »Slovenskega Naroda« pod »Vesten uradnik«.

V Ljubljani, ob najbolj prometni cesti se proda lepa, nova enonadstropna

hiša

z dobro gostilno in trgovino.

Veliki gostilniški prostori, krasen gostilniški in velik zelenjadni vrt. Plačilni pogoji zelo ugodni. 3800

Vprašanja pod šifro: »Trgovska hiša« na uprav. »Slov. Naroda«.

M. Rosner & Co

veležgalnica sadnega žganja

v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 **Slivovko**

Tropinovec

Brinjevec

Hrušovec

Vinsko žganje

zanesljivih kakovosti.

Fin spiti po dnevnih trgovskih cenah.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

USTREDEŇ BANKA PIAZZA del

teskych spořitelstev PONTROSSO 3

Podružnica V TRSTU

Osvobodna banka čeških hranitelov.

VLOGE NA KLIJIZICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % 5 1/4 %

VLOGE V TEKOČEM RAČUNU

in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

RAČNO POSLOVANJE VSEH VRST.

Oddelak za vadije in kavcije.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Poslovna glavica K 25.000.000.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Uredne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Modna in konfekcijska trgovina

M. Hrištovič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko

konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.

Posebno krasne kostume, plašče, pelerine,

razne jopiče, krila, domače halje ter

: bluze in otroške oblekice. :

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke. —

Ušako modno blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti. —

A. KUNC
zaloga oblek
za gospode
in dečke.

Dvorski trg št. 3.
Najnižje cene!
Strogo solidna postrežba!

Modni salon v Ljubljani

Cene nizke.

Postrežba točna.

Stari trg št. 21 **A. Vivod-Mozetič**

Velika zaloga damskih klobukov.

Ogled klobukov brez obveznosti nakupa.

Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.

Žalni klobuki vedno v zalogi.



Zak. zavarovano.

Mona Lisa kisikovi izdelki

Znanstveno je dognano, da kisik kožo poživlja in razkužuje. Krvni obtok se dvigne vsled česar se kmalu poizgube spačenosti kože, kakor rdečica na nosu in obrazu, ogrci, pege, izpuščaji, velike kožne luknje ter raskavost in občutljivost polti. Oblastveno zavarovani kisikovi izdelki Mona Lisa popolnoma neškodljive zaradi kisika, ki ga vsebujejo in dodanih drugih uspešnih sestavin priporoča vsak zdravnik.

MONA LISA, kisikovo mlo (kreme) škatljica	K 1'—
MONA LISA, kisikov toaletni boraks škatljica	K 1'—
MONA LISA, kisikova dnevna krema brez masčobe škatljica	K 2'—
MONA LISA, kisikova voščena pasta (za ponoči) škatljica	K 2'—
MONA LISA, kisikov puder (3 barve) karton	K 2'—
MONA LISA, kisikov mlečni puder (emajl) steklenica	K 2'—

Kos. dr. A. RIX, laborat. DUNAJ IX, Berggasse 17/E

3814 Razpošiljanje direktno po povzetju ali denar naprej.

Kupujte samo najpopolnejše!

Stroji Remington

pišejo, seštevaajo in odštevajo!

Brez konkurence! Najboljši!

Prospekti gratis in franko.

Glogovski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelji

Grader, Joanneumstr. št. 8. Telefon 384.

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Pojasnila brezobvezno. 3507

Miko Krapeš

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnotež izšli

najnovejši cenik.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

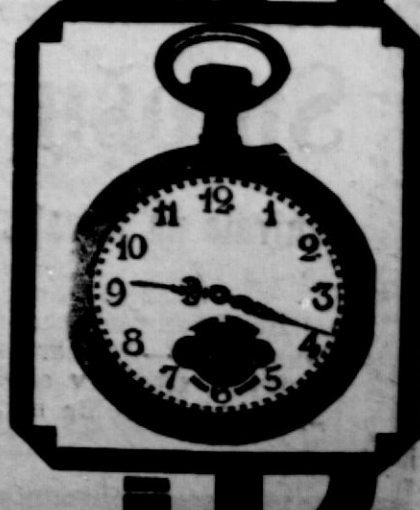
Nikelasta moška ura z verižico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna " " " " " " " " " " " "	9-70
14 kar. zlata " " " " " " " " " " " "	44—
Nikelasta damska " z verižico " " " " " "	8-50
Prava srebrna " " " " " " " " " " " "	9-50
14 kar. zlata " " " " " " " " " " " "	20—
Uhani zlato na srebro " " " " " " " " " " " "	1-80
14 kar. zlati uhani " " " " " " " " " " " "	4-50

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „lko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.



Modna trgovina

v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice,
bluze, modno blago za dame in gospode,
pristni tirolski loden, parhent, platno,
šifon, gradl, preproge, zaves, garniture,
odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Narodna kavarna.

Svetovnoznana, priljubljena
elitna dunajska

čamska kapela

R. H. Dietrich
koncertuje vsak večer.

Začetek ob 9. uri zvečer. — Vstop prost.
Slavnemu občinstvu in rodoljubom z dežele
se priporoča za obilen obisk

3795 Fran Krapeš.

Restavracija na južnem kolodvoru Jos. Schrey.

Jutri v nedeljo, 12. t. m.

Martinov koncert

s sodelovanjem „Slovenske Filharmonije“.

Začetek ob 8. zvečer.

3820

Vstopnina 60 vinarjev.

Lastniki tovarn za opeko in cement
zahtevajte samo stroje pre-
izkušene sestave trdke

K. Novotný

špecialne tovarne strojev za keramiko in livarno

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, po-
sode za impregniranje lepence i. t. d.
Na vpogled mnogo priporočil. 3820



Richterjeva zdravstvena ržena kava

je, kakor dokazuje 1000 priporočil pisem najboljša. Vsakemu zavrtku s
5 kg je dodan lep porabni predmet iz nikla, stekla itd., pred božičem
pa krasno božično drevesce, zvonci z angeli in otroške igrače, popolnoma
po želji in **zastonj**. — 5 kg stane poštnine prosto po
povzetju K 4— po pošti. (Brez darila K 3-40)

KARL RICHER, tovarna za zdrav-
stveno rženo kavo LEVIN (Češko).

3812 Vsakemu zavrtku je dodan seznam predmetov, ki se dobijo zastonj.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.



Dolžnost

vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Skatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej
obliki in z zamko



4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA MAČEK & KOMP.

FRANCA JOZEFA CESTA ŠTEV. 3

SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.

STROGO REELNA POSTREZBA. NAJNIZJE CENE.

MOËT & CHANDON

JE ŠAMPANJEC
NATVIŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

USTANOVLJENO
1743.

GLAVNO ZASTOPSTVO:
J. WEIDMAN
DUNAJ. III.



**Solske akvarelne
barve**

**Vzorci za slikarje
vedno najnovejši**

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stavbine in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

**Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike**

**Oljnate študijske
barve**

**Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje**

**Kranjsko laneno olje
in firnež**

**Emajlne
glazure**

**Lake za
vrtno pohištvo**

**Štedilno voščilo
za pode
priznано najboljšo**

**Jantärjeva
glazura za tla**



Marijin trg št. 1.

**Vse vrste
čopičev**

**Olje
za stroje**

**Suhe kemične,
prstene in
rudnin. barve**

**Prašno
olje za pode**

priporoča

Adolf Hauptmann

naslednik.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000,000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodernejše varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih pa-
pirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Pravica do ljubezni.

One dni smo v vseh velikih listih čitali dolga poročila o poroki bodočega prestolonaslednika nadvojvode Karola Franca Jožefa s princezino Žito de Bourbon. Vsa ta poročila so bila pisana po istem kopitu: bili so slavošpevi na ženina in na nevesto in oficijozna peresa so jima pripisovala vse najlepše lastnosti, kakor je vedno navada pri takih prilikah. Kaj je na tem resnica, tega ne vedo drugi, kakor samo tisti, ki so v tesni dotiki z dvornimi krogi.

Ravno tiste dni je prišla v javnost novica, da se je cesarjev netjak, nadvojvoda Ferdinand Karol, brat sedanjega prestolonaslednika in stric bodočega prestolonaslednika, odpovedal vsem svojim pravicam in častem, da hoče splezati z visokega klina socialne lestve, kamor ga je posadila usoda, v meščanske nižave, samo da se poroči s svojo izvoljenko, hčerjo navadnega visokošolskega profesorja.

Marsikdo se je tedaj vprašal: v čem leži vzrok, da se mora nadvojvoda Ferdinand Karol odpovedati vsem pravicam, ki jih ima kot član cesarske rodovine, da se mora odpovedati celo redu zlatega runa in svoji službi kot general. In če se je takemu vpraševalcu reklo, da se je to zgodilo, ker tako zahteva hišna postava, ni to marsikomu hotelo v glavo iti.

Stanovski predsodki v boju s pravico do ljubezni — to je snov, ki jo je obdelal že marsikak pesnik. Ta boj je silno star; na sto in sto let nazaj je lahko navesti kričeče slučaje tega boja. Ravno v zadnjih desetletjih se pa množe slučaji, da je pravica do ljubezni slavodobitno zmaga nad stanovske predsodke in rodovinske tradicije. Če se danes kak grof brani meščanskega zeta ali če kak baron neče, da bi se njegov sin poročil z navadnim dekletom — to se menda že več ne primeri, samo če je dekle bogato — se temu že smeje ves svet. Samo še v najvišjih krogih veljajo taki stanovski predsodki, tam se bi je in tam se bo enkrat tudi odločil boj med stanovskimi predsodki in med pravico do ljubezni. V slučaju nadvojvode Ferdinanda Karla je zopet enkrat bila ljubezen močnejša od stanovskih predsodkov. Bilo bi smešno pomizno obendovati korak, ki ga je storil nadvojvoda Ferdinand Karol, a na mestu je povedati, da si je nadvojvoda Ferdinand Karol ali, kakor mu bo zdaj ime, gospod Ferdinand Burg pridobil jako mnogo simpatij, ker je svoji ljubezni vse žrtvoval, ker neče samo imeti skrivnega ljubezenskega razmerja z meščanskim dekletom — to je bilo princem vseh dežela vedno dovoljeno — ampak ker hoče imeti tudi pravico, da jo lahko pred ves svet pelje kot svojo ženo.

Gospodična Čubrova, nevesta nadvojvode Ferdinanda Karla, nima niti najmanjšega plemenskega naslova. Njen oče, profesor Čuber, je sicer princ v kraljestvu znanosti, sicer na čisto navaden dvorni svetnik, kakršnih leta na stotine po svetu. Nadvojvoda se je s svojo sedanjo nevesto seznanil na plesu praških tehnikov. Hotel se je že takrat z njo poročiti, a cesarska rodovina mu tega ni dovolila. Poslali so ga v druge kraje, da bi pozabil na to neumnost, toda po zahtevanju ni prišlo. Čez deset let se je nadvojvoda boril, predno je zmagal. Zdaj je naš cesar nadvojvodi dovolil, da se poroči z gospodično Čubrovo. Seveda je moral postati navaden gospod Ferdinand Burg in njegova žena bo navadna gospa Burgova. Da se je za to odločil, to pač pričča, da se je v hiši profesorja Čubra naučil gledati svet in življenje drugače, kakor je sicer navada.

V tem, da je cesar dovolil nadvojvodi Ferdinandu Karlu odpovedati se vsem častem in pravicam cesarskega princa, in mu dovolil, se poročiti z gospodično Čubrovo, tiči pomen tega dogodka. Ubogi Ivan Orth je moral se pred dobrimi desetimi leti postati romantičen iskalec sreče, da bi se mogel združiti s svojo izvoljenko, igralko Stubel. Značilno je, da je ravno v rodovini Habsburžanov toliko slučajev, ki so v nasprotju s tradicijo, toliko slučajev, da si člani te rodovine vzeli pravico do ljubezni, do javne in očitne ljubezni-

ske sreče. Ivan Orth je bil prvi. Tam na španskem otoku Malorki živi drug nadvojvoda, ki se je umaknil iz sveta, da bi mogel svobodno živeti, kakor želi njegovo srce. In poleg prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki se je tudi šel po težkih bojih mogel poročiti s sedanjo vojvodinjo Hohenberg rojeno grofico Chotek — vidimo bivšo nadvojvodinjo Štefanijo, ki se je poročila z grofom Lonyayem, vidimo cesarjevo vnukinjo Elizabeto, ki si je zahotela svojega lajtnanta princa Windischgratza in ki ji ga je stari oče takorekoč položil pod božično drevo, vidimo Leopolda Wölflinga in vidimo gospo Toselli. Če prelomitev tradicij tudi ni imela vselej pričakovanih srečnih posledic, pogumen korak je bil to vendar.

Pri razmišljanju v teh slučajih se človek nehoti spomni velike cesarice Marije Terezije, ki je imela mnogo skrbi in je mnogo trpela zaradi svoje ljubezni, ko je njen soprog, cesar Franc, umrl in so spravili krsto na ladjo, da bi jo peljali na Dunaj v raket pri kapucinih, tedaj je prišla na ladjo tudi zadnja cesarjeva ljubica, kneginja Auersperg. Dvorne dame in dvorni gospodje so se jokajoče kneginje ogibali, kakor da bi bila kužna. Čisto osamljena je stala na ladji. Tedaj pa je velika cesarica zadušila svojo staro nevoljo do kneginje in je šla k njej in ji je dala roko z besedami: »Medve veva, kaj sva izgubili z njim.«

Tako je cesarica Marija Terezija priznala moč ljubezni in pravico do ljubezenske sreče vsaj v teoriji. Zdaj prihaja ta pravica do praktično vedno večje veljave. Nadvojvoda Ferdinand Karol ne pojde čez morje, ne pojde na samotni otok — pol ure od Dunaja ima svojo vilo in tam bo živel kot mož, ki je vrgel vse od sebe, da si pribori pravico imeti ženo in otroke.

Vlom v sv. Petra cerkev odkrit.

Vlomilec prijet oropane cerkvene dragocenosti zasežene.

Kakor znano, se je izvršil v noči od 3. na 4. marca letos v šentpetersko cerkev predzren vlom. Ko je namreč ob polu 4. zjutraj prišel cerkvenik v cerkev, je opazil, da sta vlomljena dva nabiralnika ter iz njih pobran ves denar. Nadalje je opazil, da je tabernakelj odprt in ukradena iz njega monštranca, cenjena na 600 K ter, da manjka zlat okvir dveh kanonskih tablic. Ko je takrat prišla na lice mesta policijska komisija, je dognala, da se je moral zločinec zvečer pustiti v cerkev zakleniti ter jo po storjenem zločinu popihati skozi okno pri stranskem altarju Sreca Jezusovega, kjer je ubil krasno šipo. Tam so se poznali zunaj in znotraj krvavi sledovi, ker se je storilec pri šipah obrezal. Mestna policija ljubljanska je takoj uvedla najboljše intenzivno poizvedovanje in dobila že v par dneh nekaj popisa osumljenca. Našlo se je namreč nekaj oseb, ki so videle v cerkvi predvečer nekega sumljivega moškega z brado. Dasi popis ni bil ravno poseben, se je vendar sum obrnil na znanega, ta kot cerkvenega tatu v evidenci stoječega Pavla Weberja, rojenega 1871 pri Sv. Krištofu, v celjskem okraju. Vsi poskusi, navedena kje izslediti, bili so pa dolgo časa brezuspešni.

Dne 19. julija prinesli so graški listi vest, da je bil Pavel Weber, katerega ljubljanska policija tako željno išče, zasačen pri vladu v farno cerkev v Gradcu in tam aretovan.

Ljubljanska policija preskrbela si je takoj iz Gradca sliko aretovane, jo dala tu razmnožiti ter dobila priče, ki so po sliki Weberja spoznali in potrdile, da so videle takega moškega tukaj.

Vendar pa graško sodišče zaradi cerkvenega vloma pri sv. Petru Weberja ni moglo obsoditi, osobito ker je trdovratno tajil, marveč mu je prisodilo 2 leti ječe samo zaradi graškega fakta, postopanje zaradi ljubljanskega je bilo pa začasno ustavljeno.

Poizvedbe v Ljubljani so se pa nič manje nadaljevale in se je dognalo, da ima Weber v Mariboru so-

rodniške, mater in sestro, pri katerih se je meseca aprila zadrževal. Kaj pozitivnega se pa v ti smeri ni moglo poizvedeti in bi bil ljubljanski vlom najbrže še dolgo časa ostal nepojasnjeno, da ni prišel na dan po izrednem slučaju.

Weber je namreč pisal iz ječe svoji sestri v Maribor pismo, v katerem ji veli, da naj presadi iz vrta, katerega je imel on v najemu, grm grozdjčja (ribezel), na njen lastni vrt. Za to tajinstveno pismo se je oblast zanimala in sama izkopala grozdjčje. In kako presenečenje! Z grozdjčjem so izkopali tudi cerkvene dragocenosti in sicer eno srebrno, v ognju pozlačeno monštranco eno razbito, pozlačeno monštranco, en kelih in dva okvirja za kanonske table.

In zopet je priskočila publicisti-ka policiji na pripo moč. — Takoj, ko so prinesli mariborski listi tozadevna poročila, domnevala je ljubljanska policija, da izvirajo te dragocenosti iz vloma v Ljubljani in iz podobnega vloma v Gradcu pri Grateinu, ki je bil izvršen meseca aprila. In ni se motila.

Policijski uradnik se je odpeljal v spremstvu cerkvenih funkcionarjev Sv. Petra cerkve v Maribor in agnoseiral z njihovo pomočjo monštranco in kanonske table kot izvirajoče iz vloma Sv. Petra cerkve.

Dognal je, da Weberjeva 52letna sestra, vdova Frančiška Stecharjeva, katere dobiča od občine miloščino in jo ima mariborska policija za pošteno, stanuje s svojo 80letno materjo v Kärntnerstrasse št. 47. Pri tej hiši je vrt, katerega ima polovico gospodar, polovico pa imajo stranke. Tudi Frančiška Stecharjeva ima majhen del vrta.

Dne 26. sušca je prišel k nji brat Pavel, katerega že 20 let ni videla in ga sploh ni spoznala ter ji pripovedoval, da je prišel s Hrvaškega, kjer je bil »volare«. Tukaj je ostal le en dan, 28. pa je zopet odšel baje na Hrvaško iskat dela.

Dne 20. aprila je prišel zopet nazaj, češ, da ni dobil nobenega dela. Tedaj je bral v inseratih da gospodar navedene hiše oddaja svojo polovico vrta ter ga vzel v najem za 40 K. Ta vrt je potem prav pridno obdeloval.

Dne 15. julija je Weber zopet odšel baje na Hrvaško ter se od takrat ni več vrnil. — Ker je med tem časom neprosto voljno prišel v svoje staro domovje — v ječo. — Sestra je o njem šele izvedela, ko so prišli kopat usodno grozdjčje.

Nato je šel policijski funkcionar v Gradec, kjer je Weberja sporazumno s c. kr. višjim državnim pravdnikom o predmetu zaslišal v kaznilnici v Karlan. Weber je sicer s početka trdovratno vse tajil ter rekel, da ne ve ničesar o zakonitih cerkvenih dragocenostih; končno se je pa moral vspričo dokazov, ki so se mu predložili, vendar le nati. Priznal je, da izvirajo izkopane stvari iz dveh cerkvenih vlovov in da jih je on zakopal z dozdavnim prijateljem, s katerim se je po raznih kaznilnicah seznanil. Trdil je, da je njegov prijatelj nenormalni storilec, ki je na dveh krajih »karniflov«, t. j. napravil dva cerkvena vloma; on sam mu je le pomagal.

Junak je zelo navihani in se zvi-ja, kar le more, saj ima pa zato tudi že dobro prakso, a mu ne bo nič pomagala.

Ves svoj novo pridobljen material izročila je ljubljanska policija in ljubljanskemu, odnosno graškemu deželnemu sodišču, kjer se bo kazensko postopanje proti Weberu sedaj obnovilo ter bomo o nadaljnjem razpravljanju zopet poročali.

Večkrat pride prilika, pri ranitvah iskati in priporočiti dobro obvezilno sredstvo. V to prav primerno in preizkušeno sredstvo, ki vsled svoje- ga antiseptičnega, hladčnega in bolečine tolažečega učinka brani pred vnetjem in neravnim zaraščanjem, je po vsej monarhiji predobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. in kr. dvorni ljubitelj v Pragi. Ker se to mazilo, četudi ga na leta hranimo, nič ne izpremeni in tudi ne izgubi učinka, naj bi je za nepričakovane slučaje imeli pri vsaki hiši pripravljeno.

Zelo koristno

je, paziti na to, da v otroški sobi nikdar ne zmanjka Scottove emulzije. Otroci uživajo ta okusen preparat jako radi, včasih celo tako radi da ga sami zahtevajo

Scottova emulzija

je izvrstno olajševalno sredstvo proti kašlju

in večkrat preizkušeno varnostno sredstvo proti pogostim prehlajenjem naših malčkov. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že čez 35 let in jamči za dobro kakovost in učinek. Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.



Prijetno samo s to znamko — ribičem — znak Scottovega postopanja.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo »kocke za govejo juho«, nego izrecno

MAGGI JEVE kocke

5 h

kajti te so najboljše!

Sam prave z imenom MAGGI in

varstv. znamko zvezdo s križcem.

Nihče več ne godrnja Čez slabosti in težave, Ako



spozná, Ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca, potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40. Kabinetska kakovost 4-80. Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Oženjen

hišnik

obenem pisarniški sluga in skladiščnik se sprejme

proti prostem stanovanju in kurjavi, nadaljna plača po dogovoru. Oseba predstava pri V. Seagnettiju, Costa na Rudolfovo železnico 16, tovarniški kontoar. Reflektuje se samo na neoporečne, razumne, zdrave in delavne osebe. 3799

SALVATOR

gumijevi podpetniki

so nedosegljivo trpežni.

Svetovna znamka.



Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana. Dobiva se povsod.

Lahek zaslužek za na dom

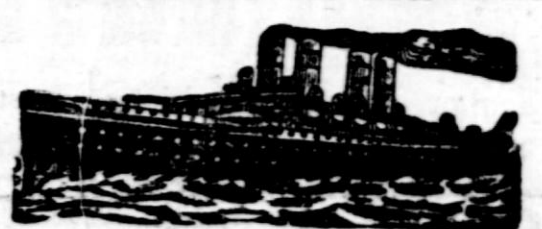
za fante in dekleta že od 14 let naprej. Kdor želi delati za mene predmete, pri katerih si lahko zasluži na dan 2—4 K in to brez posebnega znanja, naj se oglasi za pojasnila in vzorec od dela ter obenem pošlje 60 vin. v znak, katere se mu pa vrnejo ako delo sprejme na naslov: Izročljarska trgovina, trg Lemberg, Šmarja pri Jelšah. 3823

Pristen dober brinjevec

se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

V Ameriko in Kanado



Cunard Line.

Carpathia iz Trsta, dne 28. novembra 1911. Caronia iz Reke, dne 9. decembra 1911. Franconia iz Reke, dne 20. decembra 1911.

iz Liverpoola: 274

Največji in najboljši parnik sveta. Lusitania, 18. novembra, 16. decembra 1911. 27. januarja, 17. februarja 1912. Mauretania, 9., 30. decembra 1911. 20. januarja 1912.

Pojasnila in vozne liste pri Andr. Odlesak v Ljubljani, Slomškova ulica št. 26, poleg cerkve Sreca Jezusovega. Pozna cena Trst-New York III. razred K 160 a odraslo osebo z davkom vred in 90 K za otroka pod 12 leti z davkom vred.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Herbannyjev podfosforokisli

apneno železnati sirup

Že 42 let zdravniško preizkušen in priporočen prsi sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupa in je izboren za tvoritev krvi in kosti, zlasti za slabotne otroke.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

(HERBANNY-jev naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.



(Oblastveno varovano.)

Purjodal

Jedov sarsaparilni preparat, čisti kri, pospešuje menjavanje snovi, blaži bolečine in krč in deluje proti vnetju. Rabi se z izvrstnim uspehom povsod tam, kjer so potrebni jodovi in sarsaparilni izdelki.

Steklenica K 2-20, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/1, Kaiserstr. 73—75.

Strojnik

izvežban pri parnih strojih. Iščo takoj službe. Ponudbe pod „Parni stroj“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 3767

Gostilniška koncesija

se takoj odda.

Zglasiti se je Martinova cesta 38, Ljubljana. 3803

Kdor ne ve kaj naj kupi svojcem kot poročno darilo, za god božično ali priložnostno darilo, ta naj pogleda moj glavni katalog z okoli 4000 slikami, ker dobi vsak kaj primerne in katerega dobi vsak zastoni in poštne prosto. C. kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad, Most, štev. 1177, Češko.

Osmošolec išče

instrukcije

Poučuje tudi za hrano. — Ponudbe pod „Dijak“, na upravnishvo »Slov. Naroda«. 3792

več gostilniških prostorov

v mestu s pohištvom ali brez pohištva se išče v najem. Sprejme se tudi gostilna na račun.

Ponudbe na mestno posredovalnico za delo in stanovanja. 3796

Proda se v Celju

enonadstropna hiša

na lepem prostoru, v kraju kjer se mesto sedaj začne razvijati. V hiši je 5 stanovanj. Naj se ogledajo slovenski kapitalisti, da ostane hiša v slovenskih rokah. Cena je 35.000 K. — Pismena in ustmena nadaljna pojasnila daje: upravnishvo „Narodnega lista“ v Celju, Dolgopolje štev. 1. 3829

Gospodična

s trgovskim tečajem, večja strojeplja, slov. in nemške korespondence, šoli mesta v haki pisarni ali kontorju. Gre tudi kot praktikantinja. Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 3824

4 dobre tesarje

sprejme takoj v delo pod ugodnimi pogoji 3828

J. Kunstel, tesaraki mojster, Trst, Rojan, Škorklja Sv. Peter št. 31.

Iščo se pridna, vestna in snažna

kuharica

starejša, event. vdova brez otrok k manjši, boljši družini blizu Gorice. Zahteva se poleg tega in znanja gospodinjstva nekoliko olike, šivanja in likanja. Nastop takoj. plača po dogovoru. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „Kuharica.“ 3778

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 960, boljega K 12- belega, jako mehkega skubljenega K 18-—, K 24-—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-—, K 36-—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Piznu na Češkem. 2847

Stanovanje

:: z 1 sobo in kuhinjo ter pripadki :: se odda za februar na Vedvedni cesti št. 28 v Ljubljani. 3822

Kanarčki
pristni harcarji (Holler), domače reje, izvrstni pevci se priporočajo po nizkih cenah, 8, 10, 12 in 20 K.
Franc Omahna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Od konkurznega sklada

prevzeti oddelek 2000 konjskih kočev, mehkih, toplih, volnih, nepremočljive kakovosti prodajam dokler bo kaj zaloge po jako nizkih cenah. 3816
Vrsta A, sivi z barvastimi pasami 120×180 cm po K 380, vrsta B, rjavi z barvastimi pasami 145×190 cm po K 550, vrsta C, težek obojestranski koc, siv, drap z 2 pasami 150×200 cm po K 870. Pošilja se po povzetju. Kdor pošlje denar naprej 5% popusta
A. Weissberg, Dunaj IV. Untere Donaustrasse 23.

Preselitev obrti.

Naznanjam, da sem se preselil s svojo delavnico 3830

z Viča v Ljubljano,
na Sv. Petra cesti št. 7
(pri Avstrijskem carju).

Priporočam se za vsa v mojo stroko spadajoča dela.
S spoštovanjem

ANTON BERNIK, mizar.

Iščo se samostojen v urezanju dobro izurjen

krojač

ki bi delal obleke za trgovino in pod mero ter imel lahko tri pomočnike. Delavnica v hiši. Kost, Koledverška ulica 30. 3819

Dobro idočo restavracijo

ali večjo gostilno

sprejem takoj ali s 1. februarjem v najem
Ponudbe pod „Restavrater“ na upravnishvo »Slov. Nar.“

Opozorilo.

Vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem svoje posestvo prodal in komur kaj dolgujem, naj se zglaš pri meni do 1. decembra, da mu plačam, ker pozneje ne priznam nobenih dolgov.

IVAN LEVIČAR,
trgovac in posestnik v Krmelju št. 30 na Dolcajskem.

Zajamčen vspeh

sicer denar nazaj. 3735
Zdravniška priznanja o izvrstnem učinku.
Med. dr. A. Riza

krema za prsi.

Neškodljivo parano na znoj, trajen senzacionalen uspeh. Bujne prsi, polne, krepke telesne oblike, za vsako starost v kratkem času. Poizkusni lonček 3 K, velik lonček 8 K.

Zoperne kocine
v obrazu odstrani v 5 minutah dr. A. Riza odstranjevalec kocin. Cena 4 K. Zajamčeno neškodljivo. Vsa zdravniško oblastveno preizkušena lepota.

Kosmet. laboratorij dr. A. Riza Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Razpošiljanje diskretno po povzetju ali franko če se vsota naprej pošlje.

Mladenč

18 let star, ki je ravno sedaj dovršil z dobrim uspehom 2. letnik kmetijske šole, tudi sicer izvežban, šoli primerne službe v mestu ali na deželi. — Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 3784

Lepa hiša na Gorenjskem

tudi za gostilno jako ugodna, se proda ali dobremu najemniku odda v najem. Kdo, pove upravnishvo »Slov. Naroda«.

Kupi se že rahlijen dobro ohranjen pol pokrit

poštni voz

za enega konja. 3809
Ponudbe z navedbo cene pod „tako“ na uprav. »Slov. Naroda«.

V Črnomlju je naprodaj

= hiša =

v kateri so tudi trgovinski prostori, tudi se prodajo v okolici njive, stelniki, hosta šupa, itd.
Natančneje se izve pri R. Tvrđy v Novem mestu. 3810

Stanovanje v vili

5 minut od glavne pošte, v prisojni legi in z lepim vrtom, 3 sobe in velika predsoba, kopalna soba, pritlikline, električna razsvetljava, 3786

se odda za februarjev termin. Kje, pove upravnishvo »Slov. Naroda«.

Večji mlin na Kranjskem išče

- zastopnika -

za Ljubljano in celo Kranjsko proti primerni kavciji, ki bi imel tudi zalogo v Ljubljani. Ponudbe pod „zastopnik“ na uprav. »Slov. Naroda«. 3791

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ...

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popast.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

vseh sistemov po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznake, fakture, trgovska pisma itd. itd.